

༡༡། །ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤམ་བ་
ལེགས་བཤམ་སྐྱང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

།ལེའུ་གཉིས་བ། །

ལྷ་ལྷུང་མཐོ་སྐྱོབ་མདོ་ལྷགས་ཤིག་པའི་ལྷུང་གནས་སྐྱིད་།
ལོ་ཤིམ་བཞི་བའི་རྩ་བའི་སྐྱོབ་ཚན།

༡༡། །ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་པ་
ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཙམ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ།
འགྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོ།

དཔལ་ལྷན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ལས། །ཀུན་ཏུ་པན་བདེའི་འཇིག་རྟེན་དགེ་མཚན་པའི།
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་པཱི་ཉ། །དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས།།

མི་ལམ་བས་སོ།

༡༡། །སྤྲུལ་རིག་མཛོད་རྩིས་ལྟུང་སྤྲུལ་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤྲིག་སྤྲོད་བྱས།

Published by: NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

**Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India**

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཚོན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཇུག་དབ་སྒྲིག་སྒྲིབ་བཀའ་

ཆེ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བཀའ་ ལོ་རིམ་དགུ་བཀའ་
རབ་དབང་འཛིགས་མེད་གྲུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བཀའ་
ཐོགས་མེད་སློ་སྒྲིབ་རོ་ག་ཡལ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བཀའ་
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བཀའ་
འཛིགས་མེད་རོ་རྩེ། ལོ་རིམ་བདུན་བཀའ་

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ལྷོ་མོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤེལ་འཇུག་རིག་མཛོན་ཅིས་འཇུག་སྡེ་ཚོན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བསམ་ཤིས་རྟོ་རྩེ་བསམ་རྩོལ།

ལས་རོགས།

ལྷོ་བ་བརྟན་འཛིན་གཙང་པ།

དག་དབང་འཛིན་མེད་གུ་འུང་།

རིག་འཛིན་ལྷོ་མ། བསོད་ནམས་ཉ་དམག

བསོད་ནམས་ལུག་ཚོགས། རིག་འཛིན།

ལྷོ་བཟང་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ལོགས་མེད་ལྷོ་ལོ་རྩེ་ལ། དལ་ལོ་དབང་།

འཛིན་མེད་རྟོ་རྩེ། ལོ་དབང་མཚན་ལ།

སྤེལ་བཟང་ལྷོག་ལ། ལུང་ལོ་ལོ་ལ།

གཙོ་ལོག་འཇུག་ལ། ལོ་དབང་ལྷོ་ལོ་ལ།

སྲིད་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཚམ་མ་བཟང་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འབྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་
དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐབས་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ནལ་
མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་སོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་གྱུར་
པའི་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནད་དགོས་
རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་
འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅུར་དམིགས་ཉེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མས་དཔལ་གསལ་ཆེན་
ལྷ་འགྱུར་རྙིང་མའི་བཤའ་བྱ་ཆེན་མོ། ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྲེལ་རིག་
པའི་འབྲུང་གནས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནད་ཞིང་། བཤའ་བྱ་འདིའི་སློབ་
ཚན་ཏུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་པ་བདེ་སྦྱིད་རིག་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཕྱགས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ཀྱིས་
གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་
གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་ཚོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་
མཁུན་རོང་སྐོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས་གཙོས་རིག་
འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཇུག་པའི་འཚོས་སྐྱོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་
ལྡན་པའི་མདོ་སྟགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེད་དུས་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏོན་འབབས་མཇུག་པ་ལྟར་སྤར་
ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྱུན་ལུས་ཟིན་ཀྱང་། དགོ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་བུབ་ཆེ་དགོ་མཚན་
ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྡན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱའི་བཀའ་མེབས་གཤེས། ད་ལམ་དེ་ཅག་སྲ་འགྱུར་རིག་
མཛོད་རྩིས་འབྲུལ་སྤེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་སྟན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁྱར་
བྲངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏོན་འབབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ལུ་

དག་དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙམ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྲར་མ་འཁོད་
པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་སྐྱབ་ལྷུས་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་གུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཚད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་
རྫོང་ཚད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་འཁྲལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་
སྐྱབ་སྐྱབ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་སྲར་བའགས་སྲོམ་དང་གཞུར་
གནས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ལྷུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་
འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོམ་པ་རྒྱལ་སྲོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
དགེ་ཅ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགོ་རྣམས་ཚོས་འགྱོར་བདེ་
སྲིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་པར་དུ་སྐྱབས་རྗེ་
ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་
སུ་རྗོགས་པའི་མཚོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཚོན་མའི་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕུལ་སྟེ་ཚོན་ནས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

། ཨོ་སྐྱེ་ཇ་ཡུ།

མི་པམ་མགོན་པའི་དགོངས་དོན་མངོན་སུམ་ཉོགས།།

འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས།།

སྤྱོད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟར།།

སྟོན་པས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བསྐྱབས་པ་དོན་ལྡན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་
 འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྱན་ས། ཚད་མར་གྱུར་བ་རྒྱལ་བའི་
 གསུང་། ཚད་མ་དག་གིས་གྲུབ་པས་ན། ཚད་མའི་ལམ་ནས་ངེས་བསྐྱེད་
 པས། ཚད་མའི་གསུང་གི་བདེན་འབྲས་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
 རའི་སྟོན་དང་བསྟན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚད་མས་བྱངས་པའི་ཡིད་
 ཚེས་ཀྱི་དད་པ་རྙེད་པའི་སྐོ་གཅིག་སྲུང་གུར་པ་ནི། སྤྱོད་ལས་རྒྱུ་ཚོས་གྲགས་
 ཀྱིས་མཇད་པའི་ཚད་མ་སྤེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ཞེ་འཚོ་ཡལ་
 སྤེས་ཀྱིས་མཇད་པའི་ཚད་ཚེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབས་པ་དང་དེའི་དཀའ་འབྲེལ་

སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློབ་ཀྱིས་
གཉིས་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་དུལ་བ་ལྟ་ཚོས་མཚོག་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་
དབྱུ་མ་རྣམས་སུ་བཀའ་ཉེ་རྒྱ་ཚེར་དར་བར་མཛད།

དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོདས་སུའང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རིས་
མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མདོ་སེམས་དབྱུ་
མ་རྣམས་སུ་བཀའ་ཉེ་མཆིས་པ་སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་
བཞིན་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས། ཚད་མར་གྱུར་བ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་། །དངོས་སྟོབས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བྱེད་པ། །ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པའི་གཞུང་བཟང་སྲིད་པའི་མིག །རིགས་པའི་ནང་ནས་རིགས་པའི་
སྤོང་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱན་ཆ་
ཚང་བ་གསལ་རྒྱས་སུ་བསྟན་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་རེའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་
ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལུང་དུ་བཞག་ནས་བཅུ་མས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་
ནི། གནའ་སྡེ་ནས་སྤོགས་ཀྱི་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དུས་དེང་སང་ཡང་རིགས་
པའི་མིག་གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཉེ་བཞུགས་པ་བཞིན་འདི་ག་སྡེ་འགྱུར་མཐོ་

སློབ་ཆེན་མོར་ཡང་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་མཆིས། དེའི་
དགོངས་པ་ལེན་སྟོབས་ལ་ཁ་ཅིག་ཆ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པར་བོད་
ཀྱི་ཚད་མ་སྡེ་རབས་བ་དང་ས་བཏུ་རྗེས་འབྲངས་ལ་སྤྱི་རབས་བ་ཞེས་བཤའ་
སྟོལ་འདི་གཉེས་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་ཟེར་ནའང་སོ་སོར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་ལུང་
གཏམ་སྟོག་པ་ཅམ་ལས་མི་འཐད་དེ། ལུ་ཅག་སྡེ་འགྱུར་བ་དང་དགོ་ལྡན་བ་
སོགས་དེ་གཉེས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ཁུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པས་དེ་
གཉེས་སོགས་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མ་འབྲངས་པའི་སྤྱིར་དོ།

དེས་ན་འདིར་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས། གང་གི་སློབ་སྟོན་ལས་
བབས་ལེགས་བཤའ་སྤྱང་། །འཇིན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་དུ་རྟོག་དགའ་
བས། །རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐིམ་པར་འགྱུར་ཞེས་
ཉོགས་དགར་བསྟགས་པའི་གཞུང་། །སྤར་ཡང་རྒྱ་གཉེར་ཆེ་ལས་རྒྱ་སྤང་
བཞིན། །དད་བཙོན་སློབ་ཡི་ལམ་དུ་དེད་བྲངས་ནས། །སློབ་པ་མེད་པར་
བཅེ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་
བཞག །རང་ཁྱད་འབྱིན་སྤྱད་བསྟོད་པས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་
མཁའ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་བྱིས་ཀྱི་མི། །གཟི་བཞིན་ཅི་འདྲ་ཆོག་གི་ལམ་ནས་

བོ། །སློབ་གྲོལ་མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་འབྲུལ་དུས་གང་
 ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཆད་ལ་འཇུག་པ་མེད་སྟུང་པའི། །གདེང་
 ཚད་དང་བཅས་སྟོགས་མེད་བསྟན་འགྲོལ། །པན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་
 སླེལ་བ་ལགས། །ཞེས་དང་། །སློབ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་།
 །གཞན་ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཆའ་ཀྱི་ལེགས་པར་
 །བཤད་པའི་རོ་སྟོང་ཞིང་། །ཀམ་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། །འུ་ཡུག་པ་རིགས་
 །པའི་སེལ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། །ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། །རོང་
 །སྟོན་ཚོས་ཇེ། །བསོད་ནམས་སེལ། །རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་
 །འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་དང་། །གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐུ་བརྗེ་ཉ་སོགས་བོད་
 །ཀྱི་སྲ་བྱུང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདེས་པར་མཐོང་
 །བར་བྱས་ཤིང་། །ཚད་མའི་གཞུང་གི་དོན་ཀྱི་གནད་ལ་གཞན་བྲིང་མི་འཛོག་
 །པའི་ཤེས་པ་རྙེད་པའི་སློབ་དང་ལྡན་པ་འཇུག་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྗོ་རྗོ་ཞེས་བྱ་
 །བས་རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་ཆེ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

།འཕགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཚད་མའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལ་ཉི་ལྔ་ལྟར་གྲགས་
 །པ་སློབ་དཔོན་སློབ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཞི་གཙོ་བོར་བཟུང་། །གཞན་

ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་འགྱུར་རེ་ཅོག་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་
སོགས་ས་སྐུ། ཀམ་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཀའ་བརྒྱད། ཉ་དཔོན་
ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་རྫོང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཚེན་སོགས་དགེ་
ལུགས་ཉེ་རིས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ཀུན་མ་འདྲེས་
གསལ་གཟིགས་ཀྱི་སྐོར་ལེགས་ཚ་ཅུང་ཟད་རེའི་རྒྱུར་བརྒྱན་ཉེ། རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་བཤོ་སྐྱལ་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་
བ་བརྩམས་ཉེ་བསྐྱལ་གནང་བ་ལགས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཟེར་བའི་ཚད་མ་
ལྟ་རབས་སྤྱི་རབས་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་སོ།།

ད་ལམ་པར་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷ་སྐྱིལ་གྱི་ཕྱོགས་སྐོར་
གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་བགྱིན། ཐོག་མར་གཞུང་ཙུ་བ་ཞི་སྣུར་ཐང་དང་སྤེ་དགེ་
གཉིས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་དཔེ་རིང་པོ་དེ་ཅེས་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་
(BDRC: W1KG1626) འདི་ནང་གི་དཔེ་རིང་བཅས་ལ་ཞིབ་སྐྱུར་
བགྱིས་ཡོད། འགྲེལ་བ་ཞི་བོད་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་པར་མ་དཔེ་རིང་མ་སྤྱི་ཁྱུངས་
གཏུགས་གཙོ་བོར་བརྒྱད། གཞན་ཡང་སི་ཁྲོན་པར་མ་དཔེ་རིང་། ཤེས་རིག་
པར་མ་དཔེ་རིང་། རྩི་ ཡིག་པར་མ་དེབ་གཞུགས། སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་

མ་དེབ་གཟུགས་བཅས་ལ་དཔེ་སྤྱར་ཞིབ་ཚགས་བསྐྱིས་ཡོད། བར་མ་དེ་
རྣམས་སྤྱི་མཉམས་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནའང་དོགས་གནས་ཅན་
ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་ཞབས་མཆན་(Footnote)དུ་གསལ་
བཤད་དང་བཅས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ནང་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་
ཤོག་ངོས་འདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེ་ཆེད་ཀ་ཁའི་རྣམས་བཅས་གསལ་ལོ་
བཞུགས་པ་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དགུས་སྤྱི་བསྐྱོད་ལྟར་གང་ཡང་ཤོར་
བཅུག་མེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་འགྲོམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ལོར་
མཛོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཤོད་རྒྱ་ཆེན་མཛོན་ཆེན་མོ་ལྟར་བཅོས་འགྱུར་
བྱས་ནས་བཞག་དགོས་སྤྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་ལ་སྤྱི་ཚུགས་འདུན་ཟབ་པའི་དོན་
གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཚན་པ་ཕྱིར་
ཆོག་ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆན་སོ་སོར་སྤྱི་སྤྱོད་དང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྐྱིག་
སྤྱངས་བཞིན་བཞོས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་

ཚུམ་སྐྱིག་པའི་ངོས་ནས་ལྷོ་ལོ་དང་སྐྱིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནོར་
ལུལ་ལྷུང་ངེས་པས། མཁུན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱོག་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ལྷོ་ལོ་དང་འབྲེལ། སྤྲད་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམ་པས་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུན་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་སྦྱུང་གནང་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་ལྷུང་མཐོ་སྐྱོབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་ལྷུང་སྤྲོད་ལུགས་

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

ལྷོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁའ་ཚེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཚའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྤངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་ལྷོག་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེད། །ལུང་ལུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་
ཡི། །སྲ་ཚོལ་སྲོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ལྡུང་། །འདི་དག་ནི་གྲིས་ལག་
ཡིན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཚེ་བའི་ལྷོག་པ་པོས་
ཚོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སྤྲེལ་འཚོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། ལོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ལུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཏོད་ཡོད།

(1) རྩོག་མ་ཚེན་གཞན་དགའི་གསར་རྒྱན་འདེབས་ཀྱི་གསུང་མཚན་ཅིང་། ལྷོག་པ་པོར་བྱ་བའི་ལྷོག་
ཡིན་པའི་རྩ་ཚེན་གསུངས་ཀྱི་ལྷོག་ལོ་ ༡༠༧ རེད་དེར་རྒྱན་ཞུས་པའི་མཁའ་ཚེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲུག། ཡོད་དེར་ལོ། བོག་ཨང་ ༥༧ ཟེན་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྤྱོད།

སྲིང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤམ།

༡༽ ཐར་ལམ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ།	1
༡ སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན།	1
༡༽ ཚད་མ་སྐྱེ་ཡི་མཚན་ཉིད།	1
༡༡༽ ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཤམ།	1
༡༢༽ དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་གྲུབ་པའི་ཚུལ།	1
༡༣༽ དེ་ལ་ཚོད་བ་སྲིང་བ།	8
༡༡༽ ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འཐད།	8
༡༢༽ ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན།	9
༡༣༽ མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་དོན་གཅིག།	12
༡ དངོས་བསྟན་བཤམ།	12
༡ དེ་ལ་དོགས་སྲིང་བ།	14

༡༽ དེ་སྤྱིར་སྐྱབ་པ་ཚད་མར་བསྟན།	15
།༡༽ ཚད་མར་གྱུར་པ་རང་ལུགས་བཞག།.....	15
།༡༽ རང་གྱུར་ཚད་མར་འདོད་པ་གཞན་ལུགས་དགག།.....	18
༡༽ ཚད་མ་རྟག་ཡོད་དགག་བ།	18
།༡༽ ཚད་ཅན་དབང་སྐྱབ་བྱེད་པོ་དགག།.....	20
༡ དེ་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ལ་དགག།.....	20
༡ གུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག།.....	21
༡ སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ།	21
༡༽ སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན།	21
༡༽ དེ་ཡི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	24
།༡༽ དངོས་བསྟན་བ།	24
༡༽ དབྱིབས་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ།.....	24
༡༽ རྒྱད་པར་ཅན་དབྱིབས་ཕྱོགས་ཚོས་མེད།	24
༡༽ དབྱིབས་ཅོམ་རྟགས་སུ་མ་ངེས་པ།	26
༡༽ མ་ངེས་ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།	26
།༡༽ ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།	30

གཤམ་མཚུངས་སྟག་ཚོད་དུ་ཐལ་སྤོང་བ།	31
༡༣ ། དབྱིབས་སྐྱེ་འཇུག་ཅམ་རྟགས་མིན་པ་ལ།	34
༡༣ ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅམ་རྟགས་མིན་དཔེ།	34
༡༣ ། ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།	35
༡༣ ། དེས་གཞན་ལེགས་ཚུལ།	36
༡༣ ། གུབ་དོན་བསྟུ་བ།	39
༡༣ ། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ།	46
༡༣ ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པ་ཐལ།	46
༡༣ ། འབྲེལ་མེད་རྒྱ་རུ་ཐལ་བའི་དཔེ་བཤད་པ།	47
༡༣ ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	49
༡༣ ། དངོས་བསྟུན་པ།	49
གཤམ་སྤུ་འགོ་ལྟོག་མི་འགྲུབ་ཚུལ།	49
ཁ༣ ། དེ་བྱིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད།	50
༡༣ ། དེ་ཡི་ལན་དགག་པ།	51
གཤམ་མ་ངེས་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་དགག།	51
ཁ༣ ། ཐུན་མོང་དོན་བསྟུ་བ།	53

3 དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	54
1) སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་རྣམ་པར་གཞག།	54
1) སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་དགག།	54
1) རྩོགས་ལྔ་བརྗོད་པ།	54
2) དེ་དགག་པ།	56
1) ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།	60
1) བསམ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་ལམ་བཞེན་བཤད།	60
1) རྒྱ་ལུན་ཚོགས་བཤད་པ།	60
1) རྒྱ་ལུན་ཚོགས་སོ་སོར་བསྟན་པ།	60
1) བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་པན་བཞེད་བཤད་པ།	60
1) བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་དངོས་བཤད་པ།	60
1) དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ།	61
1) བོམས་པ་མི་སྲིད་ཚོད་པ་སྤོང།	61
1) བོམས་པ་མི་སྲིད་ཚོད་སྤོང་མདོར་བསྟན་པ།	61
3) བོམས་པ་མི་སྲིད་ཚོད་སྤོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	63
1) རྗོ་ཉེན་ལུས་འདོད་སྐྱབ་བྱེད་མེད།	63

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་.....	63
།༡༽ ཏུས་མི་མཉམ་པའི་རྟེན་འདོད་དགག་.....	63
༡༽ དེ་ལ་རྗེས་སུ་འབྱུག་ག།.....	63
༡ རྗེས་འགྲོ་ལྟར་སྤང་དགག་ག།.....	63
༡ རང་གི་རིགས་འབྲའི་རྗེས་འབྱུག་སྐྱབ།.....	63
༡ དེ་ལི་འབྲང་བ་རྒྱས་པར་བསྟན།.....	65
།༡༽ སྐྱེ་བའི་ཡ་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འབྱུག་.....	65
༡༽ སྐྱེ་བའི་ཡ་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་སྤྱིར་བསྟན།.....	65
༡ དགག་པ་བརྗོད་ག།.....	65
༡ གུན་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ག།.....	65
༡ རྒྱ་འབྲས་བཞོག་པར་ཐལ་ག།.....	67
༡ ལུང་འགལ་སྤོང་ག།.....	69
༡༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་རྟག་པ་ལས་ལྷོ་སྐྱེ་དགག་.....	71
།༡༽ བྱི་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྱུག་.....	72
༡༽ སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་མདོར་བསྟན་ག།.....	72
༡༽ དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ག།.....	73

༡ དགག་པ་བཤད།	73
༡ དཔེ་མ་གྲུབ།	73
༢ གཏན་ཚིགས་མེད་པ།	75
༡༽ མ་གྲུབ་པ་ཡི་འདོད་པ་བརྗོད།	75
༢༽ དེ་འགོག་པ་བཤད་པ།	75
།༡༽ དབང་བཅས་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།	75
།༢༽ དབང་མེད་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།	77
༢ ཚོད་པ་སྐྱོང་བ།	78
༡ ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྲིད་སྐྱོང་།	78
༢ རྟེན་ལས་བརྟེན་འགྲུང་མི་འཐད་སྐྱོང་།	79
༣ གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་རྗེས་འགོ་བཞག།	81
༣༽ ལྡོག་པ་མེད་པ་བསྟན་པ།	82
༡ ལྡོག་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བཤད་པ།	82
༡ ལྡོག་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པ།	82
༢ དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་སྐྱབ།	83
༡༽ ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	83

༡༽ ཉེས་སྒྲོང་དགག་པ།	83
༡༽ མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་ལན་མི་རུང་།	83
༡༽ དགག་པ་བཤད་པ།	83
༡༽ རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།	85
༡༽ ལན་བྱི་མ་བཤད་པ།	87
༡༽ རྩོགས་སྡེ་བརྗོད་པ།	87
༡༽ དེ་འགོག་པ།	88
༡༽ ལགལ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པ།	89
༡༽ རྩོགས་སྡེ་བརྗོད་པ།	89
༡༽ དེ་དགག་པ།	90
༡ དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ།	90
༡ དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	90
༡ གྲུབ་དོན་བསྟན་པ།	93
༡ རྩེ་བྲག་ལུས་རྟག་དགག་པ།	94
༡ རྩེ་བྲག་ལུས་རྟག་དགག་པ་དངོས།	94
༡ དེ་ལ་དོགས་པ་སྒྲོང་བ།	96

།། ལྷ་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ།	99
།། མི་འཐད་པ་ཡི་གཞན་ལྷགས་དགག།	99
།། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟེན་པ་ལ་དགག།	99
།། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟེན་པ་ནས་དགག།	99
།། དགག་པ།	99
།། དེའི་ལན་དགག་པ།	104
།། ལྷ་དེས་གཞན་པ་ཁེགས་ལྷ་པ།	107
།། བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཇིག་བརྟེན་པ།	108
།། འཇིག་པའི་ལྷ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནས་དགག།	108
།། འཕེལ་བ་བརྟེན་པ་ནས་དགག།	111
།། འཕེལ་ལྷ་པ་བརྟེན་པ་ནས་དགག་པ་དངོས།	111
།། དངོས་བསྟན་པ།	111
།། དེ་ལན་དགག་པ།	112
།། དེས་གཞན་ཁེགས་ལྷ་པ།	115
།། ལྷ་དོན་འཐད་པ་བཞག།	117
།། ལྷ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ་དངོས།	117

३ གཞན་ལ་དེ་མི་འཐད་པ།	117
३ ་ རང་ལུགས་བཞག་པ།	120
༼༡༽ དངོས་བཤད་པ།	120
༼༢༽ ཚོད་བ་སྲོང་བ།	122
३ ལུས་ལས་སློ་སླེ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་བཤད།	124
༡ ་ ཡན་ལག་ཅན་ལས་སླེ་བ་མིན་པར་བསྟན།	124
༼༡༽ ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད།	124
༼༢༽ དེའགོག་མི་འཐད་ཚོད་བ་སྲོང་བ།	127
༧ ་ དེ་མེད་ཀྱང་ནི་མཐོང་སོགས་འཐད།	127
༡ མཐོང་སོགས་མི་འཐད་ཚོད་བ་སྲོང་།	127
३ དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ།	129
३ འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན།	130
༡ འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་དངོས།	130
३ དེ་ཡི་ལན་དགག་པ།	132
ཁ༧ ་ ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱ་འཇུག་པར་འཐད་པ།	136
༡ སྐྱ་རྣམས་དངོས་ལུལ་ཅན་འདོད་དགག།	136

༡ དངོས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་འབྲུག་ཚུལ་བསྟན།	136
༢ དངོས་བཏགས་སྤེལ་པའི་གཞན་ལན་དགག་བ།	137
༣ ལྷོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན།	141
༡ གངས་སོགས་སྤྱོད་འབྲུག་པའི་རྒྱ་བཤད།	141
༢ ལྷ་དེ་བཟོད་པའི་དགོས་བ།	142
༣ དེ་ཡིས་བཟོད་ཚུལ་དཔེ་བཟོད་བ།	143
༡༽ ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་བཤད་བ།	143
༢༽ ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་བཤད་བ།	145
༣༽ དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས།	152
༤༽ ཡན་ལག་ལས་སྤྱོད་བཤད་བ།	145
༥༽ ཡན་ལག་མ་ལུས་ལས་སྤྱོད་མེད་པར་བསྟན།	152
༦༽ ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མེད་པར་བསྟན་བ།	153
༧༽ དངོས་བཤད་བ།	153
༨༽ དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་བ།	154
༡ དགག་བཤད་བ།	154
༡ མདོར་བསྟན་བ།	154

३ རྒྱལ་པར་བཤད་པ།	154
༡༽ ཚ་མེད་རིགས་གཅིག་དབུགས་རྒྱ་མིན་པར་བཤད།	154
२༽ ཚ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་བསྟན།	157
༼༡༽ ཏུ་མ་ཏུ་མའི་རྒྱུར་མི་འཐད།	157
༼༢༽ ཏུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འཐད།	159
३ བ་རོལ་སྐྱོན་བསྟན་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ།	161
༡ བ་རོལ་སྐྱོན་བསྟན་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ་དངོས།	161
२ གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ།	163
༡༽ མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ།	163
२༽ དེར་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།	164
༼༡༽ མདོར་བསྟན་པ།	164
༼༢༽ དེའི་འཐད་པ་སྐྱབ་པ།	167
༧༽ གཞན་ལ་དེ་འགོག་གཞོན་ཕྱེད་མེད་པར་བསྟན།	167
༨༽ གཞན་གྱི་སྐྱབ་ཕྱེད་དོན་མེད་བརྗོད།	168
༩༽ གོམས་པ་མཐའ་མེད་ཏུ་མི་སྲིད་པར་ཚོད་པ།	171
༡ གོམས་པ་མཐའ་མེད་ཏུ་མི་སྲིད་པར་ཚོད་པ།	171

३ དེ་ལན་བསྟན་པ།	172
༡ བྱང་པར་འགྱུར་བ།	172
༡༽ བྱང་པར་འགྱུར་བ་མདོར་བསྟན་པ།	172
༢༽ བྱང་པར་འགྱུར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	173
༣༽ བྱང་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བྱང་བསྟན་པ།	173
༤༽ དེ་དག་བྱང་གཞིར་སྦྱར་བ།	174
༥ ཚད་མེད་པ།	177
༡༽ ཚད་མེད་དངོས་བཤད་པ།	177
༢༽ ཚྱོད་བ་སྤོང་བ།	178
༣༽ གཞན་ཡང་ཚད་མེད་ཐལ་བ་སྤོང་།	178
༤༽ ས་བོན་ལས་བྱུང་ཚྱོད་བ་སྤོང་།	181
༥༽ སྤོང་བ་ཕྱན་ཚོགས་སྟོན་པ།	184
༦༽ བརྗེ་ལས་ཐབས་ལ་གོམས་བ་འགྱུར་།	184
༧༽ ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ།	185
༨༽ ཐབས་གོམས་དེ་ཉིད་སྟོན་བར་བསྟན་པ།	191
༩ མཐུག་བསྟུ་བ།	193

३ འབྲས་བུ་སྤྱན་ཚོགས་བཤད་པ།	195
१ རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་བཤད།	195
१༽ རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་མདོར་བསྟན་པ།	195
३༽ རང་དོན་སྤྱན་ཚོགས་རྒྱས་བར་བཤད་པ།	196
༼༡༽ ལེགས་པར་གཤེགས་པ།	196
༼༢༽ མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ།	197
༼༣༽ མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ།	198
ཁ༽ དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་བ།	200
१ ཚོད་སྤོང་མདོར་བསྟན་པ།	200
३ ཚོད་སྤོང་རྒྱས་བར་བཤད་པ།	201
३ གཞན་དོན་སྤྱན་ཚོགས་སྐྱོབ་པ་བཤད།	202
ཁ༽ སྐྱོབ་སོགས་ལུགས་བརྗོད་གཤེགས་བྱེད་བཤད།	206
१ སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བཤད།	206
१༽ བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོབ་པར་བསྟན།	206
३༽ བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད།	208
༼༡༽ ཤེས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ་བཤད།	208

ཀ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་བཤད།	208
༡ སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་དངོས།	208
༢ དེ་ལ་ལོག་ཉོག་དགག་བ།	209
༡ འཁོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག།	209
༢ དེ་ལི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་བ།	210
༡༽ འཁོར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག།	210
༡༢༽ རྒྱང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱར་མི་འཐད།	210
ཀ། རྒྱང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱར་མི་འཐད་མདོར་བསྟན།	210
ཁ། རྒྱང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱར་མི་འཐད་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	212
༡ དགག་པ་བཤད་བ།	212
༡ རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ།	212
༢ རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ།	217
༡༽ རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དངོས།	217
༢༽ དེའི་ལན་དགག་བ།	218
༡༢༽ ཕྱོགས་སྤེའི་འདོད་བརྗོད་བ།	218
༡༣༽ དེ་དགག་པ་བཤད་བ།	219

ཀ། དགག་པ་དངོས་བཤད་པ།	219
ཁ། ཉེས་སྲོང་དགག་པ།	220
༣ འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ།	223
༣ རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།	224
༼༣༽ དེས་ནི་འབྲུང་རྒྱར་འདོད་པ་ཞིགས།	225
ཀ། དེས་ནི་འབྲུང་རྒྱར་འདོད་པ་ཞིགས་པ་དངོས།	225
ཁ། ཚོད་པ་སྲོང་བ།	227
༡ ལུང་གི་དོན་བཤད་འགལ་བ་སྲོང་།	227
༣ དེ་ཡི་སྐབས་ལ་ཚོད་པ་སྲོང་།	228
༡ དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་ཚོད་པ་སྲོང་།	228
༣ དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་པ།	231
༡༽ གཞན་གྱི་འདོད་པར་གཞོན་པ་སྟོན།	231
༣༽ དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ།	234
༣༽ འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་འགོད།	235
༼༡༽ འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་དངོས།	235
༼༣༽ དེ་ལ་ཚོད་སྲོང་བ།	236

3 རྟེ་འཁོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་དགག།	239
1 རྟེ་མདོར་བསྟན་པ།	239
1 རྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	240
1 རྟེ་འབྱུང་ཅམ་རྒྱར་འདོད་ཉ་ཅང་ཐལ།	240
1 རྟེ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པ།	241
1 རྟེ་འབྱུང་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་དངོས།	241
3 དེ་ཡི་ལན་དགག་པ།	243
1 དོན་དགག་པ།	243
3 དཔེ་ཡི་རྩེ་ལ་དགག་པ།	245
1 རྟེ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མི་མཚུངས་པ།	245
3 རྟེ་མཚུངས་པར་འདོད་ཉ་ཅང་ཐལ།	247
1 རྟེ་དོན་བསྟུ་བ།	250
1 རྟེ་སྟུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རྣམ་པ་བཤད།	251
1 རྟེ་མི་རྟུག་པའི་རྣམ་པ།	251
3 རྟེ་སྟུག་བསྟུ་བའི་རྣམ་པ།	251
3 རྟེ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ།	252

༤ བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ།	252
༡ བདག་མེད་རྣམ་པ་དངོས་བཤད་པ།	252
༢ དེ་ཡི་འཐད་པ་འགོད་པ།	253
༣ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	255
༥ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	255
༦ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	256
༡ མི་འཐད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག།	256
༡ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	256
༢ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	256
༣ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	257
༤ དབང་སོགས་རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	258
༢ དེ་གི་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	259
༡ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	259
༢ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	262
༣ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	264
༤ རྟོག་སྤང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་བའེན་པ་བཤད།	264

༡ ཚེད་པ་གཉིས་པ་སྒྲིང་བ།	267
།༣ རོ་འཕོ་བ་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད།	270
༡ ལྷུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ།	270
།༣ དེ་མི་སྲིད་པའི་དོགས་པ་དགག།	270
༡ བདག་མེད་པ་ལ་བཅེང་ཐར་འཐད།	270
༡ བདག་དེ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མིན།	270
༡ བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྩ་བཤད།	272
༡ བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་དངོས་བཤད་པ།	272
༡ དེ་ལ་ཚེད་སྒྲིང་བ།	274
།༧ ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་མི་གནས་པ།	274
༡ ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་མི་གནས་དངོས།	274
།༣ དེ་ལ་དོགས་པ་སྒྲིང་བ།	275
༡ ལས་ཀྱིས་གནས་པར་ཚེད་པ་སྒྲིང།	275
༡ བཅེ་བས་གནས་པར་ཚེད་པ་སྒྲིང།	276
༡ གནས་ཀྱང་སྐྱེན་མེད་བསྐྱེད་པ།	279
།༩ ལས་དང་ཕོར་ཉི་སྲིད་མེད་སྒྲིང།	282

ཀ། ལམ་དང་པོར་སྲིད་མེད་སྲོང་བ་མདོར་བསྟན་པ།	282
ཁ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།	283
༡ བདག་ལྟ་སྟན་སྐྱེས་ངོ་བོ་བསྟན།	283
༢ དེ་མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ།	283
༣ བདག་ཡོད་པ་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པ།	284
༡ ཏག་པའི་བདག་ལ་བཅིང་ཐར་མེད།	284
༢ བཟོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པ།	286
༣ རྒྱུ་བསྟན་བྱ་ལམ་བཞེན་བཤད་པ།	289
ཀ། བདག་མེད་གཏན་དུ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་བཤད།	289
༡ བདག་མེད་གཏན་དུ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་དངོས།	289
༢ དེ་ལ་ཚུངས་སྲོང་བ།	290
༡ སྤང་གཉེན་རྣམས་སྟོབས་མཚུངས་པ།	290
༡། སྤང་གཉེན་རྣམས་སྟོབས་མཚུངས་པ་མདོར་བསྟན།	290
༢། སྤང་གཉེན་རྣམས་སྟོབས་མཚུངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད།	291
༣ རྒྱུ་བསྟན་བྱ་ལམ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་མེད་ཚུལ།	291
ཀ། མདོར་དུ་གྱུར་ལ་གཏན་རྣམས་མེད།	291

ཁ། མངོན་གྲུང་མིན་ཡང་མི་ལྡོག་པ།	295
།། འབད་དུ་རྒྱལ་གྲུང་མི་ལྡོག་རྒྱུ་ལ།	296
། རྒྱུན་མ་ལུས་པ་འཛད་པར་སྐྱབ།	297
། ཆགས་སོགས་གཞན་གྱིས་གཞན་མི་འཛོམས།	297
། གུན་འཛོམས་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།	299
།། གཞོམ་བྱ་ཉེས་གུན་ཅ་བ་བཤད།	299
། གཞོམ་བྱ་ཉེས་གུན་ཅ་བ་དངོས།	299
ཁ། དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།	299
།། འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན།	302
། ཉོན་མོངས་གཏན་ཟད་མི་སྲིད་པ།	303
། ཟད་གྲུང་སྐར་ལྡོག་སྐྱོང་བ།	304
ཁ། དེ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཤད།	305
། བདག་འཛིན་ཡོད་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད།	305
། བདག་འཛིན་ཡོད་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད་པ་དངོས།	305
། དེ་ཡི་རྒྱལ་བཤད་པ།	308
། བདག་གི་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་མེད།	308

༡༽ བདག་འཇིག་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་མེད་པ་མདོར་བསྟན།	308
༡༢༽ བདག་འཇིག་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	309
༡༽ ལྷོན་དུ་མཐོང་བས་ཆགས་སྤོང་དགག།	309
༡ ལྷོན་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྤོང་མི་རུས།	309
༢ ལྷོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བ།	311
༡༽ ལྷུག་བསྐྱལ་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་སྤོང་དགག།	314
༡ ལྷུག་བསྐྱལ་ཤེས་ཅམ་ཆགས་བྲལ་མིན།	314
༡༡༽ ལྷུག་བསྐྱལ་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་མི་སྤོང།	314
༡༢༽ དེ་ཡིས་བདག་གི་སྤོང་མི་འདོད།	318
༡༽ གཅིག་ཏུ་ལྷུག་བསྐྱལ་མ་ཡིན་པ།	318
༡༽ ཡིན་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ།	321
༡ ཆགས་རྒྱ་སྤོང་བར་མི་འཐད་པ།	321
༡ ཆགས་རྒྱ་བདག་ནི་སྤོང་བ་མེད།	321
༢ དེ་སྤྱིར་ལྷུག་བསྐྱལ་ཤེས་དོན་མེད།	327
༢ ཆགས་ཀྱང་ལྷོན་མེད་དུ་ཐལ་བ།	331
༡༽ མཐོང་ཡང་བདག་གི་ལེ་སྤོང་མི་སྤོང་བ།	333

༡ རྟེན་འགྲུབ་ལེན་པ་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	336
༡ ཆོས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པ།	339
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	340
། ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པ།	343
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	344
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པ།	345
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	346
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	346
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	346
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	348
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	348
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	348
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	349
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	351
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	351
༡ ལྷན་པའི་ལུང་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་།	351

१ དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོང་དགག་པ།	353
१ མ་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པས་ལན་མི་རུང།	353
२ དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན།	358
ཁ༽ རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་ལུགས་བཞག་པ།	361
१ ལས་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག།	363
१༽ ལས་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག་པ་དངོས།	363
२༽ དེ་ལན་དགག་པ།	367
२ བདེ་གཤེགས་རྟོགས་པར་བསྟན།	372
३ རྟོན་པ་རྟོགས་པར་བསྟན།	374
༤ བན་བཞེད་ཀྱི་བཅེ་བ་བསྟན།	375
१༽ དེ་ཡི་དོན་རྣམས་མཚུག་བསྟུ་བ།	376
२༽ དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	378

བར་བྱང་སློབ་ཚིག་

༥ དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བའི་སློན་ས་ཚད་མ་མདོའི་མཚོད་པར་བརྗོད་པའི་དོན་བཞིན་
ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་ཐར་ལམ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་
ལ། སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་
བཤད། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་
སྐྱེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད། །དེ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཚད་མར་བསྟན། །དང་པོ་
ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་བྱུབ་
པའི་ཚུལ། །དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ།

ཚད་མ་བསྐྱེ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།

ཚད་མ་ནི་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི།

དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི།

མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་།

མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ།

སྐྱབ་པོ་ཡི་བྱེད་བའི་ཡུལ།།

དོན་གང་སྟོང་ལ་རབ་གསལ་བ།།

དེ་ལ་སྐྱའི་ཚད་མ་ཉིད།།

དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅན་མིག།།

གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི།།

མི་འདོད་.....།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་སྐྱང་བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐྱབ་
གཉིས་སྐྱང་ལྟ་བུ་རྟོག་མེད་འཇུག་ཤེས་དང་ཐག་ཁྲ་སྐྱལ་འཛིན་ལྟ་བུ་
རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་ཡང་རང་སྐྱང་གི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་ཐོབ་
པ་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་ན་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་བཟུང་བ་མ་
ཐོབ་ཐོབ་པ་མ་བཟུང་བར་འགྲུར་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱད་ཅིག་མ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བསྐྱེད་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་སྲིད་པར་འགྲུར་
རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འདི་དོན་བྱེད་

ལུས་པ་ཡིན་པས་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པས་འདི་ལ་བརྟུག་ཅིང་འཇུག་
 ལྡོག་བྱེད་གྱི། རོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་དུ་བརྟུག་པ་
 ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། ལྷོ་འདི་
 དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་འཇུགས་པ་དེ་ལྟར་
 དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཚམ་ལ་ལྷོ་དེས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་འདི་གེ་རྟེན་ན་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ཡོད་པ་
 འདི་ཚམ་ལས་ཀྱུན་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ཡིན་པས་ན་ལོག་ཤེས་རྣམས་ནི་ཤེས་པས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་གྱི་
 རོ་བོར་མེད་ལ། རྟེན་ཅིག་བྱེ་ནས་དབྱུང་བ་ཡང་མི་དགོས་པས་མི་
 སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྲིད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལའང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གང་ལ་མི་སྐྱེ་ན། ཇི་ལྟར་བཅད་
 པའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་ལོ། །བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་སྐྱེ་ན་ཚད་
 མ་གཉིས་གྱི་ལྷོ་དེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མི་སྐྱེ་ན་དེས་ཡོད་པར་བཅད་

ན་ཡོད་པར་མི་སྐྱ་བ་དང་། མེད་པར་བཅད་ན་མེད་པར་མི་སྐྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའམ་མིན་པར་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ལ་དེ་ལྟར་
གནས་པར་གྱུར་པའི་སྲིད་རོ།།

ཡང་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་མེད་པས་མ་ཁྲུབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ནི་ཤེས་པ་མིན་གྱུར་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱིད་སྐྱ་བྱུང་ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱ་ལས་
བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ལ་ཟེར་རམ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་སྐྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ལ་ཟེར་རམ། སྐྱ་རང་ཉིད་ལས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར། དང་
པོ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་
ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སློབ་ཡང་རྗོད་
པ་པོས་རི་ལྟར་གཞལ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི་དོན་སྟོན་པ་ལ་
རྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་དེ་འཛིན་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལས་
རི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་ཅེ་ན། སྐྱ་བ་པོ་ཡི་དག་གིས་རྗོད་པར་བྱེད་
པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཁོ་རང་གི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སློབ་

རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཙམ་ལ་སྐྱ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་འབྲས་
ཉིགས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གི་སྐྱས་ནི་སློབ་དང་རི་མོ་དང་སྤྲིན་ལ་
སོགས་པར་སྐྱར་བ་སྤྱད་དེ་འདི་རྣམས་ལའང་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་
སྐྱར་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་མི་
ལམ་གྱི་སྐྱར་བ་དང་ལྷ་གཉིས་ལའང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་
སྐྱར་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རང་རིག་གིས་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་དང་དེར་སྐྱར་ཙམ་མེད་པར་མ་བཅད་ལ། དེ་དག་ཐོབ་པའི་
དོན་གྱི་དུས་པར་ཡང་མ་བཅད་དེ་དོན་གྱི་མི་དུས་པར་ཚད་མས་
བཅད་པ་ལྟར་མི་སྐྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་མདོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱ་ལས་དོན་
ཉིགས་པ་ནི་ལྷུང་ལས་སློབ་གྲུར་ཉིགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱ་ཙམ་
ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཙམ་དོན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། སྐྱ་དང་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འགྱུར་གི་

འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལན་མང་དུ་དབྱུང་ཟེན་ཏོ། །འོ་ན་འིན་ཏུ་སློག་གི་
གྲུང་ལ་ལུང་གིས་འཇམ་བ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་
ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡོད་པས་ལུང་གི་སྐྱ་ཅམ་གཞལ་བུ་དེ་ལ་ཚད་མར་
སོང་བ་མིན་ནམ་སྐྱམ་ན། དེ་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་དག་
ལས་རྗེས་སུ་དབག་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་གྱི་སློབས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་འཇམ་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ།།

གལ་ཏེ་སླེས་སུའི་དག་ལས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཐོབ་བ་དང་།
སྲོང་སློབས་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དོགས་མ་ཚད་ཀྱང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་དོན་རྙེད་བ་དང་།
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་བ་ཞིང་ལས་དང་རྒྱ་མཚོར་ལོར་བུ་
ལེན་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྐྱ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་
རེས་འགའ་དོན་ཐོབ་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ་རེས་འགའ་སྐྱ་བར་སྲིད་ལ་ཚད་མས་བཅད་པ་ནི་རྣམ་བ་ཀུན་
ཏུ་མི་སྐྱ་བའི་སྲིད་རོ། །དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་སྲིདོན་

ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་འགྲུབ་སྲོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་
སྲིད་སྦྲུལ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་
ཤེས་པ་དོན་ལྟར་སྤང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འང་
ཡོད་པས་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་དོན་བྱེད་པའི་སྤང་བ་བསྐྱེ་
མེད་བསྦྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཅུ་ཞེས་གིས་ཐ་སྦྱད་གྱི་དོན་བྱས་
པས་ན་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་དོ།།

ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདིས་གཞན་ལྡན་
མ་བཅད་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་བྱབ་ཆེས་སོ་སྦྲུལ་ན། དེ་ནི་ཚད་མ་སྲ་
མས་བཅད་ཟེན་པའི་གཟུང་བ་ཡི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་
སྤང་ཡང་འཇིན་པ་ཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་གཞན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཤེས་
བའམ་ངེས་ཤེས་སམ་བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་
བྱ་བ་ཚད་མ་སྲ་མས་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྦྱོབས་ལས་འདི་དོན་
མཐུན་གྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རང་སྦྱོབས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་བཞིན་གོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། །ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འཐད། །ཚད་
མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན། །མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་
དོན་གཅིག །དང་པོ།

..... ལྷོ་ནི་ཚད་མ་ཉིད།།

སྤང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི།།

འདུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་།།

ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་བསམ།།

སྣོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར།།

དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།

དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་བྱེ་སྤྲོ་སོགས་ན་རེ།
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ལ་ཡང་མི་
སྤྲོ་བ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་གིས་རེག་བྱ་སྤྱི་ཡང་ལ་མི་སྤྲོ་བ་
སོགས་དང་། ཡུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་མི་
སྤྲོ་བ་ཡོད་པས་མི་སྤྲོ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་མ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཤེས་

བ་ཁོ་ན་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་འཛོག་སྟམ་ན། ལྷོ་ནི་
ཚད་མ་ཉིད་འཛོག་པར་འཐད་དེ། ལྷང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་ལ་ལྷོ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་མ་ཞོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་
དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷོ་མེད་པར་དེ་དག་གིས་འཇུག་སྟོག་
བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ནི་ཐ་དད་པས་ཡུལ་འདི་
དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལྷོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོ་ནས་དོན་ཡོངས་
སུ་གཙོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་མཁ་ལྷོ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དེ་
ཡོད་ན་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ཡོད་ཀྱི་གཞན་
དུ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ།།

གཉེན་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན།

རང་ལས་རང་གི་དོ་བོ་རྟོགས།།

ཐ་སྟོན་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད།།

བསྟན་བཅོས་ཚོངས་པ་སྒྲིག་བྱེད་ཡིན།།

ཚང་མ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་པ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ཚང་མར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན། དང་པོ་རྟུན་ན་ཚང་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ་རང་
 ཉིད་ཚང་མར་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟུན་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 ཟུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱོད་ཅིག་མ་རང་ཉིད་ཚང་མར་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་སྐྱར་ཡང་ཚང་མར་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོད་ཉིད་
 མི་སྐྱ་བར་རང་གིས་ངེས་སམ་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས། དང་པོ་
 རྟུན་ན་ཚང་མ་ཚང་མིན་ལ་སྐྱ་ཡང་ཚོངས་མི་སྲིད་པས་ཚང་མའི་
 བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་རྟུན་ན་རང་ཉིད་ལ་མི་སྐྱ་བ་
 མེད་ན་གཞན་གྱིས་དེར་བྱ་མི་རུས་པས་སོ།།

ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱོད་ཅིག་དང་ལྷ་རགས་ལ་སོགས་
 པས་དབྱུང་ན་ཚང་མ་མི་འགྲུབ་པས་ཚང་མའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་
 པ་དོན་མེད་ལ། མ་དབྱུང་པར་འཇུག་ན་ཚང་མ་དང་ཚང་མིན་ཀྱང་

མེད་པར་མགོ་མཉམ་མོ་ཞེས་པའི་ཚུང་བ་གསུམ་བཤོད་པའི་ལན་དུ།
 མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་གཏད་པ་
 དང་གོམས་པ་དང་འབྲུལ་རྒྱས་མ་ཟེན་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་
 འབྲུལ་པའི་སློ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་རང་སློབས་གྲིས་ངེས་པ་འབྲེན་
 ཟུབ་ལ། ཅི་འདི་མེ་ཉོག་གི་ཚོགས་སམ་འོར་བུའི་ལུང་པོའི་སྐྱམ་དུ་
 དམར་ལམ་པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་རྗེས་ལ་རྒྱངས་པ་དང་དུ་བར་མ་
 དེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་འཇམ་ཡིད་གཏད་པས་སྐྱ་རིས་ངེས་པར་
 ཟེན་པ་འཇམ། ཉོགས་གཞན་གྲིས་ངེས་པ་ལས་སློ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་
 ཉོགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལས་ངེས་པ་འང་ཡོད་ལ།
 རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་འདྲའི་ཚང་མའི་སློ་དེ་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བྱ་བྲེད་ལས་
 གསུམ་གྲིས་བསྟན་པ་ལྟར་འདིག་ཉེན་ཐ་སྙད་གི་འདུག་ཚུལ་ཡིན་
 ལ། རྒྱན་ཅིག་སོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱོད་པས་བརྒྱག་མི་རུས་ཉེ་
 འདིག་ཉེན་རང་གི་སྣང་ངོར་བསྐྱེ་མེད་བསྐྱེན་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་ཐ་སྙད་

ཅམ་དོན་དམ་དཔྱོད་བས་ཀྱང་ཁེགས་བར་མི་འགྲོའོ།།

དེས་ན་ཆོད་མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་
རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་བར་དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་
བས་ན། སྤྱིས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་དཔྱོད་བ་ལས་ནི་ཅི་སློབ་འདི་དོན་མཐུན་
བའམ་དོན་མཐུན་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་
ནས་ཡུལ་ཡང་དག་བར་འཇལ་བའི་སློབ་ལ་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འཇོག་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་
སྤར་རང་གི་ངོ་བོས་ཆོད་མ་མིན་པའི་སློབ་ཞིག་སྤར་ཆོད་མར་བསྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོད་མའི་སློབ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་བར་མི་ཤེས་བ་
དང་ཆོད་མིན་གྱི་སློབ་ལ་ཆོད་མར་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་པ་སློབ་བར་
བྱེད་བ་ཡིན་བས་ཆོད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་ཡོད་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་དོན་གཅིག་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་

སྤར་ངོ། །དང་བོ།

མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།།

སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་ལར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པའི་
དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། འདྲིར་མི་སྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཞེས་
བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་
བྱེད་ཀྱང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་
འདི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ལ་
སྦྱར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཚོགས་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་
བར་འདོད་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་སློབ་པ་གསུམ་བྱུང་
ཡང་སྤྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱུ་ན་མ་ཡིན་ཉེ། འདི་གཉིས་ཚོགས་གི་
བརྗོད་ཚུལ་ཅེས་ལས་དོན་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན་མ་
ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་
ཡིན་ལ། མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པའི་དོན་དེའི་
གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །

གཉེས་པ་དེ་ལ་དོགས་སྤང་བ།

རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ལོག་ཏུ།

སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ།།

ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སྲིད།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེད་སྲིད་དོ།།

ཡུལ་སྡོན་པོ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལོག་
ཏུ་སྡོན་པོར་ངེས་པའི་སློབ་སྦྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལའང་མ་
ཤེས་དོན་གསལ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོབ་པའི་སྲིད་བྱུང་ཆེས་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་སློབ་སྲུང་མེད་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་སྲུང་མ་
ཤེས་པའི་དོན་སྤྱི་དཔེ་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ་སྣམ་ན།
དོན་ཞེས་པ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྲུང་མི་ཤེས་
པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་དགོངས་པའི་སྲིད་བཅད་ཤེས་
ལ་བྱུང་ཆེས་པ་མེད་དེ། དེས་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བེན་དེ་སྤྱིའི་

ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་ལས་དོན་རང་མཚན་ལ་གསུང་དུ་རྟོགས་པ་གང་
ཡང་མེད་པས་སོ།།

དོན་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་དགོངས་པ་ཅིས་ཤེས་སྟམ་ན། ཐ་
སྟོང་དཔྱོད་པས་འཇུག་ཡུལ་ནི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ལ་སྦྱ་མི་སྦྱ་དབྱེད་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དོ། །དེར་ངེས་ཏེ་སྦྱི་ཅམ་ལ་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེ་ལ་སྦྱ་
མི་སྦྱ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་གོ།།

གཉེས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ལ། ཚད་མར་
རྒྱུར་པ་རང་ལུགས་བཞག །རང་བྱུང་ཚད་འདོད་གཞན་ལུགས་
དགག །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད།།
མ་སྦྱེས་པ་ནི་བསྐྱོག་དོན་དུ།།
རྒྱར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་སྤྱིར།།
སྦྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས།།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

ཚད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་བན་བཞེད་པ།།

སྟོན་བ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ཞེས་

གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ལེན་འདིས་འཆད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།
ཅིའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་ན། ལོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷན་བའི་སྤྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་
མཚན་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་ལྷན་སྟེ་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་
ཚད་མ་ནི་ཇི་ལྟར་བཅད་བ་ལྟར་དོན་ཐོབ་བ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྐོ་ལ་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་ཚད་
མ་དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཕུག་གི་དོན་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བ་ལ་འདིས་
མི་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་

བཞི་བརྟན་པ་སོགས་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་བརྟན་ནས་མི་སྐྱ་བར་
བྱེད་པས་ན་མི་སྐྱ་བ་མཚོག་གི་བྱེད་པར་དེ་ལ་མངའ་བས་དེ་སྐད་དུ་
བཏགས་པའོ། །འོ་ན་ཚད་མར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་ཚད་
མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟམ་ན། འོན་ཏུ་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཏེ་སྐོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་པའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
པས་ན་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་གཞན་དང་གཞན་ནི་
ཉི་ཚའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཚད་མ་དང་འབྲ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་སྟམ་ན།
འདི་ག་རྟོན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་རྗེས་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་
ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སྟེ། སྐབས་གྱི་བཤད་བྱའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་
རྗེས་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚོས་ཀུན་ལ་མངོན་
སུམ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་དུ་བྱིན་གྱིང་དེ་ཁོ་ན་འདི་ག་རྟོན་པའི་

མངོན་སྲུང་གི་དོན་དང་མི་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་
ནི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་
སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚད་མ་
དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་སུ་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་རབ་གི་མཐར་
སྐྱེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱང་ཚད་འདོད་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཚད་མ་རྟག་པ་
ཡོད་པ་དགག། ཚད་ཅན་དབང་སྐྱབ་བྱེད་པོ་དགག། །དང་པོ།

ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན།།

དངོས་ཡོད་རྟོགས་པ་ཚད་ཕྱིར་དང་།།

ཞེས་བུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གིས།།

དེ་ནི་མི་བརྟན་ཉིད་ཕྱིར་དོ།།

ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ན་ལེ། སྐར་ཚད་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་

བས་གསར་དུ་ཚད་མར་གྱུར་བས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་བ་ཤེས་བ་མི་
 སྲིད་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་བ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བའི་དབང་
 ལྷག་ཏུག་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བྱེད་སོའང་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཏུག་བ་ཉིད་ཡོད་བ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་
 སྲིར་ན་དངོས་སོ་ཡོད་བ་རང་མཚན་རྗེ་ལྟ་བར་གཞལ་བའམ་རྟོགས་
 བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་སློ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནམ་
 མཁའ་སོགས་ཚད་མ་མིན་པའི་སྲིར་དང་། དུལ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་
 རང་གི་ངོ་བོས་མི་ཏུག་བ་ཡིན་བ་ཉིད་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་
 དེ་ནི་མི་བཏན་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་
 དེ་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སློ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་
 སྐད་ཅིག་མར་འཐད་གྱི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བར་བྱར་མེད་ན་ནི་ཡུལ་
 གང་ཡང་ཤེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཤེས་ན་དོན་
 རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཏུག་
 པའི་སློ་ལ་ཡུལ་རིམ་བཞིན་འཇལ་བའི་དོན་བྱེད་ལུས་བས་སྣོང་བར་

ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚད་ཅན་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་དགའ་པ་ལ། དེ་ཉག་མི་ཉག་བརྟགས་ལ་
 དགག། ། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག། ། དང་པོ།
 རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ནི།།
 ཉག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཕྱིར།།
 ལྷོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར།།
 རྣམ་འགས་པན་གདགས་བྱ་མིན་ཕྱིར།།
 མི་ཉག་ན་ཡང་ཚད་མེད་ཉིད།།

ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དབང་ལྷན་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་རྣང་བའི་ཚོས་གང་དག་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་ན་⁽¹⁾འདི་དག་
 བྱི་རྒྱ་དབང་ལྷན་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉག་པ་
 ལ་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉག་པ་
 དེ་ཡང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེད་

(1) BDR: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༩༩-༡ ། རྒྱུ་བ་ཅན། །

དོ་ཞེ་ན། རྟག་ས་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཁྱད་སར་བྱར་མེད་ས་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལ་
རྟོས་ས་ནི་རྣམ་ས་ཀྱུ་ཏུ་མི་བྱུང་བ་ཡི་བྱིར་དང་། རྒྱུ་གྱི་རྣམ་ས་
འགས་ཀྱང་སན་གདགས་བྱ་མིན་སའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་
གཞན་ལ་རྟོས་ས་དང་། རྒྱུ་གྱིས་དེ་ལ་སན་གདགས་ན་མི་རྟག་
སར་འགྱུར་རོ། །གས་ཏེ་དབང་སྐྱབ་མི་རྟག་ས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་
རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མེད་ས་ཡིན་ཏེ་ཚད་མར་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
སས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཅིག་བྱེད་ས་སོ་ཡིན་ས་ལའང་སྐྱབ་བྱེད་
གྱི་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་ས་ཉིད་དོ། །

གཉིས་ས་ཀྱུ་གྱི་བྱེད་སོ་ཡིན་ས་དགག་ས་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་དང་གཞོན་
བྱེད་ཡོད། །དང་སོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་སར་བསྟན། །དེ་ཡི་
རིགས་ས་རྒྱས་སར་བཤད། །དང་སོ།

སྣོད་འཇུག་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་སར་དང་། །
དོན་བྱེད་ས་ལ་སོགས་ས་དག །
འདོད་ས་གྲུབ་སའམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །

ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན།།

མྱེ་རོལ་བ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་གནས་སྡོད་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་དང་བྱེད་བ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཚོམ་བར་བྱས་པའི་ལུས་
 ཏུ་བྱུང་བའི་སློ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་དབང་ལྷུག་ཡིན་
 ལ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་ལུས་གནས་བྱེད་བ་འདི་ཀུན་ཏུ་ས་
 གཞན་ཏུ་སྡོད་ཅིང་རེས་འགའ་འཇུག་པའི་སྲིར་ལུས་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
 ལྡན་པའི་སློ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྡོན་ཏུ་སོང་
 བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་བཞོག་པ་ལ་སྟེ་ལྷུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་ལྷུ་རང་དབང་གིས་འཇུག་ན་ཏུ་འཇུག་པའམ་
 ཡང་ན་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་འདི་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྡོད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་འོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 བྱ་བཞི་དང་རླུ་པ་སོ་སོགས་དབྱིབས་གྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་
 ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་དང་བུམ་པ་བཞིན་འོ། །
 ཡང་དོན་བྱེད་པའི་སྲིར་ན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་དང་

དབྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་སྐྱེས་བུས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་བུས་
 པའི་ཕྱིར་དབྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་རང་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་གངས་དང་ལྗན་པ་དང་ཚད་
 དང་ལྗན་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ངོར་བཀོད་པ་དག་ནི་འདོད་པ་བྱུབ་པའམ་ཞེས་སྟེ་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོན་ཅིང་འཇུག་པ་སོགས་དཔེར་བཀོད་པ་དེ་དག་སྐྱེས་
 བུའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྐྱེས་
 བུས་མ་བུས་པ་རི་གླིང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་རྒྱ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་
 སེམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུབ་པ་ཅེས་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱད་པར་ལས་གནས་ལུས་སྣ་ཚོགས་པར་བྱུབ་པ་ནི།

འདིག་ཉེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་སེམས་པ་དང་
 དེས་བུས། །ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་དངོས་སོ་
 དེ་ཀུན་བྱེད་སོ་སྐྱེས་བུ་ཉལ་པ་གཅིག་གིས་བུས་པ་ནི་དཔེ་མ་བྱུབ་

བ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་རྒྱས་བྱེད་པ་ལས་
ཉག་པས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བས་སོ།།

ཡང་ན་ཉགས་དེའི་སྡོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྫོང་
ཅིང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་
ཡིན་ན་མྱོད་རང་གིས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དབང་ལྷག་
སོགས་ལའང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་རེས་
འགའ་རྫོང་ཅིང་རེས་འགའ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྫོང་ཅིང་མི་
འཇུག་ན་ནི་དེ་ལ་རྫོང་པའི་དུས་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མི་རྫོང་པར་ཉག་ཏུ་ཡོད་པའམ། རྫོང་ཅིང་མི་འཇུག་པའི་དུས་
ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་དེས་དོན་མི་བྱེད་ན་ནི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་ལ་བྱེད་ན་
ནི་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་གཞན་
ཞིགས་ཚུལ་དང་། །དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ་གསུམ། །དང་སོ་

ལ། དབྱིབས་དོན་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ། །དབྱིབས་སྐྱ་འཇུག་ཅམ་
ཉགས་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་པར་ཅན་དབྱིབས་སྤྱོགས་ཚོས་
མེད། །དབྱིབས་ཅམ་ཉགས་སུ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ།

བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན།།

དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་གྲུབ་པ།།

དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན།།

དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་སོའམ་འདུ་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་
པ་དང་མེད་ན་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་གྱི་
བྱད་པར་དང་། རྣོད་འཇུག་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་གང་ལ་སྤྱོགས་གྱི་
ཚོས་སུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་སེམས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པའམ་སྐྱེས་
བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བུ་དང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐྱིད་སོགས་
ལ་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ལས་གྱི་དབང་གིས་

དེ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་དུ་བཞག་གི་ཚད་མ་མེད་པས་ན་དེའི་
དབྱིབས་དེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་
པས་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ལ་སྐྱེས་བྱས་
བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་སློབ་འཇུག་དབྱིབས་ཚམ་
ལས་བྱས་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་མིང་ཚམ་མཐུན་པར་སོང་
གི་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་འབྲུབ་པར་མི་འགོ་སྟེ།
དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་མ་བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་བོ།

གཉིས་པ་དབྱིབས་ཚམ་རྟགས་སུ་མ་ངེས་པ་ལ། མ་ངེས་ངེས་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ། །འབྲས་མཚུངས་ལྟག་ཚོད་དུ་ཐལ་སྤང་། །དང་པོ།

ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་གྲུབ་པ།

≡སྐྱ་མཚུངས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།⁽¹⁾

རྗེས་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་རིན། ༡༡༠༧-༢ །སྐྱ་མཚུངས་པས་བཤད་མེད་ཕྱིར། །

སྐྱེ་བའི་རྣམས་ལས་མི་བཞིན་ནོ།

པ་རོལ་པོ་ན་རེ། དབྱིབས་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་
 དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ཅམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤོང་གིས་འདོད་པ་ཟླ་⁽¹⁾ རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་མ་
 བྱས་པའི་ཁང་བཟང་ཡོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་
 ཁང་བཟང་གཉིས་ལ་དབྱིབས་རང་གི་སྤོང་ན་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་མི་
 དོར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་ངེད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་
 དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཀུན་གྲང་སྐྱེས་བྱས་མ་
 བྱས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྤོང་གི་རིགས་པ་གང་གིས་སྣོག་
 པར་བྱེད་ཅེས་བྲིས་པ་ན། འདི་ཀུན་སྐྱེས་བྱས་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་
 མཐོང་སྤྱོད་ཀྱིས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་ནམ་ཡང་མ་
 མཐོང་བའི་རིམ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔོག་

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༩༩-༡༩ རྟོག་།

བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དབལ་ག་གོ་ཟེར་ན་རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་དབྱིབས་ཅན་བུ་
 བ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་གང་
 ཞེག་རབ་ཏུ་བྱུབ་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དབྱིབས་ཞེས་པའི་
 རྒྱ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་
 ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚུངས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་རྗེས་སུ་
 དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བུས་པ་དང་དབྱིབས་ཅམ་
 ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐྱེས་བུས་
 ཚེད་ཏུ་མ་བུས་ཀྱང་དབྱིབས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ནི་གང་ཡང་མི་འབྱུབ་
 རྟེ། མེ་དང་འབྲེལ་བ་ཏུ་བའི་རྒྱ་རྗེས་ཁྱུང་པར་རྟགས་སུ་མ་བཟུང་
 བར་ས་རྒྱལ་དང་རྒྱངས་པ་སོགས་སྐྱུ་བའི་རྗེས་ཅམ་ལས་མེ་དཔོག་
 པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཁྱུང་པར་ཅན་མེད་ན་དབྱིབས་ཅམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་འབྱུབ་

ལོ། །འོ་ན་དབྱིབས་ཁྱུང་པར་བ་ལས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་དཔོག་
 རིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཡིན། དབྱིབས་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་
 པའི་ཁྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཅམ་ནི་རྣམ་གྱི་བཞོན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་སྟངས་ན་མི་ལོར་
 པའི་ཁྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་གཏམ་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། རྣམ་གྱི་བཞོན་པའི་ཁྱུང་པར་གང་ཞེག་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་རག་
 ལས་ཏེ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཁྱུང་པར་དང་ལྡན་
 པའི་དབྱིབས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལས་དུ་བ་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་དང་འབྲེལ་
 བ་ཅན་ལོ། །དེ་ལྟར་རག་ལས་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་དབྱུང་པ་གཞན་མི་འཇུག་གོ། །གང་སྐྱེས་བྱས་བྱེད་པ་ལ་
 རག་མ་ལས་པར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་མ་རྣོ་བ་
 དང་མེ་ཏོག་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་བྱེད་པ་དང་མ་
 འབྲེལ་ཏེ་ཀ་བྱམ་མ་འབྲེལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་ལའང་བྱེད་སོ་སྟོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་པར་མི་ཞེགས་སྣང་ན། དེ་དག་རང་

རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་དབང་སྤྲུག་གིས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཏེ་
འོག་ཏུ་འཕོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་འཇམ་མེད་ཅད་ཐམས་པའི་སྐྱོན་ནི།

དེ་ལྟ་མིན་ན་རྩ་མཁན་གྱིས།།

བྱམ་པ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡི།།

རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སྲིད།།

གོག་མཁར་ཡང་དེས་བྱས་བྱུབ་འགྱུར།།

བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་
མིན་པར་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཞན་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་བ་ཅི་འདྲ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲ་མའི་རྒྱ་ཅན་ཏུ་རྗེས་
སྤྱོད་པའི་ཡིན་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་
ཡི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་བྱུབ་པའི་སྲིད་འཛིན་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ཡིན་ནོ་ཅོག་དེས་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་པས་གོག་མཁར་
ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

རྣམ་འགྲོལ་དེས་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་འགའ་ཞིག་བྱས་པས་
འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ནོ་ཅོག་བྱས་པར་མི་འགྲུར་སྣམ་
བ། བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་ཀྱང་
དབྱིབས་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་ག་ལ་ངེས་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་
ཚོལ་བ་ཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་རག་མ་ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྩ་རྩེན་དེ་
ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་འབྲས་མཚུངས་ལྟག་ཚེད་དུ་ཐལ་སྤང་བ་ནི།

བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་ཕྱིར་འབྲས་བུ།

ཕྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ།

འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ཕྱིར།

ཐ་དད་སྐྱོན་བརྗོད་འབྲས་མཚུངས་འདོད།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་དབྱིབས་སོ་སོར་བྱེ་
ནས་དབྱིབས་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་འདི། འབྲས་བུ་
མཚུངས་པའི་ལྟག་ཚེད་ཅེས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་པར་སྐོབ་

དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྲུང་རོ་
 ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྟེ་སྐྱ་སྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཉག་སུ་བཀོད་པ་ལ་
 བྱས་པའི་ཁྱད་པར་སྟེ་མི་དགོས་པར་སྐྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱས་པ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཉག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་བྱས་པས་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་སུ་སྟེགས་
 བྲམས་གྱིས་ཉག་སུ་བྱས་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་ཅན་སྐྱ་དང་བྱམ་པ་ལྟ་
 བུ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཉག་སུ་བྱས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྲུང་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་སྐྱའི་བྱས་པ་བྱམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་མཐུན་དཔེར་རྗེས་
 འགྲོ་མེད་ལ། བྱམ་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་།
 གཉིས་ཀ་མིན་པའི་བྱས་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་
 ཉག་སུ་ཡང་དག་མིན་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་
 ལྟག་ཚོད་དམ་སུན་འབྲེན་ལྟར་སྐྱང་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་
 མ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡང་

དག་ཡིན་པ་སྟུན་སྦྱང་མི་རུས་པས་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ནོ།།

འབྲས་མཚུངས་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་ཚོལ་བྱང་དང་བྲས་པ་ལྷ་བུའི་ཚིག་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞོན་པ་
ན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་གཞན་དང་མཚུངས་
སོ་ཞེས་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་བས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་འབྲས་མཚུངས་
ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བརྗོད་བྱས་པའོ།།

དེ་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་དང་བྲས་པའི་ཁྱད་པར་སྤེལ་མི་དགོས་
པར། སྦྱིར་བྲས་པ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པར་འགྲུབ་ངེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་
འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི་སྟུན་འབྲིན་མི་རུས་པའི་ཚིག་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱིབས་ལ་གཉིས་སུ་མ་སྤེལ་བར་དབྱིབས་ཅམ་
ཀྱིས་སྐྱེས་བྲས་བྲས་པར་འགྲུབ་ན། དེ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་
ལྷག་ཚོད་དུ་འགྱུར་ཡང་དབྱིབས་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་བ་མ་བྲས་པར་
དབྱིབས་ཅམ་ནི་སྐྱེས་བྲས་བྲས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དང་འབྲས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབྱིབས་སྐྱེ་འཇུག་ཅམ་ཉགས་མིན་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅམ་ཉགས་
མིན་དཔེ། །ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ།

རིགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་གྲུབ་པ།།

སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་ནི་མཐོང་བ་ལས།།

སྐྱུབ་བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས།།

གོ་ཉིད་བྱིར་ན་རྩ་ཅན་བཞིན།།

ཚོས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མི་འབྲ་བ་ལ་རྫོང་བྱེད་
དུ་གྲུབ་པ་ཡི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མོང་གི་མིང་ནི་ཡུལ་བརྫོང་བྱེད་གང་ལ་
ཡོད་པ་ཅམ་མཐོང་བ་ལས་རིགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱུབ་པར་
བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཉེ་དཔེར་ན། ངག་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་
ཅན། གོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རྩ་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེ་མིང་དུ་གོ་སྐྱེ་འཇུག་ཀྱང་མིང་དེ་ཞུགས་པ་ཅམ་
གྱིས་དེ་ཡི་མིང་ཅན་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །**རི་རྒྱུད་དུ**

ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །མཐོང་རིས་མིག་དང་རྫོང་རྫོང་།

དང་། །བ་ལང་ཚུ་སྟེ་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྤྱོད་ཤིང་པར་
གཟུང་། །ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་སོགས་
གྱིས་སྤྱོད་བྱས་བྱས་པར་སྤྱོད་པའང་ཚུ་ལ་དེ་དང་འབྲལོ།

གཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཚང་མས་ལ་ནི།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས།

སྤྱོད་མཁས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན།

དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་གྲུབ་ན།

ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་གྲུབ།

སྤྱོད་བྱས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་
ཡིན་གྱི་རང་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་མིན་པའི་བྱིན། སྤྱོད་མཁས་ནི་
ཡུལ་གང་ལའང་སྤྱོད་ཏེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་ཅམ་དེ་ཡོད་པས་
ནི་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་ན་བྱམ་སོགས་དོན་གང་ཡང་རྒྱང་
བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་སྤྱོད་སོགས་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་
གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་བྱས་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་ན་

དེས་སྣང་བར་ཡང་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ལོགས་ཚུལ།

འདིས་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཀྱི།།

མི་ཉག་སོགས་ཕྱིར་ཡང་སེམས་མེད།།

སོགས་དང་འབྲུག་པ་བཟུང་ན་ནི།།

འཆི་ཕྱིར་སེམས་ལྡན་དབྱེད་པ་ཡིན།།

སྐྱ་ཚམ་མཚུངས་པས་དོན་མཚུངས་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་བསྟན་
བའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སེར་སྐྱ་བ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་གཅེར་བུ་
བ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བ། མི་ཉག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་
པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྣོ་དང་བདེ་བ་སོགས་སེམས་མེད་པ་དང་
ནང་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱ་སྐྱབ་པ་དང་། འབྲུག་པ་བཟུང་ན་ནི་འཆི་
བའི་ཕྱིར་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་པར་དོན་གྱིས་
དབྱེད་ཅིང་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

རི་ལྟར་ཞེ་ན། སེར་སྐྱ་བ་ན་དེ། གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བའི་སྣོ་ཞེས་

བ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྲུབ་སྐྱེ་སོགས་
 གྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བ་འདི་རྣམས་
 ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་བ་ཡིན་བ་དང་ནང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་
 ཚོས་མ་ཡིན་བར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་མི་ཉག་བ་དང་
 སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་
 སྐྱོ་དང་བདེ་བ་སོགས་མི་ཉག་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་བར་བརྗོད་
 བ་ནི་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ངོར་གྲུབ་བ་ཡིན་ལ། ཉགས་དེ་གྲུབ་
 བ་སེམས་མེད་དུ་ཡང་འགྲུབ་ཀྱིས་སོ་སྟམ་པའོ། །སེམས་མེད་དུ་
 ཅིས་གྲུབ་ན། ཁོ་རང་གིས་མི་ཉག་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེས་བ་དེ་སྤྱིར་ཡང་དེར་ཀྱབ་བ་ཅམ་ལ་འདོད་པས་
 སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྤར་ཡོད་གཏན་དུ་འགག་བར་མི་
 འདོད་ལ། དེ་ལྟར་མི་ཉག་བ་ཞེས་བ་དེ་གྲུབ་ན་མི་ཉག་བ་དང་སྐྱེ་
 ལྡན་གྱི་དོན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་བ་དེ་འགྲུབ་སོ་སྟམ་པའོ།།
 དེ་གྱི་ན་སྟེ་ཁོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་མི་ཉག་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་སོགས་

ཀྱི་སྣང་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་དོར་མ་གྲུབ་ལ། སངས་རྒྱལ་
པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་གི་དོར་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་དེ་
ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་སྐྱ་ཅམ་གྲུབ་
པ་དེས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་པའི་
དོར་སློ་སོགས་དགག་བར་འགྱུར་བར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སེམས་
མེད་བར་མི་འགྲུབ་ལོ།།

ཡང་གཅེར་བུ་པ་ན་རེ། ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། རྒྱན་པ་བཟུས་ན་འཆི་བའི་བྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱལ་པའི་དོར་
བཀོད་པ་ན། འཆི་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཅམ་ཤིང་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་
པ་ནི་སངས་རྒྱལ་པས་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ན་སེམས་ཡོད་
པའང་འགྲུབ་སྟམ་པའོ།།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་པས་རིས་མཐུན་བར་གནས་པའི་དབང་
ཤེས་སོག་གསུམ་འགག་པ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་ཤིང་
ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཤིང་སྐྱམ་པ་ལ་ཤིང་ཤི་བ་ཞེས་དང་། འོ་མ་རུས་བ་

ལ་འོ་མ་གྱི་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སེམས་ལྡན་དུ་
མི་འགྲུབ་སྟེ་སྐྱམ་པ་ཙམ་ལ་གྱི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
པས་ན། རྒྱ་དེ་ཙམ་ཞུགས་པས་དེ་གྲུབ་ན་གིང་དུ་མ་ཟད་འདམ་
རྩབ་སོགས་ལའང་སེམས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
གཙུག་ལྷན་པ་རང་གིས་སོག་མིན་དུ་འདོད་པ་རྒྱ་བྱི་འོད་རྣམས་ཀྱང་
འགག་པ་ལ་གྱི་བའི་སྐྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞོད་དོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ན། །ཚུལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་།།

མུད་པར་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞིན།།

རྒྱ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར།།

ལྷག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །ལུས་སོགས་སྐྱུབ་བྱེད་བཤམ་པ་བཞིན།།

དེ་ཉིད་འཇུག་ལ་སོགས་ཡིན་ན། །སྐྱ་ནི་འཇུག་པ་མེད་ན་ཡང་།།

རྒྱབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་གཤམ་བྱ་སྟེ། །དངོས་ལས་དངོས་པོ་⁽¹⁾ གྲུབ་བྱིང་རོ།།

(1) རྒྱུ་བའི་གཉེན། རྩེ་བཤམ་པ་ ༡༡༠༧-༦ རྩེ་བཤམ་པ་ལྡན་པའི་ཞུ་བ། རྩེ་བཤམ་པ་ལྡན་པའི་ཞུ་བ། ༡༦༧-༦ རྩེ་བཤམ་
པ་ལྡན་པའི་ཞུ་བ། །

འགྲོ་བའི་སྤྱིར་དང་ལག་ལྷན་སྤྱིར། །རྩ་ཙམ་སྲུང་བོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད།།

འདི་ཡི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི། །།གྲགས་པ་⁽¹⁾ཡིན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་མིན།།

རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ན་སྐྱ་གང་གིས་བརྗོད་ཀྱང་དུང་ཉལས་
སྲུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་མ་སྐྱབ་སྒྲུང་དུ་མ་
བྱབ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བྱབ་པའི་ཚུལ་
འདི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ།

ཉལས་ཀྱི་དོན་དེ་བྱབ་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་
བཉལས་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་མ་བྱབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་གཞན་ལ་བཉལས་པའི་མིང་དུ་བསམས་
ནས་མིང་དེ་མ་བྱབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ཉལས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་
ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྒྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉལ་
སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཞོན་པ་ན་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཉལས་མ་བྱབ་
སྟེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་བྱས་པའི་ཞེས་སྐྱོན་

(1) རྒྱུང་བཤད་དཔེ་མིང་། ༡༩༠༧-༦ རྟེན་པར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༩༧-༢ །གྲགས་པམ།༽

བརྗོད་པས་ཉུགས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ཡི་སྟེང་ན་རང་གི་
 ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟླ་བ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ནམ་མཁའ་ལ་
 བརྟེན་བའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁོ་རང་གི་གཞུང་ན་
 གྲགས་པ་དེའི་དབང་དུ་ན་སྐྱ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྗེད་པ་
 ལྷེ་རྐྱེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དམིགས་པ་ནི་རྣོས་བ་གཉེས་ཀའི་མཐུན་
 རྣམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་
 བཟླ་བ་པ་ཡིན་པས་ན་ཉུགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཡིན་
 པས་དེའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་བྱས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་གཞན་
 དུ་བྱ་མི་རུས་པས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་སྐྱ་མི་ཉུག་པར་འགྱུབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་ཅམ་གྱི་དོན་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གོ་བ་ཐ་དད་
 པའི་དབང་གིས་ཉུགས་མ་གྲུབ་པ་སྣང་སྣང་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་
 དེ་ཉུགས་སུ་སོང་ན་མིང་གཞན་དུ་བཟླ་བ་པས་གོགས་རྗེད་མི་
 རུས་པར་བསྟན་ནས། དེ་སྣང་ཉུགས་དེའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉུགས་སུ་
 གཞུང་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེས་རང་

དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའང་འགྲུབ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་ཁྱད་
བར་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་རྩལ་
སྒན་ཉག་པར་འདོད་པ་ལྷག་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་ལྷུས་ཅན་
ཡིན་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་སོགས་རྩལ་སྒར་པར་ཉག་པ་མིན་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ།།

རི་ལྷོང་ན། རྩལ་སྒར་པར་ཚོས་ཅན། ཉག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུས་ཅན་
ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྩལ་བ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ལྷག་པ་
པའི་དོར་ལྷུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
བ་མིན་པའི་རྣམ་གྱི་ཚད་ལ་ལྷུས་ཅན་ཞེས་འདོད་ཅིང་། རྩལ་སྒན་ལ་
ཚད་མེད་པས་ལྷུས་ཅན་མིན་པར་འདོད་དོ།།

དེའི་ལྷགས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ནི་འགྱུར་བ་
བཞི་དང་ཡིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཚད་མེད་པས་
ན་གཞན་བཞི་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་། ཚད་ཅེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་
བྲག་སྟེ་ཆེ་ཆུང་རིང་སྲུང་བཞི་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་ལ་

ལུས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

སངས་རྒྱས་པས་ཚད་རྗེས་སུ་མི་འདོད་པས་ཚད་ལ་ལུས་
 ཅན་ཞེས་མི་བྱ་བར་རེག་བྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འདོགས་ལུལ་
 མི་འདྲ་ཡང་མི་ཏག་པ་སྐྱབ་པའི་ཏགས་སུ་འགོ་རྒྱ་རེག་བྱ་དེ་ནི་
 རུལ་སྐྱེད་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་རྫོལ་བ་གཉིས་ཀས་
 གྲང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རུལ་སྐྱ་རབ་གྲང་རེག་བྱ་ཅན་མིན་ན་
 ལུལ་གྱི་གོ་ས་པན་ཚུན་མནན་ནས་ཚོགས་པ་ཚོམ་མི་སྲིད་པས་
 བ། ལུས་ཅན་མིན་པའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་པར་རེ་ཞིག་ཚོད་དུ་རྒྱག་གྲང་།
 སྐྱབ་རུས་གྱི་དོན་ཏགས་སུ་གྱུར་པ་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེས་མི་
 ཏག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་གྲུབ་ན་གང་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཅན་དུ་བཏགས་པའང་
 བ་སྟེན་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོགས་
 བཅས་ཡིན་པའང་ལུག་པ་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཆ་ཡོད་པ་ལ་

སོགས་བཅས་སུ་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་དོར་གཞན་
གནས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་དོན་ནི་རྩལ་ལྡན་པ་ལ་⁽¹⁾གྲུབ་པ་དེས་
དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

རྟགས་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱེས་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཅམ་
ནི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་འཇུག་པར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་འཁྲུལ་པ་
མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་
གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རི་ལྟར་
ན། རྐྱེས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་འགལ་བ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་རྩ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྐར་པོ་ཆེ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིན་⁽²⁾ ཉ། བཤད་མ་ཐག་པ་འགྲོ་ལྡན་

(1) །རྩལ་ལྡན་པ་ལ། ་ལྟེ་གྲུབ་པའི་མཚན།

(2) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༩༩-༡༠ །བཞིན། ་

དང་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་འདི་ཡི་མིང་ངམ་སྐྱ་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་སྤང་དང་
སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐྱེར་མིང་དུ་འཇིག་ཉེན་
ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་
འདོད་གྱིས་མིན་ཉེ། བརྗོད་འདོད་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་
མ་ཡིན་པ་ལའང་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ལག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར་སྐྱེས་བུ་སོགས་ལའང་མིང་དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་གྲགས་པ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་པའོ།།

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་མིང་དེ་
འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་འཇུག་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེས་སྐྱེས་བུ་དེ་བཅོ་སྟེག་
གི་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དང་གོང་དུ་ ཆོག་གང་
སྐྱ་པོས་ངི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་རྣམས་སུ་ཆོག་ལ་མི་
ཉེན་དོན་ལ་ཉེན་དགོས་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུ་ལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་གཞོན་མེད་ཡོད་པ་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པ་
ཐལ། །འབྲེལ་མེད་རྒྱ་བྱ་ཐལ་བའི་དཔེ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་
པ་ལོ། །དང་པོ།

རི་རྩུབ་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ།།

དེ་རྩུབ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཚོ།།

རྒྱ་མིན་གང་གིས་དེ་ནི་རྒྱ་པ།།

འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་མི་འདོད།།

ཉལ་པ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་དེས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད་
ན་དེ་ལ་བྱམ་པ་རྩུབ་བྱ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་
དམ་མེད། མེད་ན་བྱམ་པ་མི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་མེད་པས་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ན་ཉལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། མི་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་ཡོད་ན་ནི་བྱམ་པ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱ་མིན་པར་
ཡང་འགྲུར་ལ། དེ་རྩུབ་ན་བྱམ་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་
ལས་ནམ་ཡང་འགྲུར་མི་ཤེས་པས་ན་ཐམས་ཅད་དུའང་བྱམ་པའི་

རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་གང་གི་ཡང་རྒྱ་
མིན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་སྲིར་རི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་སྐྱུག་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མ་རྒྱུང་གོང་དང་ཞིག་པའི་འོག་
ཏུ་དེ་མེད་པ་གང་གི་ཆེན་དེའི་རྒྱ་མིན་པའང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལྟ་ན་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱ་དང་
རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་གང་
གིས་དབང་སྐྱུག་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
མི་འདོད་པ་ཅི་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་ཏུ་ཐམས་པའི་དཔེ་ནི།

མཚོན་དང་སྐྱུན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས།།

ནག་པའི་མ་དང་འབྲུབས་ཡིན་ན།།

འབྲེལ་མེད་སྲོང་དུ་མ་ཅི་ཡི་སྲིར།།

རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་མི་བྱེད།།

གལ་ཏེ་དབང་རྒྱལ་གིས་སློབ་སློབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཡུལ་ཏུ་ས་འགའ་ཞིག་
ཏུ་བུམ་བ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་བྱེད་བ་
ཡིན་པས་ཅི་འགའ་སྐྱུལ་ན།

སྐྱེ་བྱེད་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དབང་རྒྱལ་ལ་སྐྱ་སྤི་དང་ངོ་
ཐོའི་བྱེད་པར་མེད་པས་ན་དེ་འབྲེལ་དབང་རྒྱལ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའམ་མི་སྐྱེ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མིན་པས་ན་པན་གཞོན་གང་ཡང་མེད་བ་
དེ་འབྲེལ་རྒྱ་ཏུ་འཛིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་མ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
དང་མ་སོས་པའི་རྒྱ་སྐྱེན་དང་སྐྱ་གས་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས།
ནག་པའི་ལུས་ལ་མ་འབྲུང་བ་དང་འབྲུབས་པ་ཡིན་ནའང་མ་བྱེད་བ་
དང་མ་འབྲུབས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤོང་དུམ་ཡང་ཅི་ཡི་
སྤྱིར་ན་མ་དང་འབྲུབས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་
དེ་འབྲེལ་མེད་དབང་རྒྱལ་རྒྱ་ཏུ་འདོད་རིགས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་མི་འབྲུབ་ཚུལ། །དེ་སྱིང་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་བརྗོད། །དང་པོ།

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ནི།།

བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ།།

ཉལ་ལ་ལྗོག་པ་མེད་པའི་སྱིང་།།

རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ།།

དབང་སྤྲུག་ཉལ་པ་གཅིག་སུའི་རང་བཞིན་ལ་སྲ་སྱི་དང་རྣམ་པའི་
ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ནི་འདོད་པའི་སྱིང་། རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་
བའི་འབྲས་བུ་འདི་དང་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་དེ་
ཡིས་བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ།།

རྒྱ་ཉལ་པ་ལ་ནམ་ཡང་ལྗོག་པ་མེད་པའི་སྱིང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེ་
ལོག་པས་དུ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་མེ་ལ་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་

བར་ཤེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ལོག་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་ལྷག་ནི་
སྣ་མ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འང་ལྡོག་མི་
རིགས་པའི་སྤྱིར་ན་འདི་དབང་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་
རྒྱ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་སྣམ་དུ་དབང་ལྷག་དེའི་རྒྱས་པ་
ཤེས་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་མཐོང་
བས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདི་ལ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་
དོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད།

གང་དག་ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད།།
དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ།།⁽¹⁾
ཏོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ།།
རྒྱ་རྣམས་སུ་གང་མེད་པར་འགྱུར།།

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་འདིར། ༡༩༡༡-༡ རིང་བཤད་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༧-༡ །རྒྱུར།།

རྒྱ་གང་དག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་
མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲའི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་
གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དག་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་
དབང་ལྷན་ཏུ་མ་བཟང་རི་བོང་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་རྒྱར་
ཐལ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཐུག་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ། མ་ངེས་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་
དགག། །ཐུན་མོང་དོན་ནི་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ།

སྐྱ་སྐྱ་སྐྱེད་ལ་ས་ལ་སོགས། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅན་⁽¹⁾ བོ།།
རྒྱ་ཡིན་དེ་ལེགས་བྱས་པ་ན། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་རི་ལྟར་ལྷལ་དབང་པོ། །ཚོགས་པ་ཁྱད་མེད་སྟོ་རྒྱ་ཡིན།།
དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཞེན་མེན། །དེ་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།
སོ་སོ་སོ་སོར་བྱས་མེད་རྣམས། །རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན།།

(1) སྐྱེད་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་ལྟར་།

ཚོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན།།

དབང་ཕྱུག་ལ་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་
 འཐད་ཅེས་པ་དེ་མ་དེས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་དབེར་བྱས་ན་ས་དང་ས་
 བོན་ཚུ་སོགས་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྷ་གུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱད་
 མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཁྱད་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །རི་ལྟར་ན། ལྷ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་
 བྱི་ས་བོན་དང་ས་ཚུ་ལ་སོགས་པ་སྤར་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་
 ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་བྱི་འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་ན་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་མི་
 སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་རྒྱ་དེ་དག་ལེགས་
 པར་བྱས་པ་ན་བྱ་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན།
 ཚོས་ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མང་ལ་
 བཟང་བ་འོང་བ་ནི་ཁྱད་པར་བྱར་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱར་
 མེད་ན་བྱ་བ་དེ་དག་ཚུད་ཚོས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ནང་གི་ཚོས་ལ་དབེར་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ངེ་ལྟར་ཡུལ་
 གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་
 བ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་སྐར་དང་བྱད་མེད་དེ་ཡོད་ན་
 སྐར་དང་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་དམིགས་དགོས་ནའང་དེ་མ་དམིགས་
 བཞིན་བྱ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་སྐྱུག་
 འདི་ཡང་སྐར་དང་བྱད་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་འོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་
 དེ་ལའང་སྐར་དང་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
 བྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་ན་མ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སོ་སོ་སོ་སོར་
 གནས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཚོགས་
 ཀྱང་སྐར་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྱད་པར་མེད་པས་ན་ཚོགས་ཀྱང་སྐར་
 ལྟར་བྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཞོན་ལ། ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་
 སྦྱེད་པ་དེ་སྤྱིར་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་བྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་འོ། །

གཉེས་པ་སྐྱབ་མོང་དོན་ནི་བསྐྱུ་བ།

དེ་སྤྱིར་སོ་སོར་གང་བྱས་མེད།

ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་སྲིད་འགྲུང་བ།།

དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་དབང་སྤྱད་སོགས།།

མ་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་
མེད་པ་ལ་པན་ཚུན་ཚོགས་པར་གྲུང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
ནམ་རུས་པ་སྲིད་པར་འགྲུང་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དབང་སྤྱད་
སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྤྱད་སོགས་ཉག་པ་དེ་ལ་སྲུང་དང་མི་འབྲ་
བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་རྣམས་པར་
གཞག། །དེ་ཡི་དོན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་
པར་འདོད་པ་དགག། །ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། ཕྱོགས་སྲ་བཟོད་དང་དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ཚད་མ་སྐོག་གྲུང་དོན་ཤེས་ཡིན།།

དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།།

ནམ་ཉན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་སྐྱོད་པ་པ་སོགས་ན་དེ། དབང་ལྷན་ཚད་མར་
འདོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོད་ཀྱིས་དེ་ཚད་མར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་མེད་ལ། དེ་
འབྲེལ་ཚད་མ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་
པ་དེ་སྐྱོད་རང་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་
མར་འདོད་པ་དེ་ལའང་དེ་གཉིས་མེད་པས་སོ།།

རི་ལྟར་སྟོན་པ་དོན་ཀྱན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱོག་གྱུར་
ཀྱི་དོན་སྲིན་བྱུང་གངས་དང་ཤིང་གི་ལོ་མ་སོགས་མཐའ་དག་ཤེས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཉམས་ཀྱང་མི་སྲིད་ལ་སྐྱོག་གྱུར་
དེ་ཤེས་པའི་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་འདིའོ་ཞེས་ཤེས་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་ཐབས་དེ་ལ་ནམ་ཉན་དུ་བྱེད་པ་སྲུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་མེན་ཅོ་ཞེས་ནི་རྒྱལ་དཔོགས་
པ་སོགས་སྲུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་གིས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེདགག་པ།

མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས།།
 དེས་བཤད་ནན་ཉན་བྱ་བའི་བྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད།།
 དེ་བྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་བ། །ལྗུར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དགུད་བྱའི།།
 འདི་ཡིས་སྲིན་བྱའི་གངས་མཁྱེན་པ། །དེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད།།
 ལྷང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ།།
 གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ།།
 རིང་པོ་མཚོང་བའམ་⁽¹⁾མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་བའི་དེ་ཉིད་མཚོང་བ་ཡིན།།
 གལ་ཏེ་རིང་མཚོང་ཚད་ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་བྱ་ཚོད་བསྟེན་པར་གྱིས།།
 སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
 ཀྱིས་མནར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྐྱག་
 བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐབས་སྲར་རང་གིས་མི་ཤེས་ཤིང་གཞན་

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༧༧-༦ ། མཚོང་བམ། ༽

གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ཐབས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནམ་མིན་
 ཞེས་འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་རྟོག་ལྡན་རྣམས་གྱིས་སྟོན་པ་
 དེས་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་སྦྱབ་པ་སྤོང་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 ཐོག་མར་སྦྱག་བསྐྱེད་རྣམས་གཏན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་
 པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ནད་གྱིས་ཉེ་
 པས་སྦྱན་པ་མཁས་པ་འཚོལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མངོན་འདོད་
 གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཉེར་ཞིའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་འདོད་པས་
 ཐབས་མཐུན་པ་འཚོལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་དེ་ཡིས་དོན་
 དུ་གཉེར་བྱའམ་བསྦྱབ་བྱ་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་དེ་འདྲ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མངའ་བའམ་མི་མངའ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱའི། །སྟོན་
 པ་འདི་ཡིས་ལུས་ཀྱི་སྲིན་བྱའི་གངས་མཐུན་པ་སོགས་ནི་ཐར་པ་
 འདོད་པ་དེད་ལ་དེའི་ཐབས་སུ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དབྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ལོ། །

དེས་ན་རང་གི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ན། རྒྱང་བྱ་

འགོག་པ་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ནི་འཕྲོག་བུ་
 དང་ཤེས་བུར་བསྟན་ནས། སྤང་བུ་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ལམ་བསྟོན་པར་བུ་བའི་ཚུལ་དང་། དོར་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྤོང་
 བའི་ཐབས་ཀྱང་འབྲུང་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་ནི་སྤང་དོར་
 དེ་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་གང་གིས་རིག་པའམ་མཁུན་པར་
 མཛད་ནས་གཞན་ལའང་རིག་པར་མཛད་པ་གང་དེ་སྟོན་པ་ཚད་
 མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི། དགོས་མེད་ཀྱི་སྲིན་གྲངས་སོགས་ཐམས་ཅད་
 རིག་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མཐོང་བ་མིན་
 ཡང་རུང་རང་གི་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་
 པ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་གྱེ་གྲོལ་
 བར་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཚུར་ཤོག་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་
 མཁས་པ་ཐོར་ལ་རིང་པོ་མཐོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་རིང་པོ་ཐོས་པ་པག་

མོད་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མཁའ་འགོ་མ་སོགས་བསྟན་པར་
གྱིས་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་བོ་ཞེས་མི་རིགས་པའི་སྐྱ་བ་ལ་ཁྲིལ་
བའི་ལན་བཟོད་པ་སྟེ། རིང་བོ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་
གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་ཅི་ཡང་མི་བན་པས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་ལ་
དེ་འབྲ་དགོས་པ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་དངོས་སྟོབས་གྱིས་སྐྱབ་ལུས་པ་བདེན་བཞི་མཚོན་བར་
བསྟན་པ་འདི་ཅམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲུབ་སྟེ་ལུགས་
འགྲུང་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལུགས་
བརྒྱུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱང་ཡིན་
ལོ། །དེ་གྲུབ་པས་རྒྱུག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པའང་རྗེས་
སྟེ་དབག་ལུས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
པའི་ཉགས་སྟེ་སྟོན་བྱའི་གངས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུག་གྱུར་རེ་རེ་ནས་
འདི་སྟར་མཁྱེན་ལོ་ཞེས་ཉགས་འགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་

བས་མཁུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྟེན་བསྟན་ནས་སུ་ཞིག་གིས་བཟུང་
བྱས་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའང་མིན་ནོ། །ཐམས་
ཅད་མཁུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྐྱབ་གཉིས་སྟོང་པའི་
ཐབས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ནན་
ཏན་མཛད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། བསམ་སོགས་
ལུགས་འབྱུང་ལམ་བཞིན་བཤད། །སྐྱོབ་སོགས་ལུགས་བརྒྱུག་
ཤེས་བྱེད་བཤད། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་
གཉིས། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བསྟན་དང་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་
པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་པན་བཞིན་བཤད། །སྐྱོར་བ་ཕུན་
ཚོགས་སྟོན་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚིན་སྟོང་
རོ། །དང་པོ།

སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ།

བཙུན་ལྡན་དེ་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་

ན། ལྷུ་བ་བྱེད་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
གོམས་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ལན་ལ་མ་སྟོས་པར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཞེ་སྒྲིང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་གོམས་པ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷོག་པ་མེད་པར་སྐྱོ་དེའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ཐུན་ཚོགས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གོམས་པ་མི་སྲིད་རྩོད་པ་
སྤང་། །སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་མི་སྲིད་སྤང་། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

སྐྱོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད། །གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །
མ་ཡིན་ཉེན་ནི་བཀག་སྲིད་པོ། །

རྒྱང་འཕེན་པ་ན་ཤེ། སྐྱོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་མེད་དང་
འོད་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ་ཆང་དང་སྐྱོས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡོན་

ཉན་ནམ་ཅིག་པ་དང་རི་མོ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་ལུས་ཞིག་པ་ན་སློ་རྒྱན་ཆད་པས་སློའི་ཚོས་སྣང་རྗེ་སོགས་སྐྱེ་
བ་དུ་མར་གོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། གོམས་
པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་གྱི་འདོད་པ་
དེ་ལྟར་ལུས་སློ་ཡི་རྟེན་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལོམས་པ་མི་མིན་ཅོད་མོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་ཉེན་ལུས་འདོད་སྐྱབ་
བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། གཞན་
ལུགས་དགག་དང་རང་ལུགས་བཞག །དང་པོ་ལ། དུས་མི་མཉམ་
པའི་ཉེན་འདོད་དགག། །དུས་མཉམ་གྱི་ཉི་ཉེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང། །ལྷོག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། རྗེས་འགོ་ལྟར་སྒྲུང་དགག་པ་དང། །བྱུང་དོན་རང་ལུགས་རྗེས་
འགོ་བཞག །དང་པོ་ལ། རང་གི་རིགས་འབྲེལ་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ། །དེ་ལི་
འཐད་པ་རྒྱས་པ་བསྟན། །དང་པོ།

སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན།།
འབྲུང་རྒྱབ་དབང་པོ་སློང་དག་ནི།།
རང་གི་རིགས་ལ་ལྷོས་མེད་ཅན།།
ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མིན།།
ཏ་ཅང་ཐལ་སྤྱིར་མཚམས་སྤྱོར་བར།།
རྒྱས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ།།

རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འཆི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་བྱིན་ས་གཞན་དུ་
མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་འདིའི་སྲིད་པ་འགག་པའི་རྒྱན་
ཀྱི་ཐ་མའི་སློ་སོགས་དེ་ལ་རྒྱ་རྣམ་པོ་གང་ཡང་མི་དགོས་ཤིང་།
སྐར་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་པའམ་མ་ཚང་བའང་མེད་ན་སྲིད་པ་གཞན་དུ་
མཚམས་ཅེས་མི་སྐྱོར་ཏེ་སྐྱོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱེ་བའི་ཡ་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་
འདུག །བྱི་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འདུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུར་བསྟན་
བྱེ་བྲག་ཉག་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་བརྗོད་དང་ལུང་
འགལ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ཏུ་རྒྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། །རྒྱ་འབྲས་
བརྗོད་པར་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ།

གང་དུ་བོད་གཞུང་ལ་སོགས་པ།
རྒྱེ་བོ་:རྒྱེ་བར་⁽¹⁾མི་འགྱུར་བའི།
ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད།

(1) ལིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ༡༢༧-༡ །རྒྱུ་ཚོར། །

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ས་སོན་བདག །
 དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །
 རྩོས་པ་མེད་པར་⁽¹⁾ འབྱུང་ཡིན་ན། །
 རི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྲུར་བཞིན། །
 གུན་འགྲུར་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གང་དུ་རྫོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྲུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སློ་ཡི་ས་སོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། འབྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་སློ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚང་བ་དེ་ཕྱིར་དབང་སོ་སོགས་རང་
 གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལ་རྩོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་སློག་ཆགས་
 སུ་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་གུན་ཀྱང་དེར་འགྲུར་བ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དོ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་སློག་

(1) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༢༧-༩ ། རྩོས་མེད་པར་རྒྱུང་།

ཆགས་སུ་པ་རོལ་པོས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་
བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ།།

གལ་ཉེ་དེ་དག་ལ་འང་སེམས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་མི་གསལ་
བ་རུས་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་
ན་ནི་སྐབས་དེར་མི་གསལ་ཡང་སེམས་རྒྱན་སྲ་མ་གྲུབ་སྟེ་
གཉིད་དང་བརྒལ་བ་ལ་སོགས་བའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན་
ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་གྱང་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་རུས་བ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རུས་བ་ཞེས་བ་དེ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དད་བ་
ཞིག་གམ་འབྱུང་བ་དང་གཅིག་ཡིན། ཐ་དད་ན་འབྱུང་བས་སེམས་
སྐྱེད་བ་མིན་ལ། གཅིག་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེད་བར་
ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་བུ་སྐོག་བར་ཐལ་བ་ནི།

དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཞོན་ན།།
ཡིད་སློལ་གཞོན་ཡོད་མ་ཡིན།།

འདི་འགྲུར་ན་ཅི་དེ་དག་གྱང་།།

འགྲུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་སློབ་གནས་བ་ཡི་རྟེན།།

སློབ་ཉིད་ལ་ཅི་བརྟེན་བ་འགའ།།

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་བས།།

དེ་ཕྱིར་སློབ་ལས་དབང་པོ་ཡིན།།

དེ་འདྲའི་འཕེན་གྱིད་ཡོད་ཀྱང་ན།།

ཕྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྲུར་བ་ཡིན།།

རྒྱ་ལ་གཞོན་བས་འབྲས་བུ་ལ་གཞོན་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདི་
ལྟར་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་བ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་
གཞོན་བའམ་ཞར་བ་སོགས་རྟེན་ཉམས་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སློབ་
ལ་ཅི་གཞོན་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྲ་མ་ལྟར་ཡུལ་གྱུན་གྱི་སློབ་ཡུལ་
ལ་རྟོག་ཅིང་གནས་སོ།།

གནས་སྐབས་སུ་འདོད་འཛིགས་སུ་ངན་དང་སློབ་སོགས་

གྱིས་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཆེ་དབང་པོ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
ལྷི་བའི་ཆེ་ཡིད་གཏན་འགྱུར་བ་ན་དབང་པོའི་བྱེད་པའང་སྡོག་
བས་ན་ཡིད་སློའདི་འགྱུར་ན་ནི་སློ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་
ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡིད་སློའི་གནས་པ་ཡི་
ཉེན་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མའི་སློ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་
ལས་གྱི་མིང་ཅན་སེམས་པའི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་སྟེ་ལུས་ལ་སྟེད་
པ་དང་བཅས་པ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་
ཕྱིར་ཡིད་སློའི་ལས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་སློའི་སྡེ་མ་ལ་དེ་
འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་རྒྱ་ཡི་ཚུལ་
དེ་འདྲར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉེན་པ་ལུང་འགའ་སྤང་བ་ནི།

- དེ་ཡི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར།།
- ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད།།
- གལ་ཉེ་དབང་པོ་མེད་པར་སློ།།

མ་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་མེད་པར།།

དེ་ལྟ་བུར་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་པས།།

དེ་སྤྱིར་པན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན།།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་མངོན་པར་ལུས་དང་སེམས་ནི་པན་
 ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ལོ་ཞེས་གཏུང་བྱིས་བཞེན་དུ་བརྟེན་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་དེ་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱིར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་པན་འདོགས་
 པའི་སྤྱིར་ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་མེད་པར་སློབ་སྤྱོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་སློབ་སྤྱོད་པར་
 དེ་མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བས། དེ་ལྟ་བུར་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་
 པས་གང་རུང་གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མི་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་པན་
 ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་སློབ་དང་སྤྱི་མཐར་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱུན་གྱིས་
 འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་ལུས་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་ཉག་པ་ལས་སློ་
སླེ་བ་དགག་པ་ནི།

རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན།།

ཁྱད་པར་ཅན་མིན་སྟོས་པའང་མེད།།

ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་འགྱུར་ན།།

དེའི་ཡང་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད།།

སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ནི།།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྲོན་མེད་དེའི།།

རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་རྒྱ།།

ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་མཐོང་བ་ཉིད།།

ལུས་རིམ་ཅན་མིན་པ་ཉག་པ་ལས་སློ་སྲ་སྤྱི་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་ཅན་
སླེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཉ། རྒྱ་ལ་རིམ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུའང་རིམ་མིན་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་སློ་རིམ་ཅན་སྤྱིའོ་བཟེར་ན། རྒྱ་
པར་ཉིད་རིམ་མིན་ཉག་པ་ལ་རྒྱེན་གྱིས་སྲ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་བྱུར་རུང་

བ་ཅན་མིན་པས་ན་གཞན་ལ་ལྷོས་བའང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་
རིམ་མིན་གཅིག་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་སྣ་ཚོ་གས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
ན་འབྲས་བུ་སློའི་རིམ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་ལུས་དེའི་ཡང་རིམ་བ་ཡོད་
པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཐ་དད་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཐ་དད་
འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་དབུགས་དབང་པོ་སློ་
ནམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྣ་མ་སྣ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
བའི་སློན་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་
སྲིར་ན་དེ་འབྲའི་རྒྱ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་ནི་སློ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་ཐམས་
ཅད་ཚོ་ན་མཐོང་བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་ནི་
སྣ་མ་མེད་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ་གོགས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཚང་བའི་སྐད་
ཅིག་ལས་རིགས་འད་ཕྱི་མ་སླེད་དེས་བསམ་སོ།།

གཉེན་བ་ཕྱི་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འཇུག་ཚུལ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་མདོར་
བསྟན་དང། །དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ།
ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་།།

མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད།།

སྐོག་འགག་བ་འཆི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་གྱི་སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་
དེ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་བ་དང་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་
རྣམ་པར་གྱུར་བ་མེད་པས་ན་ཅིའི་སྤྱིར་མཚམས་མི་སྐྱོར་ཉེ་སྐྱོར་
བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་བ་དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཀག་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་དང་གཏན་ཚིགས་མེད། །དང་པོ།

དག་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་།།

གང་ལས་མཚམས་སྐྱོར་མེད་པར་འདོད།།

ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི།།

གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི།།

རྒྱང་འཕེན་པ་ན་དེ།

གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགོ་

མེད། །འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་དབེར། །ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་
 རིག་པ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་དེ། བ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཡིད་སློ་
 ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རིག་པ་སྲི་མ་མི་སྦྱེད་དེ། འཆི་སེམས་ཡིན་
 པའི་སྲིར། དག་བཙུག་པར་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་བཞིན། ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དབེ་བཞོད་པ་དོན་མེད་དེ། དག་བཙུག་པ་འདའ་
 ཁའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་མཚམས་
 སྦྱར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པའི་
 སྲིད་པ་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་སྲིད་ཀྱིས་མི་འདོད་
 དེ། སྲིད་འཛིག་ཉེན་ན་དག་བཙུག་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་པས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་སྲིད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པས་སོ་ཞེས། སྲིད་རང་
 གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གཞན་པ་དག་གི་གྲུབ་
 མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་
 མེད་པར་སྦྱབ་མི་ལུས་སོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་ལ། མ་གྲུབ་འདོད་བརྗོད་དེ་འགོག་
བའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་བྲལ་བྱིར་ན།།

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བརྗོད།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཁོ་ནས་དག་སྐྱབ་
པ་མིན་ཏེ། འཆི་བའི་ཆོ་ན་སེམས་དེ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དབྱགས་འབྲུང་
རྒྱབ་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དང་པོ་ནས་
རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མི་བརྗོད་པར་མ་དེས་བའི་
གཏན་ཚིགས་འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད། དེ་ལྟ་
ནའང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་མིན་ཚུལ་འདིར་
ནི་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་དེས་ན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་འོ།།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། དབང་བཅས་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་
བཀག། །དབང་མེད་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག། །དང་པོ།

དེ་སྐོ་བཞིན་དུ་འཇིན་འབྲུང་བྱིར།།

དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད་ཤེས་མིན།།

ཤེས་སྐྱེད་རུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར།།

ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིད་སྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་དབང་པོ་
རེ་རེ་ཀྱི་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པ་ཀྱི་ཡིན། རེ་རེ་ཀྱི་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། མིག་ཁོ་ན་ཡིད་སྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་མིག་དེ་ཡི་སྐྱོ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ཀྱང་གཟུགས་གསལ་བར་འདྲིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ནའང་དེར་
མ་ངེས་ཏེ། ཡིད་ནི་ཡུལ་ཀུན་གཙོད་རུས་པ་ཡིན་ལ་མིག་དབང་
མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ན་བ་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལའང་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དང་
བཅས་པ་སྟེ་དབང་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
དང་མ་བྲལ་བ་ལས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབང་པོ་དེ་
མི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་མིན་པར་
མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།།

གཤམ་ཉེ་དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་ཡིད་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན།
 དབང་པོ་དེ་དག་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཐ་དད་པར་
 དེས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་ལ་སྒྲ་
 འཛིན་མི་སྐྱེད་པ་སོགས་པའི་རྩོམ་མི་སྟོན་པར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་
 པ་སྐྱེད་པས་ན། དབང་པོ་ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་ཡིད་གཅིག་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ལོ། །གཤམ་ཉེ་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་
 བ་ཡང་ཡིད་མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་འཇུག་པ་ན་ཡིད་སྐྱེ་ལ་
 དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་གྱི་གསལ་སྣང་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བར་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཡིད་
 ཚོགས་བཅས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་གང་ལའང་མི་སྟོན་པར་ཡོད་པས་
 བ། ཡིད་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའི་རྒྱན་ལས་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་ལ་
 མི་སྟོན་པར་གྲུབ་པོ།

གཉེས་པ་དབང་མེད་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་ཤཀག

སེམས་མེད་ཉིད་སྤྱིར་གཞན་ལས་མིན།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་སློབ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་
མེད་པ་སྐྱ་སེན་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིབ་དབང་
པོ་མེད་པ་གཞན་ལས་ཡིད་སློབ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ཡིད་སློབ་ནི་སེམས་ཡིན་
ལ་དེ་ལ་དེ་མེད་པའི་སྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱ་སེན་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཡུལ་ཤེས་པར་དམིགས་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་པས་སྐྱབ་བྱེད་
གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན།
རྒྱུ་འཕེན་པ་རང་གི་ཁོང་པའི་ནང་ན་ཡང་རྣ་སོང་དང་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་ནས་འཕོས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཡང་
ཁས་ལོངས་ཤིག།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྲིད་སྤང་། །རྟེན་
ལས་བརྟེན་འགྱུར་མི་འཐད་སྤང་། །དང་པོ།

རྒྱ་གཅིག་སྲིབ་ན་ལྷན་ཅིག་གནས། །
དབང་བཞེན་གཟུགས་དང་རོ་བཞེན་ལོ། །

འོ་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ངེས་པའང་མེད་

དེ་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་པའི་སྲིར་བྱུང་སྐྱེས་དང་གིང་ལ་
 བྱ་གནས་པ་བཞིན་དེ་དག་རེས་འགའ་ལྟན་དུ་ཚོགས་ཀྱང་མི་
 འབྲལ་བར་གནས་པའི་རེས་པ་མེད་ལ། རྫོག་ཅི་ལུས་ལ་མི་གནས་པ་
 མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་དང་
 ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་
 གིས་འཕངས་པའི་སྲིར་དུ་(1)ཇི་སྲིད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་ཀྱི་
 བར་དུ་ལྟན་ཅིག་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་དབང་པོ་
 ལྷ་པོ་བཞིན་དང་། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་རོ་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་ནི་འདོད་མི་རུས་ལ། རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་དེ་དག་གཅིག་
 གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེན་པ་ཉེན་ལས་བཞེན་འགྱུར་མི་འཐད་སྲུང་།

དོན་གྱི་སྐོར་ས་འགྱུར་བ་ཡིན།།

(1) རྩ་བ་དང་། BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༥༩-༡༦ རྟོག་།

ལུས་སེམས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེན་བ་མིན་ན་
 དུག་ལ་སོགས་པས་ལུས་འགྲུར་བ་ན་ཡིད་འགྲུར་བར་མི་འཐད་
 གྲང་ཡིད་འགྲུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་རྒྱ་ལུས་འགྲུར་བས་འབྲས་བུ་ཡིད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་
 དེ་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སློལ་ལུས་ཡིད་འགྲུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་བུའི་རོ་དང་གཞན་གྱི་ཐུག་མཐོང་བ་སོགས་ལས་
 བརྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །བུའི་རོ་དང་གཞན་གྱི་ཐུག་ལ་སོགས་པ་
 བེ་ཡུལ་ཅན་སྐྱེས་བུའི་སློལ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རང་ལུས་ལ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ནད་སོགས་ཀྱི་
 འགྲུར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་འགྲུར་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་
 མ་བྱས་པ་ཞིག་ན་མི་འགྲུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུས་ན་བ་ལས་རང་
 གི་ཡིད་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཏིས་པ་གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་རྗེས་འགོ་བཙལ་བ།

ཉག་ཏུ་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་གིས།

གང་ཞིག་ཡོད་པས་པན་འདོགས་བྱེད།

དེ་རྒྱ་དེ་སྤྱིར་བདུན་པ་དང་།

སྐྱེས་སྤྱིར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།

རྗེས་སུ་འགོ་བཙལ་བའི་སྤྱི་བའི་ལྷ་སུ་ཡིན་ཞེས། རང་གི་ལུགས་བཤད་པ།
འབྲས་སུ་གང་ཞིག་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའམ་དེ་
ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་གང་ཞིག་
ཡོད་པས་འབྲས་སུ་གང་ལ་པན་འདོགས་ཏེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བཙལ་བའམ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་སྤྱིར་
ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་
འདི་ལ་འདི་བཏེན་པའི་ཞེས་བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་ལྷ་པ་སྐྱར་ཏེ་འདི་
ལས་འདི་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རྒྱའི་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལུས་
རྟག་དགག། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན། །དེ་ཡི་
འཐད་པ་རྒྱས་པར་སྐྱབ། །དང་པོ།

འགའ་ཞིག་ཆེ་ན་སེམས་རྒྱན་ལ།།

ཕན་འདོགས་བྱེད་པའང་ཡིན་སྣ་སྟེ།།

བུམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན།།

དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན།།

འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ན་
སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ། གོང་བཤད་ལྟར་བརྒྱུད་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཕན་
འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཡང་སྣ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བུམ་སོགས་
ལ་ནི་མེ་སོགས་ཀྱིས་སོ་བཏང་བ་སོགས་ཕན་འདོགས་ཀྱང་མེ་
ལོག་པས་བུམ་པ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་
ཅམ་གྱིས་ནི་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལོག་ན་ཕན་གདགས་བྱའི་རྒྱན་
ལྷོག་པ་མིན་འོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་རྒྱབ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་ཉེས་སྤོང་

དགག། །དང་པོ།

ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས།།

ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

རྒྱ་ལུས་ལྷོག་པས་སེམས་ལྷོག་པར་སྐྱ་བའི་ལུགས་མི་འཐད་དེ།
རྒྱ་ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་རྒྱ་ཚང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉི་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་
དུས་ནའང་ངེ་སྤྱིད་ལུས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སེམས་མི་ལྷོག་པར་
འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་ལན་མི་

རུང་། །འགལ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་དང་
རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ། །དང་པོ།

དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་ཟེར།།

དེ་ལས་འགྱུར་རུབ་དེ་མ་ཡིན།།

རྒྱུང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནི།
འབད་ཚེས་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན།།
དེ་དག་ཕུལ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ལས།།
ཕུལ་བྱུང་འབྲེལ་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར།།
དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས།།

ཕ་རོལ་པོ་ན་ལེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཕུས་ལས་སེམས་མི་འབྱུང་བ་ནི་
དབུགས་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཡིད་སློང་དེ་ཡོད་ན་
དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དེ་ཡོད་པ་དང་། དབུགས་དེ་ཡང་རིང་ཕྱང་ཏུ་
འབྲེལ་བ་སོགས་ཡིད་དེ་ཡི་དབང་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སློང་དེ་ལས་
དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་འབྱུང་གི་དབུགས་ལས་ཡིད་སློང་འབྱུང་བ་དེ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་ཏུ་
འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུས་རྒྱ་ལ་སྐར་ཡང་དབང་བྱེད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ།།

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བའང་འཐད་དེ། རྒྱུང་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་
དང་ནང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་འབད་ཚེས་

མེད་པར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་གཞན་རྣོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་
མཐོང་ངོ། །སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་འབད་མེད་དུ་འབྱུག་པ་ཐོབ་པས་
གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱན་ལས་སད་མི་གཉིས་
ཀར་ཡང་དབྱགས་འབྲིན་རླབ་འབད་མེད་དུ་འབྱུག་པ་ཡོད་དེ་
རྩ་མཐའ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་ལོ།

དབྱགས་ལས་ཡིད་སློབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་དབྱགས་དེ་དག་སྤུལ་
དུ་བྱུང་བར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་སློབ་ཡང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་
དང་འགྲིབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་
བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །སློབ་གཞན་ཡང་དབྱགས་མ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་
ཅམ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ་དབྱགས་དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་བ་སྤུས་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་སྤུས་ལའང་དབྱགས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་
མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།

སེམས་རྒྱ་ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན།

གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་གྱང་།།

གང་སྲིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད།།

སེམས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྡོག་ལ་
སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དབུགས་གྱང་འབྱུང་བའི་སྲིར་དབུགས་
ནམ་ཡང་ལུས་ལ་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེན་མཚུངས་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་ཉམ་ཏུ་སྣོན་ཅིག་གནས་པར་ཁས་ལེན་
ན་སྐྱོན་དེར་འབྱུང་ཡང་དེ་གཉིས་ཉམ་ཏུ་སྣོན་ཅིག་གནས་སོ་ཞེས་
ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་འཕེན་
བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གྱང་གང་གི་སྲིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་
པར་འདོད་པས་སོ།།

འདི་སྐྱེབ་སྐྱོར་གོ་བདེ་བར་བསྐྱེབས་ན། གང་སྲིར་གནས་པའི་
འཕེན་བྱེད་གཞན། །དག་གྱང་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །གྱང་གི་སྐྱེས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་དེ་སྲིད་བར་
ལུས་སེམས་སྣོན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དབུགས་

འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ་སློབ་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་དབྱུགས་
ཀྱི་གཡོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས་དེ་ཡང་འཕེན་བ་ཡིན་ལ། སློབ་དེ་ནི་
ཡིད་དང་ལྡན་བ་མིན་བ་ལ་མེད་བས་ཡིད་ཀྱང་དབྱུགས་དེའི་རྒྱུར་
ངེས་བར་དགོས་བ་ཡིན་ནོ། །རྩུ་ལ་འདིས་གཉིད་འཇུག་ན་དབྱུགས་
འབྲུང་བ་སོགས་གནད་མང་པོ་ཤེས་བར་བྱའོ།

གཉིས་བ་ལན་སྤྱི་མ་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དེ་འགོག་
བའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་བཞིན།།

ཉེས་བས་མི་མཐུན་ལུས་རྒྱ་མིན།།

གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་རྒྱན་གྱིས་གོགས་བྱས་བ་ཅན་དང་། ཉིལ་མར་གྱིས་
བྱུག་བའི་ས་བོན་ལ་སོགས་བ་བཞིན་རྒྱང་ལ་སོགས་བ་ཉེས་བས་
སེམས་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་བར་བྱས་བའམ་རུས་བ་མེད་བར་བྱས་
བ་ཤི་བའི་ལུས་ནི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ལོག་པ་ནི།

ཤི་བས་ཉེས་པ་ཉམས་གུར་ཚོ།།

སྐར་ཡང་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།།

ཉེས་པས་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་
ཁམས་འཕེལ་ཟད་འབྲུགས་ནས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ཅམ་ལས་གཞན་
གང་ཡང་མེད་ལ། ཆ་མི་མཉམ་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་སེམས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལའང་སེམས་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ།།

གཤམ་ཏེ་སེམས་སྐྱེད་པར་མི་རུང་བའི་མི་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་
ཤི་བ་ཡིན་ནའང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་པ་དེ་ལྡོག་པར་
རིགས་ཏེ་མི་ལྡོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། མི་ལྡོག་ན་རོ་ལས་
ཀྱང་མིན་བྱ་སོགས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། གཤམ་ཏེ་ཤི་བས་
ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་བ་སྟེ་ལྡོག་པ་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་པན་
ཚུན་མི་མཐུན་པར་མེད་པར་རྒྱལ་རང་རང་སོ་སོའི་གོ་ན་མཉམ་
པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྐར་ཡང་སྐྱ་མ་སྐྱར་སེམས་དང་ལྡན་

བར་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཤི་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་
འི་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རུལ་རྣམས་རང་ས་
ན་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲུང་རུལ་རྣམས་ལ་མི་མཉམ་
པའི་བྱུང་བར་ཡོད་པས་རྒྱུར་མི་རུང་ན་ས་སོགས་གཞན་ལའང་
མཉམ་པ་རྙེད་དཀའ་བས་འབྲུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའང་
འགྲུབ་པར་དཀའོ། །མི་མཉམ་པའི་བྱུང་བར་རིམས་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པ་ནི་སློག་ཆགས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་རོ་སོགས་སློག་མེད་
ལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉེས་པ་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པ་ལ། སློགས་སྲ་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་
པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་མེ་ནི་སློག་ན་ཡང་།།

ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་སློག་བཞིན།།

དེ་ནི་སློག་པ་མེད་ཅེ་ན།།

གལ་ཏེ་མེ་ནི་སློག་ན་ཡང་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སོལ་བ་ནི་ཤིང་དུ་སྐྱར་

ཡང་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ཉེས་པ་ལོག་ཀྱང་སེམས་དེ་ནི་སྤྲར་ལྷོག་པ་
མེད་དེ་ཅི་ན།

གཉེས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གྲུབ་དོན་
བསྟན། །དང་པོ།

མ་ཡིན་གསོ་སྤྲོད་ཡོད་ཕྱིར་རོ།

ནད་ཀྱི་འགྲུར་བ་མི་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་ལུས་མེད་པར་མ་
བྱས་པས་ལུས་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལ་གསོ་བའི་
སྤྲོད་བ་ཚོམ་རུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉེས་པ་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ།

སྤྲར་མི་འབྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ནི།

ལ་ལར་འགྲུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད།

འགའ་ཞིག་ལྷོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར།

ཤིང་དང་གསེར་ལ་མི་བཞིན་ལོ།

དང་པོ་རྒྱང་ཡང་ལྷོག་པ་མིན།

སྤར་ལྡོག་རྒྱུ་བར་ཅེ་འགྲུར་བྱས་⁽¹⁾གང་།།

དེ་ནི་སྤར་ཡང་འགྲུར་འགྲུར་ཉི།།

གསེར་གྱི་སྤ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

ཅུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བཟོད་བ།།

འཚོས་བྱེད་རྣེད་པར་དཀའ་བྱིར་རམ།།

ཚེ་ཟད་བྱིར་རོ་ཉེས་འབའ་ཞིག །

ཡིན་ན་གསོ་མིན་མེད་པ་ཅེ་ཉི།།⁽²⁾

འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་སྤར་མི་འགྲུར་བར་འགྲུར་བ་ནི་
རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཡུལ་ལ་ལར་གཏན་དུ་འགྲུར་བ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པ་འགའ་ནི་
སྤར་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེད་ག་
གིས་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་མེས་ཤིང་ལ་འགྲུར་

(1) རྣམ་འཛིན་པོ་ལྟེན་། ༡༡༡༧-༡ །འགྲུར་བྱ། །

(2) རྣེད་པོ་ལྟེན་། ༡༢༧-༤ །འགྲུར་བྱ། །

བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚུང་ཡང་ལྷོག་པ་མིན་ལ། སྐར་ལྷོག་རུང་བར་
འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་གང་དེ་ནི་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་
སྐར་ཡང་ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་སྐྱ་མ་རྣམས་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ།
མེས་ཤིན་ཏུ་བཞུས་པའི་གསེར་གྱི་ལྷན་ཁུ་ལས་སྐར་ཡང་ཕྱི་བ་
ཉིད་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་ཉེས་པས་ནི་ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་ལྟར་ལྟས་མེད་པའམ་
ནམ་པ་གཞན་དུ་མ་བྱས་པས་གསོ་སྦྱོག་མེད་པ་མིན་པས་ན་སྐར་
ཡང་འཆོ་རུང་ངོ། །དེ་མི་རུང་སྟེ་གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་གསོ་
དབྱུད་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་ནད་འགའ་ཞིག་
ཚུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་འཆོས་བྱེད་གྱི་སྦྱོན་
དང་སྦྱོན་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་དེར་ཉིད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱིར་རམ་
ལས་གྱི་དབང་གིས་ནད་པའི་ཆེ་ཟད་པས་ན་གསོ་མི་བྱས་པར་
བཤད་པའི་སྤྱིར་ངོ།།

སྤོང་སྐར་ན་ཆེ་ཟད་པའི་རྒྱ་སྦྱོན་ལས་མི་འདོད་ལ། འཆོ་

ཐབས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མི་རྟོག་པར་མཐའ་མི་ཁེགས་པས་ལ་
ལར་རྟོག་སྲིད་ལ། མི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་
པ་དེ་ཅུ་ལ་གཏན་ནས་གསོ་བྱ་མིན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ།
དེ་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེན་ལ་
སོགས་པས་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་མི་⁽¹⁾ཇི་ལྟར་འབར་ཡང་དེ་བས་
ཆེ་བར་གྱུར་བའི་རྣམས་སོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བལྟན་པ།

ཤི་བའི་དུག་སོགས་ལྷོག་སྲིད་རམ།།
དེ་ཡི་སོས་ཟེན་བཅད་ལས་ཀྱང་།།
འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ན།།
དེ་ཅིས་སྐྱར་ཡང་འཚོ་མི་འགྱུར།།

དེས་ན་ཤི་བའི་ལུས་ལ་དུག་སོགས་མི་གནས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
ལྷོག་པའི་སྲིད་རམ། སྐྱལ་གདེངས་ཀ་ཅན་སོགས་དེ་ཡི་སོས་ཟེན་

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༦༩-༥ ། རྩོམ་། །

བའི་དྲུག་འཆི་ཁར་དང་པོ་ཟེན་བའི་དུས་ལྟར་མའི་ཁར་འདུ་བ་ཡིན་
བས་དེ་བཅད་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལུས་འགྲུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་
བས་ན། དེ་དག་ཅིས་ན་སྐར་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་འཆོ་བར་མི་འགྲུར་ཉེ་
འཆོ་བའི་རྒྱ་ཚང་བས་སོ།།

གཉེས་པ་ལྷེ་བླག་ལུས་རྟག་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་
སྤང་། །དང་པོ་ནི།

- ཉེར་ལེན་འགྲུར་བ་མེད་པར་ནི།།
- ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྲུར་བར་ནི།།
- བྱེད་པར་མི་རུས་དཔེར་འཛིམ་པ།།
- འགྲུར་བ་མེད་པར་བྱམ་སོགས་བཞིན།།
- དངོས་གང་འགྲུར་བ་མེད་པར་ནི།།
- དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་འགྲུར་བ།།
- དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་མི་རིགས་ཉེ།།
- བ་ལང་བ་མིན་ལ་སོགས་བཞིན།།

སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་ལུས་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་
ཉག་པར་འདོད་ན་དེ་ལས་ཉེར་ལེན་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་སེམས་ནམ་
ཡང་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་སོ།།

རྒྱུ་མཚན་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་
ནི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཅན་དག་གི་ངོ་བོར་གོ་འཕྲོལ་པ་འཕྲུལ་
བར་ནི་བྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ་དཔེར་ན་འཇིག་པ་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་
བཞིན་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་བུམ་སོགས་སུ་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་ནི་
དངོས་པོ་གཞན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་
ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་བ་ལང་དང་བ་མིན་མེ་དང་ཚུ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་ལུས་མ་
འགྲུར་བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་ལ་ལུས་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་འཇིགས་
བ་ལྟ་ངན་ཡིད་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་བྱུང་བར་
སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་དང་ཡན་ལག་བཅད་བ་སོགས་ལུས་འགྲུར་ཡང་
སེམས་སྲར་ལས་མི་འགྲུར་བར་མཐོང་བས་ན་སྲར་བྱུང་བ་ལུས་ཀྱི་
རྒྱ་ལས་སེམས་བྱུང་བ་མིན་ལོ།།

གཉེས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།

དེ་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས།།

སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྷན་ཅིག་གནས།།

མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་ཉིད་བཞིན།།

ལུས་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་
བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་འཕེན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
བའི་རྒྱན་མངལ་དུ་ཉེང་མཚམས་སྐྱོར་བ་ན་ལུས་དེ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་བྱུར་
པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་

འཇིན་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ལུས་སེམས་
ཚོགས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན་རི་སྲིད་ལས་
ཀྱི་འཕེན་པ་ལྷགས་མ་རྫོགས་བར་དུ་སྣོན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། དཔེར་
ན་ཟངས་མ་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྣ་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
ཟངས་དེ་མའི་སྣོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གིས་ལྷ་བར་བྱས་ནས་ལྷན་དུ་སྦྱར་
བ་ན་མེད་པ་ཟངས་མའི་ལྷ་བ་ཉིད་སྣོན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་གོ།

དེ་ཡན་ཆད་གིས་ལུས་སེམས་དུས་མི་མཉམ་བར་ལུས་སྣང་
ཡོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སེམས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྣ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་རེས་འགའ་འབྱུང་ལ་
རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཅོམ་ཞིག་མེད་པའི་གནས་
སྐབས་མེད་ལ་དེ་ནི་དབང་པོ་སྣ་རེ་རེ་དང་ཚོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་
འབྱུང་བས་ན་ཡིད་སྐྱོའི་རྒྱུན་ལུས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྲོལ་བྱེད་པར་
སྦྱབ་བྱེད་མེད་ལ། དེ་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྣ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་
མི་སྐྱེ་བར་བྱུང་ཅིང་སྦྱར་ཡང་རྒྱུན་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པའང་ཡིན་གོ།

དེ་ཅེས་གྲིས་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་མེད་པའི་
ལོག་ཏོག་རྫོག་ལུས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཞིབ་ཏུ་སྲེ་ན་ལུང་
ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་དབྱུང་ཆེ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་ན་རིམ་བཞིན་ཡིད་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་སྲ་བ་མི་སྣོག་པ་དང་།
སྲ་བ་ལོག་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་མི་སྣོག་ལ་ཀུན་གཞི་ལོག་ན་ཡང་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་ནམ་ཡང་མི་སྣོག་པས་སེམས་གཏན་དུ་རྒྱན་ཆད་
བར་མི་སྲིད་ལ་དེའི་སྲིར་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ཁམས་སམ་སེམས་གྱི་ས་
བོན་དེ་མེད་ན་གྲོལ་འབྲུལ་འབྲུང་མི་ཤེས་ལ། དེ་དག་གི་རྩིས་ནི་ཐེག་
པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྗེ་བས་རྗེ་གསལ་གྱི་རྩིས་གྲིས་བཤད་ལ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདོད། །དེ་ནི་སྣོ་བྱར་
ཉེས་པས་མ་རུང་བྱས། །ཚོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་
གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལས་ཀུན་
ཏུ་རྟོག་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལོང་
བཤད་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་གྲུབ་དོན་འདི་
ལ་གཏུགས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉེས་པ་དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་ལ། མི་འཐད་པ་ཡི་
གཞན་ལུགས་དགག། གྲུབ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག། བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཇིག་
བརྟགས་ལ་དགག། །དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་
བཀག། །ཚུལ་དེས་གཞན་པ་ཁེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་
དང་དེ་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་སྟེ།།
མ་ཡིན་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་ནི།།
རྟེན་ཡིན་ཞེན་འདི་རྟེན་མེད།།
གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་སྟེ།།

གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད།།
 དེས་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས།།
 འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
 གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ལས་འདོད།།
 དེ་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན།།
 གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས།།
 གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་སྤད་བར་དུ།།
 དེས་གནས་འཇིག་པ་དངོས་ཚོས་ཉིད།།
 ཡོད་པ་འདི་གཞོད་མེད་ཕྱིར་དང་།།⁽¹⁾
 གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ལྷས་སེམས་དུས་མཉམ་པར་ལྷས་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཞེ་ན།
 དུས་མཉམ་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་དུས་དེར་པན་ཚུན་
 པན་མ་བཏགས་བཞིན་བྱམ་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཅམ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ནི་

(1) ལྷ་བདད་དཔེ་མིང་། ༡༡༣༧-༢ མིང་པར་དཔེ་རྒྱུད་། ༡༤༧-༡ །མེད་པའི་ཕྱིར། །

རྟེན་བརྟེན་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། བན་བཏགས་ཏེ་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་
པ་གནས་པར་བྱེད་དོ་སྣམ་ན། གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་དེ་རང་གི་
ངོ་མོ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་
ཞིག་གིས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཡོད་པ་རང་གྲུབ་ཟེན་ལ་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་
དགོས་ལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱར་མེད་པས་ན་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་
ཡང་དེ་དག་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་སྲིར་དུས་མཉམ་པར་པན་མི་
འདོགས་པས་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ།

གཤམ་ཏེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་ཀྱང་གྲུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་
གནས་རྒྱ་དེ་མི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་འདི་ལ་རྟེན་
གྱིས་གནས་པར་བྱེད་དགོས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་མོ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟེན་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་
པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་སྲིར་རྟེན་གྱིས་གནས་པའི་བྱེད་པར་གང་
ཡང་མ་གྲུས་སོ།

གཤམ་ཏེ་གནས་པ་མོ་དེ་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་

ན་ཡང་གནས་པ་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་
 ཉིད་རྟེན་དེ་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། རྟེན་དེས་ནི་བརྟེན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་
 ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་
 ལས་དོན་གཞན་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་བྱས་པས་བ་ལང་
 གནས་པར་མ་བྱས་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་མེད་ན་དེ་མི་གནས་
 པར་འགྲུང་ལ་རྟེན་གྱིས་དེ་གནས་པར་བྱས་སོ་སྟེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཟིན་དེ་
 བྱི་གནས་མི་དགོས་ལ་དེ་མི་འཇིག་པར་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན་རྟེན་གྱིས་མི་འཇིག་པར་བྱས་པས་ན་བརྟེན་པ་དེ་ནམ་ཡང་
 འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྲུང་རོ། །

གལ་ཏེ་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པ་རྟེན་པ་⁽¹⁾ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པ་དེ་
 འཇིག་པ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
 འཇིག་པ་དེ་ལའང་གོང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་
 དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡོད་པ་འཇིག་གམ་མེད་པ་འཇིག་

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༦༩-༡༧ ། རྟོན་མ། །

ཡོད་པ་འཇིག་མི་རྣམས་ལ་མེད་པ་འཇིག་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཡང་ན་
དངོས་པོ་དེ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་གཅིག་ན་འཇིག་རྒྱ་མི་དགོས་
ལ་གཞན་ན་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པ་ཡང་མཚུངས་སོ། །འཇིག་རྒྱ་
འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་དེ་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་
འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ན་གནས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ལ་འསྤང་ན་
གནས་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བར་དུ་ཉེན་དེས་གནས་པར་བྱས་
སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བར་དུ་དེས་གནས་པར་མ་
བྱས་ན། དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་
པ་རྒྱ་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་འཇིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་
པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཤགས་
བྱེད་པ་འམ་གཞོད་པར་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་
པའི་རྒྱས་ནི་དེ་མི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་
རྣམས་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྣམས་ན་འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་ན་ཡང་མི་

འཇིག་པར་བྱར་ཅིས་མི་རུས་ཉེ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཆེས་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལོན་དགག་པ།

གལ་ཉེ་དཔེར་ན་རྩ་སོགས་གྱི།།

རྟོན་བཞིན་ཞེ་ན་འདི་ལ་འང་མཚུངས།།

དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི།།

འཇིག་ན་དངོས་རྩུན་དེ་ལྟ་བུར།།

སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་རྟོན་ཡིན།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་མ་ཡིན།།

འཕོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་ཕྱིར།།

རྩ་སོགས་གྱི་ནི་རྟོན་འགྲུར་གྱི།།

འཕོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྤྱི།།

ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟོན་ཅི་དགོས།།

གལ་ཉེ་དཔེར་ན་རྩ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ཟེན་དེ་སྤོད་

དང་རྗེས་ལ་སོགས་པས་རྟོན་པ་བཞིན་རྟོན་བཞིན་པ་མངོན་སུམ་

མཐོང་བས་དེ་ལེགས་མི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
 འདི་ལའང་གོང་གི་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་
 ལྷོད་དེས་ལྷ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལའང་གནས་པའི་རྟེན་
 མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་སྣོད་གྱིས་
 ལྷ་བརྟེན་པར་མ་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་བཟླགས་པར་རྒྱུན་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱད་
 ཅིག་རེ་རེར་ནི་འདིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་
 སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་རྟེན་དེས་གནས་པར་གང་ཡང་མི་བྱེད་དོ།།

འོ་ན་ཀྱང་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་རིགས་འབྲ་བར་མ་ཆད་དུ་
 འབྲུང་བའི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མའི་སྣོད་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་
 སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ལོ་རྟེན་དེ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྣོད་སོགས་དེ་རྟེན་ཡིན་
 པར་རིགས་ཏེ། ལྷ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་
 རང་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྣོད་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་སྣོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་
 དེ་དང་ཚོགས་པ་ལས་དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་སྲ་མ་དེའི་སྣོད་ཡུལ་དང་

མཚུངས་པའི་ཚུ་ཡི་སྐད་ཅིག་འབྲུང་ངོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚོ་གས་
 བ་དང་བལ་བ་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཚུའི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དེས་ནང་པ་ན་ཚུན་གནས་པར་
 བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་ཚོགས་པའི་བྱེད་པར་
 གྱིས་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མ་ལ་སྐྱོད་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་ཡོད་
 རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བས་པན་བཏགས་པ་ལས་རྟེན་
 བརྟེན་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་སྐྱབ་པོས་དུས་མཉམ་
 བར་པན་བཏགས་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟེན་
 བརྟེན་པ་ཞེས་པ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པར་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གཞན་ཡང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་འཕོ་བ་ཡི་
 བོ་གོགས་རྟེན་དེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུ་དང་འབྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་བོ་རྟེན་
 དུ་སྐྱོད་དེ་རིགས་པར་འབྲུང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་
 མེད་པ་ཅན་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱིད་པ་ལས་རྣམས་ལ་བོ་རྟེན་ཅི་དགོས་ཏེ།
 དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་རྟེན་རྣམས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་ངོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་པ་ཁེགས་ཚུལ་ནི།

འདིས་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་།།

འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་དང་།།

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞན་ཉིད།།

རྟེན་མེད་སྲིར་ན་བསལ་བ་ཡིན།།

བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སེམས་ནི་ལུས་
ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། ལུས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་
ཀྱི་གྱུ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་
བའང་དེ་ལྟར་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་རྣམ་
བར་གཞན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱང་། དུས་མཉམ་
པའི་རྟེན་མེད་བར་སྐྱབ་པའི་སྲིར་ན་རིགས་པ་དེས་བསལ་བ་ཡིན་
ཅོ། །དེ་ཡང་བ་རོལ་སོས། ལྷལ་མ་དང་སྣམ་བྱ་བ་ལང་དང་རྩ་
བདག་དང་སློ་རྣམ་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ལ་འདིའོ་སྣམ་
པའི་སློ་འཇུག་པའི་གྱུ་མཚན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། འཕྲོད་

པ་འདུ་བའི་རྒྱ་རྗེས་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕྲོད་
པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའང་གོང་གི་
རིགས་པས་བསལ་བར་གྲུབ་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཛིག་བརྟགས་པ་ལ། འཛིག་པའི་
ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག། །དང་སོ།

གལ་ཉེ་གཞན་ལས་དངོས་འཛིག་ན།།
དེ་ཡི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་གྲ།།
དེ་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང་།།
གནས་པའི་རྒྱ་རྗེས་རྟེན་མེད་ཡིན།།
རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང་།།
སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན།།
དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི།།
འགའ་ཞིག་ཆེ་ནའང་འཛིག་མི་འགྲུར།།

གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བདག།

ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།།

གལ་ཏེ་རང་འཇིག་ངང་ཚུལ་བདག།

མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།།

གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལས་བརྟེན་བ་སྟོ་ལ་སོགས་བ་དེ་དག་གི་དངོས་སོ་
འཇིག་བ་ཞིག་ན་དེ་ཡི་གནས་རྒྱས་དེ་གནས་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་
སྟེ། མ་སྤང་བར་དུ་གནས་མི་དགོས་ལ་སྤང་ན་གནས་མི་རུས་བས་
སོ། །དངོས་སོ་དེ་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་འཇིག་ན་ཡང་གནས་
བའི་རྒྱ་རྣམས་དེ་གནས་བར་བྱེད་བ་ལ་རུས་བ་གཏུག་མེད་ཡིན་ཏེ་
གནས་བར་བྱ་མི་རུས་བས་སོ།།

གལ་ཏེ་རུས་ན་རྟེན་དང་བཅས་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་བ་དང་
ལྡན་བ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་གྲིས་གནས་བར་བྱས་བའི་སྤྱིར་དང་། གང་སྟེ་
བ་ཅན་ཀུན་ནི་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་བ་ཇི་སྟེད་
བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་རྟེན་གཤམ་འདོད་བ་ལ་བརྟེན་

བ་དང་། རྫོང་སོགས་ཀྱང་བདག་ཉལ་བ་ལ་བརྟེན་བས་ན་མཐར་ཉལ་
 བ་ལ་མི་བརྟེན་བ་གང་ཡང་ཁྱོད་གི་ལུགས་ལ་མེད་བས་རྟེན་བ་
 དེས་དེ་ཀུན་གནས་བར་བྱེད་བ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་
 འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ནའང་འཇིག་བར་མི་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ཉལ་
 བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་བར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་གལ་ཉེ་
 རང་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་རྩལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་
 གནས་བར་བྱ་མི་རུས་བས་དེ་གནས་བར་བྱེད་བ་གཞན་གང་ཞིག་
 ཡིན་ལ། གལ་ཉེ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ན་དེ་གནས་བར་བྱེད་བ་གཞན་གང་ཞིག་སྟེ་གནས་བར་བྱ་མི་
 དགོས་བས་དེ་ལའང་གནས་བར་བྱེད་བ་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བརྟེན་བའི་རིགས་བ་འདི་དག་གིས་ལུས་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་
 བར་རྫོའི་རྟེན་དུ་འདོད་བ་བཀག་བ་ཡིན་ལ་རིགས་བ་དེ་དུས་མཉམ་
 བའི་རྟེན་བརྟེན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འཇུག་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་འཕེལ་བ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་
དེས་གཞན་ཁིགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ།

ལུས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར།།

རྫོ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས།།

ཤེས་རབ་ལ་སོགས་སྤུལ་བྱུང་དང་།།

འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།།

འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས།།

རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་གནས་བཞིན་
དུ་ནང་རྫོ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་བྱམས་སྣང་
རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཡང་རེས་འགའ་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། རྟེན་ལ་བྱུང་པར་མེད་བཞིན་བརྟེན་པ་
ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་

དང་ས་བོན་གྱི་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཉེན་པ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ལུས་ལ་བཟེན་ནས་སེམས་འབྱུང་
བ་ཁོ་ནར་མ་ངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་དགག་ག།

དེ་ལས་ཀྱང་འདི་ཁྱད་འགྱུར་ཉེ།།

སེམས་ལ་པན་འདོགས་མེད་པར་མིན།།

འགའ་ཆེ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་གྱི།།

འཕེལ་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་སྐྱེས་ཡིན།།

དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་ལ་སོགས་པ།།

ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས།།

བརྩུད་ལེན་ལ་སོགས་པས་ལུས་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་རབ་སོགས་སྟོ་
ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་ལུས་ལས་སྟོ་འབྱུང་བར་ཡང་མཐོང་
ངོ་ཞེ་ན། ལུས་རྒྱས་པ་དང་སྟོམས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྟོ་འདི་སྤར་
བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་འོན་ཏེ་བརྩུད་ལེན་ལ་

སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྟོམས་པར་བྱས་པ་གཟུང་དོན་དུ་
 བྱས་པས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ཡིད་
 འཚོལ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ན་བཟོ་སོགས་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་
 པ་སྟོབས་འཕེལ་ནས་སློལ་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་
 སྟོམས་པ་ནང་གི་རེག་བྱའི་བྱུང་པར་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱས་པའི་སློན་ནས་ཡིན་གྱི་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་
 རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་ལུས་རྒྱས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་
 སློལ་བྱུང་ཞུགས་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མ་བྱས་ན་
 ལུས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱང་
 དེ་ལས་སྐྱོན་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ལ།
 ཕན་འདོགས་བྱེད་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སློང་ངའ་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་

ཚོ་ན། འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བོ་རྒྱ་ལུས་
 རྒྱས་པ་དང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་
 ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྲས་པ་ལས་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལུས་རྒྱས་ཅོམ་ཀྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་
 དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞིན་དང་། ལུས་རྒྱད་པས་ཀྱང་ཞེ་སྒྲུབ་སྐྱེ་
 བར་མ་ངེས་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ནང་གི་རེག་བྱ་
 དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་མ་སྟོམས་པ་དག་
 གི་རེག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནང་གི་དོན་ཏེ། རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡིན་
 པ་དང་ལུས་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་ནང་གི་དོན་དེ་ནི་རང་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱོ་ཡི་
 རྒྱད་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ་ནི།

∴འདིས་⁽¹⁾ནི་འདུས་པ་ལ་∴སོགས་པས།།⁽²⁾

བྲན་པ་ཉམས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན།།

ནང་དོན་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི།།

སྐྱོས་ནི་འགྱུར་བར་བྱེད་བྱིར་རོ།།

དཔེར་རྒྱུད་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ།།

སྟག་ཉིད་དང་ནི་ཁྲག་ལ་སོགས།།

ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས།།

ཚོངས་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན།།

རང་གི་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་རིག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་བདེ་

སྤྱལ་གི་ཚོར་བ་འབྱུང་བ་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱོ་ཡི་ཁྱད་པར་

འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་འདུས་པ་ཡི་རིམས་

(1) རིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༧-༦ །འདི། །

(2) རྗེ་དགོ་དཔེ་རིང་། ༡༡༧-༡ རིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༧-༦ །སོགས་པ། །

དང་ཚང་དང་དུག་ལ་སོགས་པས་དྲན་བ་ཉམས་བ་དང་ཚོངས་བ་
 དང་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་བ་དང་འདྲ་བར་དོན་
 གྱིས་བཤད་བ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལས་སློ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་དོན་རེག་བྱའི་བྱད་པར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་བ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སློས་ནི་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་
 པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱད་པར་སྤར་
 མ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་རྣམས་པའི་བྲག་དང་རོ་ལ་
 སོགས་པ་རིམ་བཞིན་སྟག་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་བ་དང་ནི་བྲག་སོགས་
 མཐོང་བ་ལས་སེམས་ཚོངས་ཏེ་དྲན་བ་ཉམས་བ་དང་གཡོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་
 བོ། །གཟུང་དོན་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
 ཡང་སྟན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
 བཟང་བ་མཐོང་ནས་ཆགས་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སྐྱེན་གྱི་
 བྱད་པར་ཀུན་གྲུང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་གྲུབ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་ལ་དེ་མི་

འཐད། །དང་པོ།

དེ་སྤྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་གྱི།

འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་རྗེས་འཇུག་པའི།

སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྱུང་བ།

དེ་སྤྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

དུས་མཉམ་པར་གྱུར་བའི་ལུས་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་དེ་ཡི་སྤྱིར་གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་ནི། འདི་
ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་རྒྱ་སེམས་གང་དེ་ཉིད་གྱི་སྡོན་གོམས་
པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ནི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་
སྡོན་མའི་སེམས་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ་སྤྱིར་སེམས་
རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་གཞན་ལ་དེ་མི་འཐད་པ།

རྗེ་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།།

ཐོས་སོགས་འདུ་བྱེད་སེམས་ལ་ནི།

དུས་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་⁽¹⁾ཡོན་ཏན་འགྱུར།

སེམས་སྲ་མ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པར་
ལུས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ན་སེམས་རང་
ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པ་དང་བཟོ་ཡི་
གནས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྒྲར་ཡོད་པར་གྱུར་བ་
ལས། བར་དེར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུས་རིང་པོས་ཚོད་ཀྱང་རི་
ཞིག་ན་སྐབས་སུ་རྐྱེན་ལས་སད་པ་ན་སེམས་ཉིད་ལ་ནི་དུས་
དེར་གསལ་པོར་སྒྲར་གྱི་གོམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་དེ་སློབ་
ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ལས་བཞག་གྱིས་
གཡེང་བར་གྱུར་ཀྱང་ནམ་སློབ་འདོད་ན་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་
བཞིན་ལོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྲ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་སེམས་སྤྱི་

(1) རྗེ་དགོང་པེ་ཡིས་ ༡༩༣-༩ །ལུས་ལ། ་།

མ་ཡིན་པས་སྲ་མས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ད་ལྟ་བའི་སེམས་ལ་
 ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་སྲ་མ་སྲ་མའི་རྣམ་པ་སོགས་
 མྱི་མ་མྱི་མ་ལའང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་སེམས་
 སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་
 ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དེ་དུས་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱོན་མེད་དང་
 འོད་ལྗང་སྤོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་མྱིར་སེམས་ལ་བཟོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་བ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལྟར་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་
 ལའང་མི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་བ་རེ་རེ་ཡོད་པར་དམིགས་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པའི་གྲིབ་མ་གྱུ་བཞིར་སྣང་དུས་ལུས་པ་
 ལ་ཡང་གྱུ་བཞི་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་ན་ལུས་
 དང་སྐྱོ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པའི་མྱིར་ལུས་ལའང་བཟོ་སོགས་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་འགོད་པར་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ།

བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས།།

སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་པར།།⁽¹⁾

བདེ་སྤྱད་ཤོར་⁽²⁾ཐོབ་འདོད་པས་ན།།

དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།།

སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སློང་དང་།།

སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི།།

སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ལ་དེ་མེད་པ།།

དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་པོ།།

གཞན་རྒྱུང་འཕེན་པ་སོགས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་

འཕོས་པ་མིན་ཡང་ལུས་ལས་སློབ་གསུང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་

སྤྱབ་བྱེད་མེད་པར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་

(1) སིང་བར་དཔེ་རྒྱུ་། ༡༣༧-༩ ། བ། །

(2) རྗེ་དགོ་དཔེ་རྒྱུ་། ༡༣༧-༩ ། བྲིང་། །

ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་གང་གིས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་
 ཤིང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །སྲུ་ཞིག་ཅེ་ན་སེམས་
 ཅན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་ན་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་གྱིས་སྐྱེ་གནས་དེར་བཀྱི་བའམ་ཁ་བྲངས་ནས་འཕངས་པ་
 ལྟ་བུ་མིན་པར་རང་ཉིད་བདེ་སྤྲུག་དོར་ཐོབ་སྟེ་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་
 དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དོར་བར་འདོད་པས་ན་སྲིད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་
 བོ། །གང་དུ་ཞེ་ན་དམན་པའི་གནས་ཏེ་ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་འབྲུབ་
 བར་བྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་
 བར་བྱེད་དོ། །རང་གིས་མངལ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་
 ཡིན་ན་རི་ལྟར་བྱི་ཕག་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་ངན་པ་
 དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་རིགས་ཏེ་དེས་ན་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་
 བས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་ལྟར་དམན་པ་ལ་དམན་
 བར་ཤེས་ཤིང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་བདེན་ཀྱང་རྫོངས་པའི་
 དབང་གིས་མི་ཤེས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་གནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་དང་

ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་གྲུབ་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཡང་།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་རྒྱུད་ནས་བདེ་བར་སྤྱོད་བའི་སློང་ས་པ་དང་། དེའི་
 དབང་གིས་ལུས་དེ་ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་བྲངས་
 ཉེ་དམན་པའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་པ་ནི་ཆགས་ཅན་སྤྲུང་
 འཚོང་མའི་ཁང་པར་འཇུག་པ་དང་པག་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་
 འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་ས་
 པ་དང་སྲིད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ཀུན་ནས་
 འཚིང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
 གང་ཟག་གང་ལ་རྒྱ་སློང་ས་སྲིད་དེ་གཉིས་མེད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྐྱོང་བ།

གལ་ཉེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན།།
 དབང་པོ་མི་གསལ་སྤྱིར་མ་མཐོང་།།
 དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས།།

དུ་བ་རྩུང་དུ་མི་མཐོང་བཞིན།།

ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བའི་སྲིད།།

འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ།།

རྩུ་བཞིན་གསེར་ལ་དདུལ་རྩུ་བཞིན།།

མ་མཐོང་སྲིད་ན་མེད་པ་མིན།།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་
མཐོང་རིགས་པ་ལ། སུས་ཀྱང་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་
ནས་འདིར་འོང་བ་མ་མཐོང་བས་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སུས་ཀྱང་མཐོང་
མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་མཐོང་ལ། རང་
གིས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ་བར་སྲིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་
ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མི་གསལ་
བའི་སྲིད་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་
རྩུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ལུས་དྲུང་བས་མི་
མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དོའི་ནང་དང་མངལ་ལ་

སོགས་བར་ཐོགས་མེད་ཏུ་འཇུག་མི་སྲིད་དེ་ཟེར་ན། ལུས་ཅན་ཡིན་
ཡང་ཤིན་ཏུ་དྲང་ཞིང་ཕྱ་བའི་སྟེ་ཐོགས་བཅས་ལྟར་མིན་པའི་སྲིད་དེ་
འདྲའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་མ་བཅད་
པའི་ཡུལ་ལ་ལར་ཐོགས་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན། རྩ་གསར་བ་ལ་ཚུ་
བཞིན་དང་གསེར་ལ་དདུལ་ཚུ་འཇུག་བ་དང་ཤེལ་ལ་ཉི་འོད་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་བར་སྲིད་དེ་ལ་སོགས་བ་བསྐྱལ་དོན་རྣམས་ཐ་མལ་བ་
རང་གིས་མ་མཐོང་སྲིད་ན་མེད་བ་མིན་ནོ། །

གཉེས་བ་ལུས་ལས་སློ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་བ་ལའང་།
ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན། །ཡན་ལག་ལས་ཀྱང་མིན་བ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་གནོད་བ་བརྗོད། །དེ་འགོག་མི་
འཐད་ཚོད་བ་སྤང་། །དང་པོ།

ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག །
གཡོ་བར་འགྱུར་སྲིད་འགལ་བ་ཅན། །
ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྲིད། །

གཞན་དུ་ཐ་དད་གྲུབ་པར་འགྱུར།།
 གཅིག་བསྐྱབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག།
 བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བའམ་མ་བསྐྱབས་ན།།
 མཐོང་འགྱུར་གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་ན།།
 བསྐྱུར་བའམ་མ་བསྐྱུར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།
 དེ་སྤྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན།།

གལ་ཏེ་ལུས་ལས་སློ་སླེན་ལུས་རིལ་པོ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་སླེས་
 བའམ། ཡན་ལག་ལས་ཡིན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ལས་སོ་
 ཟེར་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་བཏགས་པ་ལས་རྣམས་སུ་མེད་ལ་
 དེ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་མིན་པས་ན་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་སླེ། གང་གི་
 སྤྱིར་ན། ལུས་ཞེས་པ་གཅིག་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་ན་ལག་སོགས་འདི་
 རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་
 པས་ཁེགས་ལ། དེ་ལས་སླེ་བར་ཁས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་
 དུལ་དུ་གྱུར་པའི་འགྱུར་བ་བཞི་ལས་མི་སླེ་བར་ཡང་གྲུབ་པས་པ་

རོལ་གྱི་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་གོ།

གཅིག་ཡིན་ན་ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཅིག་གཡོ་བ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་དགོས་
 པའི་སྲིང་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལ། གཡོ་མི་གཡོ་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་ན་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་གཉིས་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་མི་རུང་
 པའི་སྲིང་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་
 ཏུ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་དད་ན་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེལ་མི་རུས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལག་སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
 གང་ཡང་ལུས་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིང་གྱི་རོལ་པས་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་རྣམས་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡན་
 ལག་དང་འདུ་བས་འབྲེལ་སྲིང་ཐ་དད་ཏུ་མི་དམིགས་པར་འདོད་
 གུང་དེ་རྣམས་སྲུ་མེད་པར་དབྱེད་པ་འདིས་འགོག་རུས་པས་ན་འདུ་
 འབྲེལ་དང་བྱེད་པར་སྦྱར་ནས་དབྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་
 ཡན་ལག་གཅིག་གོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་པ་ན་ཆ་ཐམས་

ཅད་དག་བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་གཅིག་མ་བསྐྱིབས་པ་
ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱིབས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་
ལ། གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་ན་སྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུར་བའམ།
ཡང་ན་བསྐྱུར་བ་དེ་ཡང་སྟག་མ་རྣམས་དང་འབྲ་བར་མ་བསྐྱུར་
བར་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་དེ་
གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཏེ་ཆ་ཐ་དད་པ་ཀུན་གྱང་རིགས་འགྲེ་བ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ཚོགས་པའམ་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ལུས་ཞེས་བྱ་
བ་རིལ་པོ་གཅིག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། དེ་མེད་གྱང་ནི་མཐོང་སོགས་
འཐད། མེད་གྱང་སྐྱེ་འབྲུག་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་
སོགས་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྤོང་། །འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་
ཡིས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེས་གཞན་ཞིགས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི།

དུ་མ་ཉིད་ན་སྣ་མ་བཞིན།།

ཁྱད་མེད་ཕྱིར་དང་སྤར་རབ་ཕྱིར།།

རྟོགས་མིན་ཞེན་ཁྱད་མེད་པར།།

མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི།།

དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྟུལ་སྤོང་མིན།།

གསལ་བྱེད་པ་སོགས་ན་ལེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་འགོག་
པ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་མེད་པར་དུ་མ་ཚོགས་པ་
ཅམ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤར་མ་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟུལ་སྤོང་རབ་
བཞིན་དུ་ཚོགས་པའི་དུས་ནའང་སྤར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡང་རྟུལ་སྤོང་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སྤོང་རབ་ཀྱི་རྟུལ་དབང་པོས་མི་ཐེན་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྐབས་
ནའང་དབང་པོ་ལས་འདས་པས་བུམ་སོགས་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་
བུ་ཞེས་སྟོས་རྟོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེན། བུམ་སོགས་རྟུལ་སྤོང་རབ་ཀྱི་
ངོ་བོར་གནས་སུ་ཐེན་ཀྱང་མ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྟུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པའི་རྟུལ་ཁྱད་

བར་ཅན་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་སྲིར་སྲར་མ་ཚོགས་
བའི་རྩལ་སྲན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དེ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་སྲིད་
བྱས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་སྲན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནི་རྩུ་ཚོགས་པའི་མཐུས་ཡིན་ཀྱི་སྲ་རབ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་
ཡིན་ཏེ་སྲར་ས་སོགས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་
བྱུང་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་པའི་དུས་ན་རྩལ་
སྲ་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱ་བར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། ལྷམ་བུ་ལ་སྐལ་མ་ཞེས་མི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཏིས་པ་དེས་གཞན་ལེགས་རྩུག་།

འདིས་ནི་སྐྱིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ།།

མེད་པ་དག་གྲང་བསལ་བ་ཡིན།།

སྲར་དང་བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་
ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་ན་རྩལ་སྲ་རབ་བཞིན་དུ་ཀ་བྱམ་
སོགས་གྲང་པན་རྩུན་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རོགས་བཅས་ལ་

སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དག་གྲང་བསལ་བ་ཡིན་ཀོ།

གཉིས་པ་འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་

དགག་པ། །དང་པོ།

དབུལ་ཚུ་གསེར་དང་⁽¹⁾འབྲེས་པ་འཇམ།།

རྩོ་ཚན་ལ་སོགས་རི་ལྟར་སྤྲང་།།

དབང་སོགས་སོ་སོར་རུས་མེད་རྣམས།།

རྟོགས་པ་དག་ནི་རི་ལྟར་ཡིན།།

ལྷན་ལས་ཤེ་ན་འདིར་བལ་མཚུངས།།

ཕྱི་རོལ་བ་འདི་དག་གིས་ཞེ་འདོད་ལ་བུམ་བའི་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་
བུམ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཚོར་གྱི་གཞན་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ནི་
མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རིས་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡན་
ལག་ཅན་སོ་སོ་བའི་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མི་
ཚོར་ལ་རིགས་མཐུན་བས་རང་གི་རྣམ་དེ་ཚོར་བར་ཁས་སྤངས་

(1) ལྷན་བང་དཔེ་འདི། ༡༧༡༧-༢ ། །གསེར་སོགས། །

བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་དེ་དང་མཐུན་པར་
 དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དདུལ་ཚུ་གསེར་དང་འབྲེས་པའམ་རྩོམ་མོ་ལ་
 སོགས་པ་སྲོད་ལ་རི་ལྟར་སྤང་སྟེ་གསེར་དང་དདུལ་ཚུ་རྩོད་དང་མེ་
 ཡི་རྩས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་དེ་
 དག་གིས་པན་ཚུན་བར་ཚོད་ནས་སྤར་བརྩམས་པའི་རྩས་ནི་འཇིག་
 བར་འགྱུར་ལ་གསུང་དུ་དེས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་
 མི་སྲིད་ཅིང་། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་སྲོད་གྱིས་ཁས་
 གྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གསེར་དང་དདུལ་ཚུ་འབྲེས་པ་
 སོགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་གཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོ་ཚུ་སོགས་
 ཀུན་ལ་སྤུར་དོ། །གཞན་ཡང་སྲོད་ལྟར་ན་དབང་པོ་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་སོ་སོར་ཤེས་སྐྱེད་གྱི་རུས་པ་མེད་པ་རྣམས་སྤར་དང་ཁྱད་
 མེད་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཚོགས་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་དབང་ཤེས་
 དག་ནི་སྐྱེད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །དབང་སོགས་དེ་རྣམས་
 ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་མེད་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་

མོ་ཤེ་ན། ལྡན་པ་འདིར་ཡང་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་ཏེ་སྤར་སོ་སོར་ལྡན་
པ་མེད་པ་བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་སྤར་དང་བྱུང་མེད་པར་ཁས་སྦངས་
བའི་སྤར་ལྡན་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་གསེར་དང་དཔུལ་ཚུ་ནི།།
ལྡན་པས་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།།
རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས།།
རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྡན་པར་འགལ།།
གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས།།
འདོད་ན་རྩོམ་ཐ་དད་པར་འགྱུར།།
རི་ལྟར་འཕྲེང་རིང་ཞེས་བྱར་འགྱུར།།
དེ་ལྡན་རང་གི་ངོ་བོ་དང་།།
བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར།།
གངས་ལྡན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི།།

ངོ་བོ་སློབ་ལ་མི་སྤང་ངོ་།།

གལ་ཏེ་གསེར་དང་དབུལ་ཚུ་སོགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་
 རུལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཚོ་གསེར་ལ་ལྡན་པ་ཡོད་པས་སྤང་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། ཉེན་ལྡན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པར་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་པར་གང་ལས་ཉོགས་ཏེ། དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ཡིན་
 པར་འདོད་ན་དེ་སྤང་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་བྱུང་ཆང་སྐྱར་བའམ་སྐྱེའུ་གཤེར་དང་བྱུང་མ་
 སོགས་རྣམས་སྤང་ཆོགས་སྐྱར་བའི་བུང་བ་ལ་བུང་བ་འདི་ཡི་རོ་
 འདི་ལ་གཟུགས་འདི་དང་འི་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེས་
 པར་སྤང་བ་འགལ་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམས་དེ་དག་ལ་ཡན་
 ལག་ཅན་མེད་ཅིང་། རོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་ལྡན་པའང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་ཡོན་ཏན་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཐུག་པ་མེད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་
 ལྡན་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་འདོད་པས་

སོ། །གལ་ཏེ་རོ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་
 དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་
 དོ་ཞེ་ན། ལྷར་བྱ་བ་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་ཀྱང་བ་ལང་ཉིད་དུ་མི་
 དམིགས་པའོ། །བྱམ་བ་དང་ཉེ་བའི་བ་ལང་ལ་བ་ལང་དང་བྱམ་
 བ་ལྡན་པར་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་ཞོ་ལྟ་བུའི་རོ་དང་གཟུགས་སོགས་
 དམིགས་པའི་སློབ་ཐད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞོ་མངར་ཞེས་པ་དང་ཞོ་སེར་
 ལྟ་བུར་མི་འཇོག་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་མིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བསལ་ཏེ། རི་ལྟར་རྣམ་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདྲེས་པའི་རོ་གཟུགས་
 དང་། རིགས་མཐུན་པའི་རོ་གཟུགས་ལའང་སྣང་བའི་སྐོན་སྣང་
 ཚུལ་ཐ་དད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པའི་སྐོན་སྣང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དུ་ཡོད་པ་
 ཅམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པ་འདྲེས་པར་མ་ཟད་བྱ་རམ་
 སྐྱུག་པོའི་གཟུགས་འདི་རོ་མངར་བ་དང་ལྡན་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལྟ་
 བྱ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་རི་ལྟར་བྱ་དང་དམག་དང་རྟུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་

དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ་འབྲེང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱུང་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་
 གྱི་སྤུན་མོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམས་གཅིག་མེད་ལ། ཡོན་ཏྲན་རིང་པོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་སྤུན་མོང་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་རིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་དེས་བརྟམས་པའི་
 རྣམས་གཅིག་མེད་པ་དེས་ན་ཡོན་ཏྲན་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་
 བར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྣམས་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྲིང་བའང་
 བཀོད་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཡིན་ལ། རིང་པོའང་དབྱིབས་ཡིན་པས་
 གཉིས་ཀའང་ཚད་གྱི་ཡོན་ཏྲན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གྲངས་ལ་སོགས་
 བ་འདི་དག་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་
 དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་འབྱུག་པ་མིན་ཏེ། གྲངས་སོགས་དེ་དང་
 ལྡན་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་རོ་པོ་དང་། དེ་ལ་གཅིག་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་འདི་ཅུམ་སྤང་གི་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་
 གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་

གཞན་མིན་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་བྱམ་སོགས་ལས་ཐ་དང་
དུ་ཡོད་པའི་རང་མཚན་ཅི་ཡང་སློབ་མི་སྣང་བས་རྟོག་པས་སློབ་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་སྣང་ངོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་འཐད་པ་
ལ། སྐྱེ་རྣམས་དངོས་ཡུལ་ཅན་འདོད་དགག། ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ཚུལ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་
བསྟན། །དངོས་བཏགས་སྤེ་བའི་གཞན་ལན་དགག། །དང་པོ།

སྐྱེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དང་བའི།།

རྗེས་འབྲང་རྣམ་རྟོག་བཏགས་དོན་ཅན།།

དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་:སོགས་པ།།⁽¹⁾

ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་བཞིན།།

གངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཤེས་སམ་སྐྱེ་སློབ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་
དང་བ་སྤེ་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམ་པར་

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་འདིར། ༡༡༩༧-༩ བུད་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༧༧-༡ །སོགས་པའམ།།

ཉོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་པ་
མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་པ་རང་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་
མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རྣམས་སུ་མེད་པ་དག་
ལ་ཡང་སྒྲར་བྱམ་པ་བརྒྱ་བྱང་ངོ་མ་འོངས་པ་ན་བྱམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་
པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཏེས་པ་དངོས་བཏགས་ཕྱེ་བའི་གཞན་ལན་དགག་པ།

གལ་ཉེ་འདིར་ནི་བཏགས་འདོད་ན། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་འདོད་པ།།
དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་དག་གི་རྒྱས་⁽¹⁾ཅིས་མི་འདོད།།
གལ་ཉེ་ཀུན་ལ་ཉེར་བཏགས་མིན། །ཐ་དད་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ཞེས།།
བྱ་ཉིད་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །མེད་ལ་ཐ་དད་དོན་མེད་ན།།
དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། །དཀར་ལ་སོགས་པ་གྲངས་སོགས་དང་།།
ལྡན་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་འད་དོན་གཞན་ན།།

(1) སྤོང་པར་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༩༧-༡ །རྒྱ། །

ཡོན་ཏན་རྣམ་ཅི་ཁྱད་མེད་འགྲུབ།

གལ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདིར་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་ལ་ཡོད་
 མི་སྲིད་ཀྱང་རྫོས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། དོན་ལ་མེད་
 ཀྱང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པར་
 འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་
 དུ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱས་འདོགས་པར་ཅི་མི་འདོད་
 དེ་ཚུལ་མཚུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་མིན་ཏེ་དངོས་སུ་
 གྲངས་སོགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ད་ལྟའི་བྱམ་
 པ་ལ་བྱམ་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མིང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ་ལོག་དང་རྫོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་གཙོ་བོ་ལ་བཤང་
 གི་སྒྲ་དངོས་མིང་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །དངོས་མིང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་
 བཏགས་པའང་མི་སྲིད་དེ་ལོག་སོགས་ལྡན་པ་ལ་བཤང་ཞེས་པ་
 དངོས་མིང་དུ་མ་ཞུགས་ན་ཁུར་བུ་བཤང་བཏགས་སུ་མེད་པ་

བཞིན་ནོ། །གང་ལས་ཐ་དད་པ་ཡི་གཅིག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་
 པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་
 མེད་པའི་སྐྱ་ཅམ་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་གི་དོན་དོན་གསལ་མི་ལྡན་ཡང་
 རྗེས་སུ་འཇུག་ཏུ་བ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དངོས་བཏགས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་རང་
 ཉིད་མེད་ན་སྐྱ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རྗོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ན་
 དོན་མེད་ཀྱང་བཏགས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཞེ་
 འདོད་འཇིག་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་སྐྱེའི་
 རྒྱ་མེད་ན་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཅེས་པ་སོགས་སྐྱ་སྐྱོ་རྣམས་གྲངས་པར་
 འགྲུར་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། པ་རོལ་པོ་ལྟར་ན་ཡང་། དོན་གཞན་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་མིན་
 སོགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི་རྣམས་གྲངས་པ་མིན་པར་འདོད་
 པ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འགྲུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལའང་གྲངས་
སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་ནི་ཁྱད་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁོ་རང་གི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་
བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའམ་དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་
བྱེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་
ཐལ་ཏེ། གྲངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱད་དུ་སྤྱང་བའི་བྱ་བ་དག་
གི་ཉེན་དུ་གྱུར་པས་སོ།།

སྤྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་ནི་རྒྱལ་མཉམ་པ་གཉིས་ལ་
སོགས་པས་བརྩམས་པའི་རྗེས་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱི་དག་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་
ནས་གནས་སོ་སྐྱམ་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཅི་རོ་
རེག་གྲངས་ཚད་དུག །སོ་སོ་བ་ལྡན་རྣམ་དབྱེ་གསུམ། །གཞན་
དང་གཞན་མིན་སྟོ་རྣམས་དང་། །བདེ་སྤྱག་འདོད་སྤང་འབད་བ་
དང་། །སྤྱི་གཤེར་སྐྱམ་དང་འདུས་བྱས་དང་། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་

སྐྱ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའོ།

གཉེས་པ་རྣོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བརྟན་ལ། གྲངས་སོགས་སྐྱ་འཇུག་པ་
ཡི་རྒྱ། །སྐྱ་དེ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་དང་། །དེ་ཡིས་བརྗོད་ཚུལ་དག་
བརྗོད་བཅས། །དང་པོ།

དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྡོག་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།
ལས་རྗེས་མིན་པའི་སྐྱ་བཞིན་ལོ།

རང་ལུགས་ལ་བ་ལང་དང་དེའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་ཐ་དད་ཏུ་
ཡོད་པ་མིན་ཡང་གྲངས་དེ་མིན་པ་སོགས་གཞན་སེལ་བའམ་ལྡོག་
པ་ཡི་དབྱེ་བས་སྐྱ་སྐྱོ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་དགེར་ན་ཕྱི་
རོལ་བ་རང་གིས་ཀྱང་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལས་མིན་ཞེས་དང་
རྗེས་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱ་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྡོག་པས་
མིན་པར་དེ་ལ་ལས་མིན་པ་དང་རྗེས་མིན་པར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་
སྟེང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉེས་པ་རྒྱ་དེ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ།

དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས།།

གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས།།

ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་གང་དེའང་།།

ཚོས་གཞན་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་བ་ལང་གི་གྲངས་དང་བྱམ་པའི་དཀར་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ལྗོག་པ་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་
ལས་ལྡན་ཚོས་གྲངས་སོགས་དེ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་
གང་དེའང་རག་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་
གྲངས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ལྗོག་པ་དེ་ངེས་པར་བབྱང་སྟེ། དེ་
མིན་པའི་ཚོས་གཞན་བཅད་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་
བརྗོད་བྱ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ་བརྗོད་བཅས་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་
བའི་སྒྲ། །ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་བའི་སྒྲ། །དེས་མཚོན་
གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས། །དང་པོ།

དེ་ཅམ་ཞེས་པར་འདོད་པ་ལ།།

གཞན་ཀུན་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི།།

ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས།།

ཐ་དད་ཚོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད།།

དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི།།

འཕེན་བྱེད་སོར་མོ་ལྡན་འགྱུར་ཞེས།།

ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ།།

དེ་ལྟར་བཅར་ནི་བྱས་པ་ཡིན།།

དངོས་པོ་དེ་ཡི་ལྡོག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཅམ་ཞེས་ཞེས་ཞེས་པར་
འདོད་པ་ལ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྡོག་པ་གཞན་ཀུན་ངག་དེས་འཕངས་
པ་མེད་པར་ཏེ་བརྗོད་བྱར་མི་བཟུང་བར་སྤངས་ནས་ནི་སྐབས་ལ་

ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས་སོར་མོ་དང་ལྡན་པ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་བརྫོང་པའི་སྐྱ་སྟེ་བྱུང་
 གཞི་སོར་མོའི་སྟེང་གི་བྱུང་ཚོས་ལྡན་པ་ཅམ་གོ་བར་འདོད་པས་
 དེ་ཁོ་ན་དམིགས་གྱིས་བསལ་བས་གཞན་ལྡོག་པ་ཀུན་སེལ་བ་
 ཡིན་ལོ། །ཡང་བརྫོང་བྱའི་དོན་གཅིག་བརྫོང་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་
 བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕེན་པའམ་མི་སྤོང་བའི་
 སྤྱིར་སོར་མོ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་བརྫོང་པར་གྲགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་བྱུང་གཞི་ཅམ་དུ་བརྫོང་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྫོང་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་དག་དེས་
 མ་བསལ་བ་སྟེ། བྱུང་གཞི་དེ་ལ་དེ་ཀུན་མི་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་དག་
 དེས་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་ནི་
 ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ན། གང་ཐ་མི་དད་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་
 བརྫོང་ན་བྱུང་གཞིར་འགྲོ་ཞིང་། རྣམ་དབྱེས་ཐ་དད་པ་ལྟར་བསྟན་ན་

ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་ཚོས་དེ་ཅམ་བརྗོད་པར་འགྲོ་ལ། དེས་
རང་གི་ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་སྟོས་ནས་སྟོན་པ་གཞན་ཀྱང་སྟོང་གི་ཁྱད་
ཚོས་རང་ལ་སྟོས་པའི་སྟོན་པ་ཀྱང་མི་སྤང་ཡང་སྐབས་གྱི་ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དེ་ཅམ་ལ་སྟོས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་དག་དོན་དེ་ལྟར་གོ་བའི་བཅར་ཉི་ཤུས་པ་ཡིན་གྱི་
དོན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གཉེན་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི།

གཟུགས་སོགས་རུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
སྟོང་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི།
རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ།
བུམ་པའི་སྐྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར།
དེས་ན་བུམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས།
གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན།

དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི།།

ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན།།

དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ།།

བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཞུགས་སོགས་ཞེས།།

དེ་ལྟམ་བྱུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད།།

རྒྱལ་བརྒྱད་ཚོགས་པའི་གོང་བྱ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ན།
བྱམ་པ་དེ་ཡི་ཚོགས་པ་ཅན་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པའི་བྱེ་
བྲག་གམ་བྱུང་པར་སོ་སོ་བ་མིག་ཤེས་སྤྱེད་པ་སོགས་ནི་སྤོང་བས་
ཏེ་བརྗོད་བྱར་མ་བཟུང་བར། ཚོགས་ཅན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་
དེ་རྣམས་མཚུངས་པར་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་སམ་འབྲས་བུ་ཚུ་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་བརྗོད་པར་
འདོད་ནས། ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་
ཚོགས་པ་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཞུགས་ཁོ་ནར་མི་འཇུག་པས་ན་བྱམ་

བ་ནི་རང་གི་ཚོགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞི་གཅིག་
 བའམ་གཞི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་
 བུམ་བར་མ་བཏགས་བས་སོ། །དེས་ན་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱས་
 ཚོགས་ཅན་བརྗོད་བྱུང་སྟོང་བ་དང་། རིགས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རིགས་
 ཅན་བརྗོད་བྱུང་མི་སྟོང་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་ནི་རིགས་བརྗོད་བ་
 དང་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་མིང་གི་བྱུང་བར་ཡིན་ཏེ། བུམ་བ་ཞེས་
 བ་རིགས་ཅན་གསེང་བུམ་ལའང་མིང་དེ་འདྲུག་བས་གཞི་གཅིག་པ་
 བྱུང་བའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་རང་གི་ཚོས་སུ་
 བྱུང་བ་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཚོགས་པའི་བྱུང་བར་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་བརྗོད་
 པའི་སྐྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནགས་དང་དམག་ལ་སོགས་པའི་
 ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚོགས་པ་དེ་ཅུ་ལ་འདྲུག་གི་ཚོགས་པ་ཅན་དེ་འདྲའི་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་མེད་ན་ནི་ཚོགས་བརྗོད་ཡིན་ལ་རིགས་

བརྗོད་པ་མིན་པ་སྟེ་དབེར་ན་རི་འབིགས་བྱེད་དང་ལྷན་བྱིན་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བརྗོད་འདོད་
 ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནར་གྲགས་ཀྱི་གཞན་དེའི་རིགས་ཅན་
 ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འཛིན་པའི་མིང་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བུམ་པའི་
 གཟུགས་ལྟ་བུ་ལོ་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་ཚོགས་པ་
 བརྗོད་པ་མིན་ཡང་། བུམ་པ་གཞན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ལ་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་པར་
 ཡང་བཤད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་དངོས་དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའང་
 རིགས་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའི་མིང་འོ། །རིགས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་མིན་
 པའི་ལྷ་བཞི་པ་ནི་མེད་དེ་མིང་ཡིན་ན་ཚོགས་པའམ་རིགས་གང་
 ཡང་མི་བརྗོད་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ལ། རྗོད་
 བྱེད་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་བསམ་ན་དེ་ལྟར་ངེས་ཤིང་། ཡང་ཉག་
 དངོས་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་མིན་ཉེ་ཉག་
 དངོས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མེད་

བའི་སྤྱིར་ཞེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་མོད་དེ་ནི་ཚིག་ཅམ་ཡིན་
ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་ཅམ་གྱིས་འཕངས་པའི་རི་བོང་
རུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བས་ན་སྐྱེ་དོན་ཅམ་ལ་
བསམས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ།།

ལར་ཚོགས་བརྗོད་དང་རིགས་བརྗོད་འདྲིའི་བྱུང་པར་ཞེས་ཏུ་
བསམས་ན་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་པན་ཚུན་ནང་རིགས་མི་མཐུན་པ་
ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་
མངོན་ཞིང་། དེས་ན་ཀ་ག་དུང་ཅིག་པ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཁང་
བ་ཞེས་དང་། འདབ་མ་ཡུ་བ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ལྷུན་ལ་
ཞེས་དང་། རུལ་བརྒྱད་འདུས་སམ་ཁ་བྱིར་ལྟོ་བ་སོགས་ཚོགས་པ་
ལ་བུམ་པར་བཏགས་པ་སོགས་རི་སྟེན་པ་དེའི་འགྲེས་བྲས་པས།
བུམ་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ནམ་བུམ་པ་དང་ཁ་བྱིར་གྱི་
གཞི་མཐུན་དང་ལྷུན་ལ་དང་ཡུ་བའི་གཞི་མཐུན་སོགས་མི་འོང་བ་ནི་
དེ་གཉིས་པན་ཚུན་རིགས་དང་རིགས་ཅན་མིན་པའི་གནད་ལ་ཐུག་

ཅིང་། རྣམ་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པ་ནི་རྣམ་པ་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་དང་སྲོན་པོ་ནི་
 ལྷན་པ་སྲོན་པོ་དེ་སྲོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲི་
 བསྟུང་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་གྱི་དྲི་བསྟུང་ནི་མིན་ལོ། །མེ་དང་ཚུ་ལ་
 སོགས་པ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དག་གྲང་བེམ་པོ་ལས་བཏགས་
 པ་ཡིན་མོད། རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་ཚོགས་པ་མི་བརྗོད་
 པས་ཚོགས་བརྗོད་གྱི་སྐྱར་མི་འགྱུར་ཏེ་རིགས་བརྗོད་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་གྲངས་གྱི་མིང་དང་ལྡན་པ་སོགས་
 གྲང་རིགས་གྱི་མིང་རོ། །ཀ་རྣམ་གཉིས་དང་བེམ་ཤེས་གཉིས་ལྟ་
 བྱ་སྟེལ་བའི་མིང་ནི་ཚོགས་བརྗོད་ཡིན་གྱི་རིགས་བརྗོད་མིན་པར་
 འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་གྲང་འདི་མིང་མིན་ལ་ཚིག་ཡིན་པས་ཚོགས་
 རིགས་ནི་མིང་ཅམ་ལས་བྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཚིག་དང་ངག་ལ་སྐྱར་མི་
 དགོས་པར་མཛོན་ལོ། །རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་ཚོགས་ཅན་དང་
 རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱུང་སྲོང་མི་སྲོང་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བསམས་

ན་རྣམ་དབྱེ་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དངོས་མེད་གྱི་བྱད་པར་ལ་ཚོགས་པར་བཏགས་ཀྱང་ཚོགས་
པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མི་
ཚོགས་ཅན་དེ་ཡི་སྤྱི་ལོ་ཚོགས་པའི་མིང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བརྗོད་
པའི་ཡན་ལག་གམ་བྱད་པར་བྱེད་ཚོས་དག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བྱམ་པ་ཡི་མི་
གཟུགས་སོགས་ཞེས་དང་རེག་བྱ་སོགས་བརྗོད་པས་ཚུ་སྦྱར་བའི་
འབྲས་ཅན་བྱམ་པ་རང་གི་ཚོགས་པ་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
ཡི་རྒྱས་པ་མིག་ཤེས་སྦྱེད་པ་སོགས་བྱད་པར་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
མི་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པས་ཀ་བ་སོགས་གྱི་གཟུགས་ལས་བྱད་
པར་བྱས་ཏེ། བྱམ་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་གཟུགས་དམིགས་བསལ་བ་
ཡིན་ལ། གཟུགས་དེ་མི་མིག་ཤེས་མི་སྦྱེད་པ་གཞན་ལས་ལོག་སྟེ་
མིག་ཤེས་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་པས་
མིང་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པའོ།།

གསུམ་པ་དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གངམས།

ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལ་འང་བརྗོད་པར་བྱ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པ་འདི་དོན་ལ་དེ་
གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འཇུག་ཚུལ་
འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་བུམ་པ་མི་རྟག་དང་།
བུམ་པའི་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། ཅན་དང་
ཅན་གྱི་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་རིགས་
འདྲ་བ་ཀུན་ལ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། ཡན་ལག་མ་ལུས་
ལས་སྐྱེ་མིན། །ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པའོ། །དང་པོ།

མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འང་མིན།།

ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ལག་པ་སོགས་གྲུབ་
པས་དེ་ལས་སྐྱོ་སྐྱོའི་སྐྱམ་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལས་

སྐྱེའམ་གང་རུང་རེ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ཡན་ལག་མ་ལུས་བ་སྐྱེའི་
རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྣ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་བཅས་ནའང་ཡིད་
སློ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་
པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཡན་ལག་རེ་རེ་ཚད་ཀྱང་ཡིད་
སློ་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོང་
དགག། དང་པོ།

རེ་རེས་⁽¹⁾བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་།

ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་།

ཡན་ལག་རེ་རེས་ཡིད་སློ་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་གི་གངས་བཞིན་དང་དེའི་ཡང་
དུས་སྐབས་ཀྱི་གངས་བཞིན་དུ་ཡིད་སློ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ།
ས་བོན་དུ་མས་སྐྱ་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ལྟར་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ།

(1) ལོང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ལ། ༡༩༡-མ ། རྩོམ་པ།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོད་དགག་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་
བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

འབྲུང་རྩལ་དག་ནི་ངེས་བྱེད་མིན།

པ་འོལ་པོ་ན་ཤེ། ཡིད་སློང་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་
མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ལུས་ཚམ་དུ་མ་ཟད་དཔུགས་ཀྱང་ཡིན་པས་
ན་དཔུགས་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་གཅིག་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔུགས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིན་སྤྱོད་དང་
དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དཔུགས་འབྲུང་
རྩལ་དེ་དག་ནི་སློང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ།

གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆ་མེད་རིགས་གཅིག་དཔུགས་རྒྱ་
མིན། །ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ།

གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འགྲུབ།

དེ་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉེ་སྤྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ན།
 རིམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་⁽¹⁾ བྱུང་མེད་སྲིད།
 དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ།
 འཛིན་སྲིད་དེ་ལས་ངེས་མ་ཡིན།
 དུ་མ་སློབ་གཅིག་གིས་ཤེས་ན།
 དེ་ཞི་ཅིག་ཅུང་ཉིད་འགྲུང་ཏེ།
 འགལ་བ་མེད་སྲིད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་།
 མི་འགྲུང་བྱུང་བར་མེད་སྲིད་དོ།

དབྱུགས་དེ་དག་དུ་མ་ཅན་མིན་ཏེ། དབྱུགས་འབྲིན་རྒྱབ་གཅིག་
 བྱི་ཆ་མེད་རིམ་པོ་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་བར་དངོས་སྟོབས་
 གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་བརྟུག་པ་གཞན་མ་གྲས་བར་ཁས་ལེན་
 དང་བསྐྱུན་ཏེ་བཀལ་བ། དེ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་དུ་ཚུགས་ན་ཡང་
 དབྱུགས་ཆ་མེད་པ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡིད་རྟོག་སྲ་སྲི་ཇི་སྟེད་པ་

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་འདིར། ༡༡༤༧-༩ ། རྩེད་མིན། ་།

ཡོད་པའི་མང་པོ་དེ་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་སློང་དེ་ཡི་རྒྱ་
དབྱུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནི་རྟལ་ཏུ་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་
པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཡིད་སློང་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་
ན་ཟེམ་གྲིས་ཀྱང་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པས། སྤར་དབྱུགས་གཅིག་ལས་
རི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སློང་དེ་ཁོ་ན་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབྱུགས་ནི་
ལུས་ལས་རྣམས་དང་དབྱུགས་ནི་སྤྱི་སྤྱི་རིགས་གཞན་དང་
གཞན་མིན་པར་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དབྱུགས་གཅིག་སློང་གཅིག་གི་རྒྱའོ་ཞེས་པ་ལ་དེ་
མངོན་སུམ་གྲིས་བསལ་ཏེ། རི་ལྟར་ན་དབྱུགས་འབྲིན་རྟུབ་གཅིག་
ལ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་སློང་འབྱུང་བའི་སྲིར་དབྱུགས་གཅིག་
ཡིན་པ་དེ་ལས་ཡིད་གཅིག་སྐྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་
མེད་དེ་སློང་གཅིག་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་མ་སློང་གཅིག་གིས་ཤེས་པའོ་ཟེར་
ན། སྤྱི་སྤྱི་དོན་མ་ལུས་པ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སློང་དེས་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡིས་མང་པོ་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིར་ཚད་

ཐུག་པ་ཅན་དུ་གསུང་མི་བྱས་སོ། །དེས་སྲ་ཕྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་
ཅར་མི་འཛིན་གྲང་རིམ་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་གྲང་འཛིན་
བར་མི་འགྲུར་ཉེ་དེའི་རྒྱལ་སྲ་ཕྱིའི་ཁྱད་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པ་ལ། དུ་མ་དུ་མའི་རྒྱར་མི་
འཐད། །དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ།
རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི། །དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག །
གལ་ཉེ་དེ་འབྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་བྱེད་ན། །
གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར། །དེ་དག་རིམ་ལྡན་ངི་ལྟར་འགྱུར། །
རང་རིགས་སྲ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། །དང་པོ་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། །
དེ་རྒྱ་དེ་འབྲ་ཡོད་མ་ཡིན། །དབུགས་འབྲུང་ཐ་དད་ལུལ་ཅན་ཕྱིར། །
ཡོད་གྲང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས། །དེ་ཕྱིར་སློ་ནི་ཅིག་ཅར་སྟེ། །

དབུགས་འབྱིན་རྒྱལ་གཅིག་གྲང་ཆ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ་དེ་ལ་སྐད་
ཅིག་གི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཤེས་པ་རེ་རེ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་
ན། དེ་འབྲའི་སྐད་ཅིག་དེ་དབུགས་རང་གི་རིགས་འབྲ་སྲ་མ་ལས་

རིམ་བཞིན་བྱུང་བའམ་འོན་ཏེ་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་སྐྱབས་ཏེ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་སྡེ་
 སྤྱི་ཅན་གྱི་དབུགས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་ལྟར་བྱུང་
 བ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྗེས་ནས་དབུགས་གྱི་སྐྱད་
 ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་དེ་དག་སྐྱེད་པར་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀ་ནི། རིགས་
 འདྲ་སྤྱི་མ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ན་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར་
 དབུགས་དེ་དག་རིམ་བཤང་སྤྲུལ་བ་སྤྱི་ལྟར་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་འབྱུང་
 ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གང་གིས་ན་དབུགས་འབྱུང་བ་དེ་
 དག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ནི་མིན་ལ་རྒྱ་ལུས་ཅམ་ནི་སྤྱི་
 བྱུང་མེད་དུ་འདོད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེར་དོགས་ནས། དབུགས་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་དག་
 རང་གི་རིགས་སྤྱི་མ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཅོལ་ནི་དེ་ལྟར་དབུགས་ནི་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ན་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ན་དབུགས་

ཀྱི་དང་པོ་དེ་འབྲུང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱ་རང་གི་རིགས་སྲ་
མ་སྲོན་དུ་སོང་བ་དེ་འདྲ་ཁྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
སོ། །གཞན་ཡང་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ཆ་མེད་པ་མིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་དབུགས་འབྲུང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དབུགས་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་
ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ན་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་དེའི་དུས་ཀྱི་ལྷོ་
ཡང་ནི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་དབུགས་དུ་མ་ལྷོ་
དུ་མའི་རྒྱར་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་ནས།།

གཉིས་པ་དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་དུ་མ་འང་དུས་གཅིག་⁽¹⁾ ཅན།།
སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན།།
དབུགས་རྒྱ་ཞན་པ་ལ་སོགས་སུ།།

(1) རྗེ་དགོང་པོ་ཡིས་། ༡༥༧-༥ རིང་ཡར་དཔེ་རྒྱུད་། ༡༧༧-༩ རྒྱ་གཅིག་དུས། །

གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མི་འབྲུང་འགྲུང།།

ཅི་སྟེ་དི་ལྟར་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན།།

ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱད་ཡོད་འགྲུང།།

གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས།།

ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་འབྲས་མིན།།

གལ་ཏེ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མའང་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་
 གྱི་སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། ས་སོན་
 དང་ས་ཚུ་སོགས་དུ་མ་སྟུ་གུ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་
 བ། དེ་ལྟར་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞན་པ་དང་དབྱུགས་བསྐྱམས་ནས་
 མི་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་མ་
 ཚང་ནའང་སྟོ་མི་འབྲུང་བར་འགྲུང་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་
 བ་མི་སྲིད་པ་ནི་ས་སོན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཚུ་གཅིག་གུ་དང་བྲལ་ན་
 སྟུ་གུ་མི་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཅི་སྟེ་རྒྱུ་བ་དུག་ཞན་སོགས་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། དི་ལྟར་རྒྱུ་ཡང་རུང་

དབུགས་རྒྱ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་ཆེ་ཆུང་
 གང་ཡིན་ཡང་འོད་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་
 གྲང་དབུགས་རྒྱ་བ་བྲག་ཞན་ལས་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་
 མི་གསལ་སོགས་ཁྱད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ཆེ་ཆུང་གི་འོད་ཁྱད་
 ཡོད་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་རྒྱའི་འཕེལ་འགྲིའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དེ་མི་
 འགྲོ་བ་ཞིག་ན་དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་
 གང་ཞིག་རྒྱ་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་
 ལས་དེའི་ཐ་དད་པ་འང་འབྱུང་བ་མིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ།
 རྒྱའི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་བ་ལང་དང་བ་མིན་བཞིན་ལོ། །འདི་སྟེ་
 རྒྱུར་བསྟེན་པ་ན། གང་གི་ཐ་དད་ལས་གང་ཞིག །ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་
 འབྲས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ།

གཉིས་པ་པ་རོལ་ལ་སྒྲོན་བསྟན་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་
 ཚུལ་ལ། དངོས་དང་གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས། །དང་ལོ།

རྣམ་ཤེས་རྣམས་པ་དེས་པའི་སྤྱིར།

གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས།

རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་
ཤེས་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་མང་པོ་
འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དེ་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ།
ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྣ་མ་སྣ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་ཕྱི་མ་
ཕྱི་མའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་
རུང་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ནི་
བར་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལྟར་ལྟོས་པས་ན་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ལྟོས་པར་ཅིས་ཤེས། ཡུལ་དུ་མ་གནས་སུ་ཟེན་གྱིང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དོན་གཞན་སྐྱོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་གཞོལ་ཞིང་ཆགས་

བ་ཡིས་སེར་པོ་སོགས་གཞན་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་བྱས་
ནས་དོན་གཞན་མི་འཇིག་པའི་སྲིར་སྲ་མ་དེས་འཕེན་བྱགས་ལས་སྡོ་
འཇིག་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་དང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཉོག་ནི་རིམ་
བཞིན་སྐྱེ་ལ། ཉོག་མེད་རྣམས་ནི་སྐྱེན་གསུམ་རི་ལྟར་རིགས་པར་
ཚོགས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། མི་མཚུངས་ཚུལ་དང་དེར་དོགས་
སྤང་། །དང་གོ།

གལ་ཉེ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སློ། །
སྐྱེས་ཤིང་སྐྱིས་ནི་རང་རིགས་ལས། །
ངེས་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །
ཅི་ཡི་སྲིར་ན་སྡོག་པ་ཡིན། །

པ་རོལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་ནས་གལ་ཉེ་ཁོ་རང་གི་
ལུགས་ལའང་དང་པོར་ལུས་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལས་ཅིག་ཅར་ཉེ་དེ་དང་
དུས་མཉམ་པར་སློ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་པན་ཚད་སྐྱིས་ནི་སློ་རང་གི་རིགས་

འདྲ་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་ན་སློ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཁྱིད་དང་མཚུངས་པར་ཁས་སྒྲར་ཚོག་གོ་སྟུམ་ན། ཁྱིད་ལ་
དེ་མི་འཐད་དེ། སློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་ལས་
སྐྱེ་བ་སློ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ལུས་ཀྱི་སློ་སྐྱེད་པའི་བྱས་པ་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་
སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་སྤར་དང་བྱད་མེད་པར་སློ་མང་སོ་ཡང་ཡང་སྐྱེད་པར་
ཐལ་བ་དེ་ལ་སྟུག་པར་ཡང་སྐྱོན་དུ་གནས་སོ། །སྤྲིས་མི་སྐྱེད་ན་སྤར་
ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་དེར་དོགས་སྒྲོང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་དེའི་འཐད་

སྐྱུ་བ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ལུས་ནི་སྟོག་པ་ན། ཁྱིན་མིན་ཕྱིར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག །
གནས་འགྲུར་ཞེན་གལ་ཏེ་དེའི། །རྒྱ་འདུག་འཛོལ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ། །
གནས་རྒྱ་ཡན་ལག་མི་འགྲུར་ན། །ཚོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །
ལུས་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ཁྱིད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་བ་

ཡོད་ལ། ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ནི་ཞིག་ཅིང་སྟོག་པ་ན་སེམས་དེ་ནི་ལུས་
 ལ་རྟེན་པ་ཅན་མིན་པའི་སྲིར་ན་དེ་པན་ཆད་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡན་
 གར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མིན་པ་ལ་སྟན་ཅིག་གནས་པའི་
 དེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྲི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱ་བར་མ་
 ཆད་དུ་འཇུག་པ་འཇོབ་པའི་སྲིར་རམ་ཆེད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་
 ལུས་ལ་གནས་པའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་
 འདྲའི་སེམས་དེ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གམ་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སེམས་འབའ་ཞིག་
 གནས་པ་ཡོད་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །ལུས་སྲི་མའི་
 རྒྱ་དེས་ལུས་སྲི་མར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་འཇུག་པ་
 དེ་ཇོབ་མི་འཇོབ་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་
 དང་མ་བུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་ན་དེས་འཇུག་
 པ་ཇོབ་སྟེ་ས་འོན་རྒྱུ་སྟེ་ས་བརྒྱན་པ་བཞིན་ལོ། །ལུས་སྲི་མའི་རྒྱ་
 ཞེས་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་འགགས་ཁ་

མའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་གཞན་གྱི་མ་སྐྱེད་པའི་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་
 པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་ན། འཆི་སྲིད་ཀྱི་མཐར་བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་
 གྲུབ་ནས་ཡང་མངལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་
 པ་འདི་ཅུ་གྱིས་དབང་སོ་སོགས་རིགས་འདྲ་སྟོན་སོང་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ལ། རོན་དུ་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ཅུ་ལས་ལུས་སྲུ་སྐྱང་
 བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྲ་མའི་ལུས་སྲུ་སྐྱང་བའི་བག་ཆགས་སད་
 པའི་སྐྱེ་མཆེད་སྲ་སོ་འདིས་ཉེར་ལེན་བྱས། ཡིད་སློ་ལུས་ལ་སྲིད་
 པ་དང་བཅས་པས་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐར་ཡང་ལུས་
 སེམས་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱང་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་ནོ། །ཡང་
 ས་སོན་རྒྱན་བལ་ལྟར་ལུས་ལ་སྲིད་པ་བལ་ནས་སློ་དེ་ལུས་སྐྱང་
 པའི་སྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དུ་མ་སོང་ན་དེ་ཞིག་ལུས་སྲུ་མི་སྐྱང་བར་
 གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་གཉིད་འཕུག་སོར་ལོག་པའི་སྐབས་བཞིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་རྒྱ་རོན་བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་

མཆེད་ལྗང་སྲེད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་རླང་ཡོད་པ་དེ་རེ་
ཞིག་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པ་ནམ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ལུས་
སུ་སྣང་བ་ནི་གཉིད་འཕྲུག་ལས་སྤར་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་སྣང་བ་
བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལས་
ལུས་གནས་བདེ་སྤྱད་སྣ་ཚོགས་པར་བར་མ་ཆད་དུ་འཁོར་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་རྒྱབ་པ་ལ། གཞན་ལ་དེ་འགོག་གཞོད་བྱེད་
མེད། །གཞན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་དོན་མེད་བསྟན། །དང་པོ།
དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་པ།།
དེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤམ།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་བྱེད་ལྟར་སྣང་བ་བརྗོད་
པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ལུས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་འམ་
སྟན་ཅིག་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱེ་མཆེད་ལྗང་རང་
འབྲས་སྦྱི་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་འགོག་

བ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་ལུས་འགྲུབ་བ་མི་
དམིགས་བ་ཏྟགས་སུ་བཀོད་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་བྱེད་མིན་པར་
སྣང་རབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བ་བཟོད་པ་ནི།

དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྡན་ཡིན།།

དབང་པོ་སྲ་མ་རང་རིགས་ཅེས་འཇམ།།⁽¹⁾

རུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཅེས་འཇམ།།⁽²⁾

འགྲུར་བ་མཐོང་སྤྱིར་གཞན་དང་གཞན།།

སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་ཅེས་ཏེ།།⁽³⁾

གལ་ཏེ་ལུས་ལས་དེ་སྐྱེ་ན།།

སྲ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུབ།།

(1) རྒྱལ་འབྲེལ་དཔེ་མཛོད། ༡༩༥༧-༩ རྩེདགེདཔེ་མཛོད། ༡༩༧-༡ རྩེདམ། རྩེད་བར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༩༧-༢ རྩེད།

(2) རྩེད་བར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༩༧-༢ རྩེདཞེན།

(3) རྒྱལ་འབྲེལ་དཔེ་མཛོད། ༡༩༥༧-༥ རྩེད།

སེམས་ལས་ཤེན་ལུས་གཞན་ཡང་།།

འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

དེས་ན་རྣུ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར།།

ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱལ།།

མཚམས་སྐྱོར་མེད་པ་མིན་དེའི་སྤྱིར།།

དེ་འབྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྡན་འདོད།།

དེ་འབྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྗ་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མིན་ཏེ་དབང་པོ་གསུགས་
ཅན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་ཡིད་ཤེས་རྒྱུན་
མིན་ཏེ་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྫོམ་
པ་དག་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྡན་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་
ལ་གཞན་དང་མཚམས་མི་སྐྱོར་བའི་རྣུ་མཚན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དི་
ལྟར་ན་ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་སྣ་མ་སྣ་མ་ནི་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའམ་པན་འདོགས་པའི་རྣུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་

མོ། །དེ་མ་མཐོང་སྟེ་ལུས་དང་དབང་པོ་ནི་སྲ་སྲི་འགག་པའི་རིམ་པ་
མེད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་ལྡོག་པ་ཅམ་མོ་སྐྱམ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་གནས་སྐབས་
འགྲུང་བ་མཐོང་བའི་སྲིར་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྲ་མ་ལས་སྲི་མ་
གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་མོ།།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་
རྒྱན་ལ་མི་སྟོས་བར་ལུས་ལས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྲ་མ་ལུས་མི་སྟོག་
ན་སེམས་མི་སྟོག་བར་ཐལ་བ་དང་། རྫོང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འགྲུང་བ་
ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་
དེ་འདི་ལའང་མཚུངས་བར་འགྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟའི་དབང་པོ་
ནི་ད་ལྟའི་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ད་ལྟའི་སེམས་ལས་ད་ལྟའི་
དབང་པོ་སྐྱེ་ན་སྲི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་
སྐྱེ་བར་ཡང་འགྲུང་རོ། །མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ལུས་ཤེས་པའི་རྒྱ་
མིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་འཆི་བའི་ཆེ་ཐ་མ་ཡི་

ནི་སེམས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མའི་སེམས་དང་མཚམས་སྦྲེར་བ་མེད་
པ་མིན་པ་དེའི་སྲིད། རྒྱ་ལུས་དང་བུལ་བ་སོགས་དེ་འབྲེའི་སྦྱབ་
བྱེད་ནི་སྣུག་སྣུན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་མི་སྲིད་པར་ཚོད་པ་ལ། ཚོད་
པ་དང་ནི་དེ་ལན་གཉིས། །དང་སོ།

གོམས་ལས་ཁྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་།།
མཚོངས་དང་ཚུ་ཡི་དོད་བཞིན་དུ།
རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་གྲུབ་པ་ན་བཅེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་སྤར་
བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་མི་
སྲིད་དེ་ཇི་ལྟར་ན་མཚོངས་པ་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཚད་མེད་དུ་
མཚོངས་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱ་ལྟར་བསྐྱོལ་ཀྱང་དེ་ཡི་དོད་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། ཚད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་
ལས་ནི་འདས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རང་རང་གི་ཚད་དེ་ལས་སོགས་

དབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ལན་བསྟན་པ་ལ། བྱད་པར་འགྱུར་དང་ཚད་མེད་
གཉིས། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།
བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྐར་ཡང་ནི། །འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་རལ།།
རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །བྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན།།
རང་བཞིན་དེ་འབྲུང་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཚད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་ཏེ་
གལ་ཏེ་སྐར་ཡང་ནི་འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྟོས་ནས་བར་མ་ཚད་པར་
རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རམ་ཞེས་སྤྱད་ཚིག་
གོ། །ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱན་ཚད་དེ་རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱད་པར་
དག་ནི་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་ཞིག་ན་ཡང་། བརྟེ་སོགས་གོམས་
པའི་རང་བཞིན་ནི་སྲ་མ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་དང་འབྲུང་བའང་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ།།

གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བྱད་
བསྟན། །དེ་དག་བྱད་གཞིར་སྐྱར་བ་ལོ། །དང་པོ།

དེ་ལ་པན་འདོགས་རྒྱས་པ་རྣམས། །བྱད་པར་སྤྱི་མ་དག་ལ་ནི།།
སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་སྤྱིར་དང། །ཉལ་ཏུ་ཉེན་གནས་མ་ཡིན་སྤྱིར།།
བྱད་པར་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད། །མིན་སྤྱིར་གང་ཆེ་བྱས་གྱུར་པ།།
ཡང་རྩོལ་ལ་ལྟོས་མི་འགྱུར་ན། །རྩོལ་གཞན་བྱད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།།
སྤྱི་མ་དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་ལ་བརྩེ་སོགས་
གོམས་པ་དེ་འབྲེལ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཚོངས་
སོགས་དེ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་རྩོལ་བ་རྣམས་ནི་ཐད་ཀའི་
འབད་བ་དེས་རང་འབྲས་མཚོངས་པ་དེ་ཅམ་སྤྱེད་ཀྱི། རང་གི་
རིགས་འབྲེལ་མའི་བྱད་པར་སྤྱི་མ་དག་ལ་ནི་བར་མ་ཆད་ཏུ་འཇུག་
པའི་རྩོལ་གྱིས་པན་འདོགས་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར།
སྐྱར་མཚོངས་པ་ན་ཡང་རྩོལ་བ་བསྤྱེད་དགོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱི་རྩོལ་བ་
དེས་མཚོངས་པ་མིན་པས་ན་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་

ཅན་མིན་པ་དང་། རྩ་བསྐྱོལ་བ་ན་སྐྱམ་པར་གྱུར་ནས་ཉེན་ནམ་རྩུ་
རྩུན་ཆད་ལ། མ་ཆད་པའི་དུས་སྤྱའང་ཉལ་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ཡི་ཉེན་དུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བ་དེའི་ཚོས་མིན་པའི་སྤྱིར་མེད་དང་བྲལ་ན་
སྤར་བྲང་བར་འགྱུར་རོ། །མཚོངས་གོམས་པ་ལས་ཇི་བཟང་དང་
རྩ་བསྐྱོལ་བ་ལས་ཐོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེ་ཞིག་བར་འཕེལ་ཡང་། མཐའ་
མེད་པར་འཕེལ་མི་རུང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དངོས་པོའི་ཚོས་་
ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རྩུ་མཚན་ཅན་དུ་གནས་པའི་
སྤྱིར་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ལོ། །གང་ཆེ་སྤར་གོམས་པར་བྱས་་
པར་གྱུར་བ་དེ་བར་མ་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ཅུ་ལས། ཡང་རྩོལ་བ་ཆེད་
དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་རྩོལ་བའམ་གོམས་པ་
གཞན་སྤི་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་
ན་དེའི་ཆད་གསུང་བར་མི་ཏུས་སོ།།

གཉེས་པ་དེདག་ཁྱད་གཞིར་སྤར་བ།

སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་གོམས་སྤྱེ་བ།།

རང་གི་རང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།།

མི་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང་།།

དངུལ་ཚུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན།།

དེ་སྤྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཏེ།།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡིན།།

དེས་ན་རྩོལ་བ་སྤྱི་མ་དང་།།

སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་བྱེད་བ་ཡིན།།

སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗེ་བ་དང་བྱམས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ན་གོམས་པར་གྱུར་བ་ན། མཚོངས་བ་
དང་མི་འབྲ་བར་རྒྱན་ཆགས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་
དཔེར་ན་མི་དང་ཁ་སྐྱོར་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་སྲིག་པ་དང་། དངུལ་
ཚུ་སྐྱུང་བ་དང་ནི་གསེར་དང་ཟངས་སོགས་ལེགས་པར་སྐྱུང་བ་ན་
འབད་རྩོལ་ངེ་ཚུང་དང་དངོས་པོ་ངེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ངེ་ལྟར་

བ་མེའིང་སྐམ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གོགས་མེད་ན་རི་སྲིད་དུ་རང་⁽¹⁾གིས་
 འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་རིགས་འདྲ་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་བྱུང་བས་བྱུང་ཤིང་
 ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་སྲིག་རྒྱས་པ་ལྟར་སློབ་བཅེ་སོགས་གོམས་པ་ཡང་
 དེ་འདྲ་བར་ངང་གིས་འཇུག་པའི་དཔེའོ། །ཡང་དདུལ་ཚུ་གཡའ་ཕྱི་
 བ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྤང་བ་ནི་སྲ་མ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་མི་སྣོག་ག་
 པར་སྲི་མ་སྲི་མར་ཡོན་ཏན་རེ་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་བཅུད་ཀྱིས་ལེན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བར་དུ་བྱུང་བར་འཕེལ་ཉེ་ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་དདུལ་ཚུའི་ཚོས་སུ་གནས་པས་ན་རང་གི་ཚོས་དེའི་
 རྟེན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་ལེགས་
 པར་བཞུ་བཞུལ་མ་བྱས་པ་དག་དང་པོ་ཁ་སྤྱོད། གཉིས་པ་སོགས་
 སུ་འཚོད་པའི་བྱ་བ་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སྲིས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ན་ཡང་བཞུ་བཞུལ་བྱ་བ་སོགས་ལ་མི་སྣོས་པར་བྱུང་བར་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྲི་མ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན

(1) BDR: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༤༩-༡༠ རྒྱུ་བའི་གཞིར།

བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེ་སོགས་ཁྱད་
པར་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་དེའི་རྟེན་སེམས་ཀྱང་ཇེ་དག་དུ་སོང་ནས་
ཡོན་ཏན་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ཡི་
ཕྱིར་བརྟེ་སོགས་གོམས་བ་ནི་ཚུལ་དོད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་གི་
རྟེན་སེམས་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལས་སྐྱེས་བའི་ཡོན་ཏན་ཟེ་ཡིན་ནོ།།⁽¹⁾

དེ་ལྟར་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་རྒྱུང་ཞིང་རྟེན་བརྟན་བ་དེས་ན་སེམས་
ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་བའི་རྩོལ་བ་ནི་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་ཇེ་བས་ཇེ་
བཟང་དུ་འཕེལ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མེད་ལ། དངོས་དང་རྩོད་བ་སྤོང་བ་གཉིས། །དང་པོ།
གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྲ་མ་ཡི།
ས་ཐོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན།
བརྟེ་བ་ལ་སོགས་སློ་དེ་དག །

(1) ཤེས་རིག་དཔེ་ཉིད་། ༡༧༧༧-༡ རྩི་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༤༤-༡༦ །མེན་ནོ།།

གོམས་པ་གྲུང་ན་གང་ལ་གནས།།

དེ་ལྟར་བྱད་པར་འཕེལ་དུ་ཚུག་གྲུང་ཚད་མེད་པ་མི་སྲིད་དེ། གསེར་
ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ན་འཕེལ་དུ་མེད་པ་
བཞིན་ཚད་ངེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཚད་ཡོད་པ་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་ཐུག་པ་ཡོད་གྲུང་ཚད་མེད་པ་ཅན་ལ་ཚད་
གཟུང་མི་ལུས་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ན་སེམས་ཀྱི་བཅེ་བ་སོགས་རིགས་
མཐུན་སྲ་མ་ཡི་ཉེར་ལེན་ནམ་ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་བཅེ་
བ་དང་བྱམས་པ་ཕེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སློ་དེ་དག་གོགས་མེད་
ངང་གིས་གོམས་པར་གྲུང་བ་ན། ཚད་གང་དང་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་
ཏེ་དེའི་ཚད་འདྲིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་བ་ལ། གཞན་ཡང་ཚད་མེད་ཐལ་བ་སྦྱང་། །ས་
བོན་ལས་བྱུང་རྩོད་པ་སྦྱང་། །དང་པོ།

དེ་ལྟར་མཚོངས་ཉིད་ལས་མཚོངས་མི་ན།།

དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག །

རྣམ་པ་ངེས་པ་ཉིད་གི་བྱིས།།

མཚོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན།།

དེ་ནི་དང་པོ་བྱིས་པའི་ཉིད་དུ།⁽¹⁾

མཚོངས་མིན་ལུས་མི་མཐུན་པའི་བྱིས།།

ཚོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ།།

བསལ་ན་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས།།

གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་བར་མ་ཚད་དུ་བྱུང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་སྲིད་
ན་མཚོངས་གི་ཚོལ་བ་མ་བཏང་བར་སྤང་ན་སྤེལ་དང་བྱ་བྱུང་མཉམ་
པའི་དུས་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་པའང་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྫོགས་པ་དེ་ལྟར་མཚོངས་སྲ་མ་ཉིད་ལས་
མཚོངས་བྱི་མ་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་ནས་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་བ་མིན་
ཏེ། མཚོངས་དེ་ཡི་རྒྱ་ལུས་གི་སྟོབས་རང་ཉིད་རྣམ་པ་ཚད་ཅན་
དུ་ངེས་པ་དང་། སྟོབས་སྲ་མ་ལས་དེ་འགྱུར་ཞིང་སྟོབས་བྱི་མ་སྤྱིད་

(1) ལྷན་བཤད་པའི་མིང་། ༡༩༥༧-༩ རྒྱུ་ལུས་པར་དཔེ་རྒྱུ་། ༡༠༧-༦ རྒྱུ་ལུས་པར་།

བ་འཕམ་གྱི་འབད་ཚུལ་དག་ཀྱང་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་
 ལུས་པ་ངེས་པ་སྟེ་ཚད་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚོངས་པ་ནི་རི་
 ལྟར་གོམས་ཀྱང་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་ཚད་མེད་པ་
 མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་གོམས་པས་བྱུང་
 བར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཕྱིས་གོམས་པའི་དུས་བཞིན་དུ་དང་པོ་
 ཉན་མཚོངས་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་ལུས་པས་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བར་
 དུ་འཕེལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འཕེལ་དུ་ཡོད་ན་མཐའ་
 མེད་པར་ཡང་མི་འཕེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོངས་པ་གོམས་པ་པོ་
 དེ་ནི་དང་པོ་ཉན་ཀྱང་ཕྱིས་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་བཞིན་
 དུ་མཚོངས་ལུས་པ་མིན་ཏེ། སྔ་མའི་ལུས་ལ་མཚོངས་ལུས་པ་དང་
 མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་ལྟེ་བའི་ཁམས་ཀྱི་གོགས་ཡོད་པས་
 སྔ་ཕྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚུལ་བས་རིམ་གྱིས་
 མི་མཐུན་པ་དེ་དག་བསལ་བ་ན་རི་ལྟར་བསལ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་
 མཚོངས་བྱུང་བར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་

བསལ་བ་ན་རང་གི་ལུས་ལ་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་
 གྱི་དེ་ལས་ལྷག་པར་འཕེལ་དུ་མེད་དེ་སྟོབས་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད་
 བཅས་སུ་གཞན་པའི་ཕྱིར་བྱ་དང་སྤྲེལ་ཉེ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་བཞིན་རོ།།

གཉིས་པ་ས་བོན་ལས་བྱུང་ཚོད་པ་སྤང་བ།

བརྩེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ།།

གལ་ཉེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན།།

མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཀྱིས་གཞོད་མེད་ན།།

སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང་།།

སྤྲ་མའི་སེམས་ཚོས་བརྩེ་བ་དང་།།

ཆགས་བྲལ་སློབ་སོགས་གཞན་དག་གི།།

གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན།།

གོམས་ལས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ།།

ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན།།

གལ་ཏེ་བརྗེ་སོགས་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ས་བོན་དེ་
 འཕེལ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྣང་རྗེས་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་
 ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་གྱུར་ན་སྤྲིས་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་
 སུ་གོམས་གྱུང་མཐའ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗེ་བ་ནི་སེམས་
 གྱི་ཚོས་ཡིན་པས་རང་གི་ས་བོན་སྲ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་
 དེ་འཕེལ་བའི་གོགས་ཞེ་སྣང་སོགས་མེད་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་མོད་གྱི་གོགས་ཡོད་པས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་
 ས་བོན་ཅན་ཡིན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ནའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
 མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་རང་གི་ས་བོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་ཞེ་སྣང་སོགས་བརྗེ་བ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གྱིས་གཞོན་པ་མེད་ན་ནི་སེམས་ལ་བརྗེ་སོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རི་
 ལྟ་བར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ས་བོན་མེད་ན་ནི་དེ་

དག་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པར་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ལ་བརྩེ་བ་
 སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
 བ་ཡང་སེམས་ཡིན་པའི་སྲིད་སྐྱེད་པར་མི་རུང་བ་མེད་དེ་སྲིན་པོ་
 དང་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དག་གྲང་རང་གི་བྱ་ལ་བྱམས་པ་བཞིན་
 འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གྲང་གསལ་མི་གསལ་ལས་མཐུན་
 པའི་ས་བོན་མེད་པའི་སེམས་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་གོམས་
 པ་སྲུ་མ་དང་སྲུ་མའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་བརྩེ་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་
 རྫོགས་རབ་སོགས་ནི་གཞན་སྲི་མ་སྲི་མ་དག་གི་གསལ་བ་སྟེ་
 མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡི་ནི་རྩ་བའམ་ས་བོན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་ས་
 བོན་དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གོམས་ཤིང་གོགས་མེད་
 པ་ལས་ནམ་ཞིག་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་གོམས་པས་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་
 གྱུར་བ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། ཆགས་པ་གོམས་པའི་ཆགས་
 ལྡན་རྣམས་དང་། མི་སྐྱུག་པ་གོམས་པས་ཡིད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་

སློབ་ཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བྱམས་སྤང་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་
སོན་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་བྱམས་པ་ཁོ་ནའི་
ངང་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་སྐྱམ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སློབ་བྱར་
བ་ཡིན་པས་དེའི་ས་སོན་དུང་ནས་འབྲིན་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ། བཅེ་
སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་
ཟད་དེ་ལས་འཕེལ་བའང་ཡིན་པས་ན་སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་གི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ཤུན་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ། བཅེ་ལས་ཐབས་
ལ་གོམས་པ་འབྱུང་། །ཐབས་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ། །ཐབས་
གོམས་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བསྟན། །དང་པོ།

བཅེ་ལྡན་སྤྱད་བསྐྱེད་གཞོམ་པའི་བྱིར། །
ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྦྱོར་མཛད། །
ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྐོག་གྱུར་པ། །
དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །

སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་ས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྟོན་
པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་རི་ལྗང་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུའི་གནས་
སྐབས་ལ་གནས་པའི་བཅེ་ལྡན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་གཞིའི་ཕྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་
གཞིའི་ཕྱིར་ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅི་རང་གིས་ཐབས་མངོན་དུ་བྱས་པས་གཞན་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
རི་ལྗང་སེལ་ཞེ་ན། དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལས་བྱང་བ་
སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དང་། ཉེར་ཞི་དེ་ཡི་རྒྱ་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐུན་པར་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་
ཚུལ་བཞིན་མ་ལོར་བར་གཞན་ལ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཉེ་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་ཐབས་དེ་རི་ལྗང་རྟོགས་པའི་ཚུལ།

ལྷན་དང་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱོད་པ།།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས།།

སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་དེ་མི་ཉལ།

ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛད།།

གང་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱུ་གནས་ན།།

འབྲས་ལྡོག་གཟིགས་པ་མེད་སྤྱིར་རོ།།

དེ་རྒྱུ་གཞོམ་སྤྱིར་དེ་ཡི་ནི།།

མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ལ་བརྟག་པ་མཛད།།

རྒྱུ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར།།

དེ་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཀྱང་ངེས་འགྲུབ།།

བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ།།

འདུས་བྱས་སྤྱོད་ལྷལ་ཅན་ཆགས་ནི།།

རྒྱུ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི།།

བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་ཐབས་འཚོལ་བ་དེས་ཐབས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་

དོན་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་
 དཔྱོད་པ་ན། འདི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་
 དང་འབེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཡང་མི་
 ཉག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་རྒྱ་དེའི་ངོ་བོ་འཕམ་མཚན་ཉིད་
 སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལའང་རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་རྟོགས་
 པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་
 བ་ཞེས་ན་ཉག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་དང་འབེལ་འགྲིབ་ཅན་གྱི་བྱུང་
 པར་ཡོད་མི་སྲིད་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དོ་སྟམ་ཏུ་ཐུགས་སུ་ཚུད་དོ། །

རྒྱ་དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉག་པ་ལས་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་
 པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་རྒྱ་དེ་ཡང་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་
 ཏུ་རེས་སོ་སྟམ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་འབྲའི་རྒྱ་དེ་ཡང་ཏུས་དང་དབང་
 སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་བ་མི་འབྲ་བ་
 ལྟ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་པར་

ལ་གནས་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྲ་མའོ་སྣམ་དུ་རྟོག་ཅིང་
དཔྱོད་དོ། །རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་གཞན་
མ་ཡིན་ལ་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དེས་
ཡུལ་སྣ་ཚོགས་དང་དུ་ལེན་ཞིང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁབ་ལེན་
ཡོད་པ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་སྤར་མ་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྤང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མིག་གིས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀུས་པ་ཡིན་ནོ།

གང་གི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞུང་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབབ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པར་མཛད་
ཅེ་ན། རྒྱ་མ་ལོག་པར་གནས་པ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གཏན་ནས་ལྡོག་པ་མ་གཟིགས་པའམ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་ཡང་གཞུང་རུང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དེ་ཡི་རྒྱ་གཞུང་པའི་སྤྱིར་དེ་ཡི་ནི་མི་མཐུན་སྤོགས་གང་ཡིན་ཞེས་
དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེ་ན་རྒྱ་ཡི་ངོ་

སོ་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྲིར་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དེ་
ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་ན་རྒྱ་གང་ཡིན་
ལ་དེའི་གཉེན་སོ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་
གིར་འཛིན་པར་བྱས་པ་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཞིག་ལས་ཉོན་
གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་སྤང་སོ་སྤེའི་སྲིད་ཡུལ་ཅན་ཞེན་པའམ་ཆགས་
པ་ཡི་སློབ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་བྱང་ནས་འབྲིན་
པའི་གཉེན་སོ་ནི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡི་སློབ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡིན་པས་སྤང་སྲུན་བཞིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ཆགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་སོ་ལའོ།།

རིམ་ལྟར་ན་སྤང་སོ་སྤེའི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་སློབ་མ་སྟེ་བར་
བའོ་སྣམ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤང་སོ་དེར་གཏོགས་
པའི་ཚོས་ལ་ངའི་མིག་ཅེས་སོགས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བདེ་སྤྱད་བར་མས་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་པ་ནི་སྤང་སོ་སྤེའི་

པོ་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། དེར་སློབ་ཆགས་པ་ལས་སྲིད་པར་གནས་པ་
དེ་ཅམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྣམ་ཅམ་
མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལོག་ན་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སློག་པ་དང་།
དེ་མ་ལོག་ན་རྒྱ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་སློག་པར་རིགས་
པས་གྲུབ་པའི་སྲིད་པོ།།

སྲིད་པ་ཡང་རྒྱུར་གོང་དུ་མ་བསྟུན་ནམ་ཞེ་ན། བསྟུན་ཏེ་གང་དུ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་ཡིན་མོད་གྱི་དེའི་ཡང་མེད་ན་ནི་འབྱུང་བ་
ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ལོག་ན་སྲིད་པ་
སྤང་མི་རུས་ལ་དེ་ལོག་ན་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ངོ།།

ཡང་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པར་བྱས་པའི་དབང་
གིས་འདུས་བྱས་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ནི་རྒྱ་ཞེས་
ཀྱང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བཤད་ངོ། །བདག་འཛིན་དེ་སྲོང་མི་
རུས་སམ་སྟུམ་ན། དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་
གཞོན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་འདུས་བྱས་གྱི་

སྤོད་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས་བདག་མ་གྲུབ་པས་
ཐག་ཁ་ལ་སྐྱལ་འཛིན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱང་བ་གོམས་པ་
ཙམ་ཡིན་པས་ལྡོག་རྒྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐབས་གོམས་དེའི་སྟོན་པར་བསྟན་པ།

རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་སོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས།།

དེ་ལ་སྤོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

དེས་ན་སྤྱགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན།།

སྐབ་ཆེན་གཞན་དོན་འདུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན།།

དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།།

དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱིས་
ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་སྟོན་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྟམ་ན། །འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ལམ་ཡང་དག་དེོས་

ལྷོ་བས་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་
 བ་དུ་མར་རམ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་དུ་མར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་
 མ་མེད་པ་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གྱི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་
 མར་པོ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་
 པོའི་དུས་སུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས། དཔེར་ན་བཟོ་གནས་
 སོགས་བསྟན་བཅོས་གོམས་ན་སྐྱོན་རགས་པ་ནས་སྤྲ་བའི་བར་
 དུ་རིམ་བཞིན་ཉོགས་པ་ལྟར། ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་ཉེ་
 ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་
 གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེས་སྤྲ་བའི་སྐྱོན་དང་། དེའི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་དག་ཤེས་པའི་སློ་བྲོས་རབ་
 ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་བུ་དེ་དག་གཉེན་
 པོས་ངང་གིས་བཅོམ་པ་དེས་ན་ཐུགས་གྱུར་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་
 དུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། གསལ་བ་རབ་གྱི་
 མཐའ་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངང་དུ་གྱུར་པ་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་

ལ་སྤྱན་པའི་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་འཁོར་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་སྤ་ཞིང་སྤ་བའང་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་དོན་
ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བྱད་པར་ནི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ནི་གཏུལ་བྱ་ལ་ལམ་བསྟན་པའི་དོན་
ནམ་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཐབས་གོམས་པ་དེ་
ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་
ནས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

ཟུགས་པ་⁽¹⁾མཇུག་བསྟུན།
ཐུབ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།།
གཉེས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད།།

(1) ཞིང་ཆེན་དོན་གཞུགས། ༡༤༧-༡༩ ། གཉེས་པ་མཇུག་བསྟུན། །

འོ་ན་སྟོན་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱང་པོས། སྟོར་བ་ནི་འགོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་
 སྤྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་
 གཞན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་
 འདིར་སྟོན་པའི་རྒྱ་ལ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྟོར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པ་དེར་ཡང་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་
 བཏགས་པའོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 སྟོན་པར་རུང་བའི་རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའོ། །

དེ་སྟེར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འབྲས་བུའམ་ཚད་མར་བྱུ་བ་
 པའི་ངོ་ཤོ་བདེ་གཤེགས་དང་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་རྒྱ་
 བན་བཞེད་དང་སྟོན་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུའམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་
 པ་བསྐྱབ་བྱུང་བ་བྱུ་བ་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་
 གཉིས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། བན་བཞེད་དང་སྟོན་པ་གཉིས་
 པོ་འདི་ནི་ཚད་མའི་སྤྱིས་བྱུར་འབྱུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་རྒྱ་རྒྱ་

བཤད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐབས་ན་རྒྱ་ཉིད་དུ་
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཕྱན་ཚེགས་བཤད་པ་ལ། རང་དོན་ཕྱན་ཚེགས་བདེ་
གཤེགས་བཤད། །གཞན་དོན་ཕྱན་ཚེགས་སྐྱོབ་པ་བཤད། །དང་པོ་
ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། །དང་པོ།

རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས།།

ཉིད་ཡིན་ཀྱང་།།

སྐྱབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་ངེ་ལྟར་བྱུང་སྟུང་
ན། གཞིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངའ་བ་དོན་གཉིས་ཕྱན་སྟུང་
ཚེགས་བདེ་གོ་འཕང་མི་གཡོ་བ་ལ་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱ་སྟེ།
རང་དོན་ཕྱན་ཚེགས་ནི་སྤྲུལ་བསྟུང་གི་རྒྱ་ཅད་ནས་སྤངས་པས་ན་
ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་མངའ་བ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། སུ་ག་ཏའི་སྐྱ་ལས་བྱངས་ན་ལེགས་པར་གཤེགས་པ།
སྤང་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ། མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་གསུམ་

གྲི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚན་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་དོན་ལུན་ཚོགས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། ལེགས་པར་གཤེགས་
དང་མི་སྣོག་དང་། །མ་ལུས་པར་ནི་གཤེགས་པ་གསུམ། །དང་པོ།
.....སྤྱད་བསྐྱེད་རྟེན་མིན་ཕྱིར། །ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ།།
མཐོང་བའམ་སྦྱོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ།།

དུས་ནམ་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྲི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་མིན་
པའི་ཕྱིར་ན་ལེགས་པའམ་མཐོང་པའམ་བསྐྱེད་པར་གཤེགས་
པའམ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ལས་ཤེ་ན། སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་སྦོང་བྱེད་བདག་མེད་པ་དེ་རིགས་པས་ངེས་
པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བའམ་སྦོམ་ལམ་དུ་མཐོང་བེན་གོམས་
པར་བྱས་པའམ་སྦྱོར་བ་ལས་ལུན་གྲིས་གྲུབ་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་གྲི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཐབས་དེས་དེར་སོང་བ་ལ་གཤེགས་པ་ཞེས་
པ་སྟེ་ཐག་བཅས་གྲི་སྦྱོན་དང་མ་འདྲེས་པས་སྐྱེས་བྱ་ལུས་མཐོང་པ་

བཞིན་ནོ། །དེས་གཞན་སྲི་རེའ་བ་སོགས་ལས་ཁྱད་སྲེ་བའོ།

གཉེས་པ་མི་སྣོག་པར་གཤེགས་པ།

སྲེ་དང་སྲོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག།

སྐར་ཡང་སྣོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།།

བདག་སྣེའི་ས་ཐོན་སྐངས་པའི་སྲིར།།

སྐར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།

སྐར་སྣོག་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ། མི་སྣོག་པ་ནི་གང་ཅིའི་སྲིར་མི་སྣོག་ཅེ་ན།
འཁོར་བར་སྐར་ཡང་སྲེ་བ་དང་དེར་སྲེ་བའི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་སྲོན་
རྣམས་ནི་མ་སྐངས་པས་སྐར་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དག་ནི་སྐར་
ཡང་སྣོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་བདག་སྣེའི་ས་ཐོན་
མ་ལུས་པ་དུང་ནས་སྐངས་པའི་སྲིར་སྲུག་ཀུན་གྱི་ཉེས་པ་སྐྱོ་ཡང་
མི་སྲེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་མཛད་པས་ན་སྐར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཉེས་པ་སྐར་ཡང་སྲེ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་ཅིའི་སྲིར་ན། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གནས་ལུགས་བདེན་པའི་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་
དུ་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་དམིགས་རྣམ་འགལ་བའམ་ཐ་དད་
པ་ནི་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་ལ། རྫོང་
ལྷ་བུའི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་
ལ་ཚོན་མི་ཆགས་པའམ་ཉེ་མའི་དྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷན་པ་གཏན་མི་
གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་
ཁྱད་ལྷགས་པར་བརྟན་ཏེ་སྤར་མི་ལྡོག་པ་རིམས་ནད་ལེགས་པར་
བྱང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་ལུས་པར་ནི་གསལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་
ངོ། །དང་པོ།

ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལོན།།
ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་།།
ལམ་བཟང་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་ཡིན།།⁽¹⁾

(1) ལྷན་བཟང་དཔེ་རིང་། ༡༧༧-༧ ། །ལྷན་ཉིད། །

གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད།

ལུས་ངག་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཞིག དེའི་
 རོ་ཤོ་ལ་ལམོར་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་
 དང་། རྒྱེ་བ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ནད་གྱི་རྟེན་མིན་པས་ནད་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མཚོངས་པ་དང་སྤང་ཆེན་གཏུམ་ཤོ་དང་
 སྤང་བ་སོགས་དང་། ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྤང་འཚོང་དང་སྤྲོ་བ་
 དང་རྟ་གད་དུ་དགོད་པ་དང་གཞན་ལ་དམངས་རིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 སོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་ཏེ་སྤྲོ་བ་
 དང་། སེམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 སྐབས་གྱི་སེམས་ནགས་ཐིབ་ཤོར་ལམ་ལོར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་
 མཉམ་པར་བཞག་གྲང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 སེམས་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་ཤེས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ངན་ལེན་དང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ལམ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལ་བྱུགས་མི་གསལ་བ་ཉིད་ནི་ཉན་
རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་
པའི་སྤྱིར་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་སྤ་མོའང་སྤངས་པས་ན་གནས་
ངན་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤང་བུའི་ལྷག་མ་མ་བྱས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་
དེ་བུམ་པ་ཡོངས་སུ་གང་བ་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་རྒྱུ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་བཤད་
གཉིས། །དང་པོ།

ཁ་ཅིག་སྐྱ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྦྱོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར་འདི་ལྡོག་ལ།།
ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་།།

རྒྱལ་དཔོགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་གཏམ་སྐྱ་བ་དང་། ལུས་དང་
ལྡན་པ་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་
པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་ན་ཆགས་སོགས་སྦྱོན་ཀུན་གཏན་ནས་ཟད་པ་

མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྟགས་འདི་འདྲ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཉེས་
ཟད་ལ་ཡོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པས་ན་སྤོག་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་བ་དེ་སྤྱིར་དེ་སྐྱབ་ལ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་མཁའ་གསལ།

རྟག་ཉིད་སྤྱིར་རམ་ཐབས་མེད་སྤྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་སྤྱིར།།
སྤྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན།།
རྒྱ་ཡོད་སྤྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་སྤྱིར་དང་།།
རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན།།

མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
སོགས་སྤྱོན་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤོང་དུ་མེད་པ་ཞིག་
ཏུ་འགྱུར་རམ་ཡང་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཐབས་གཏན་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་
སྤོང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱེས་
བྱས་དེ་སྤོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྤྱོན་རྣམས་ནི་ཅད་ནས་མི་
ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡང་

མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་རྣམས་རེས་འགའ་འབྲུང་བས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉག་
པ་མིན་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཐབས་མེད་པའང་མིན་པ་དང་། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གང་མེད་ན་
འདི་ཀུན་མི་འབྲུང་བ་དེ་ཡང་ཁོང་དུ་ཚུབ་བྱས་ཏེ།

འདོད་པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་
སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་
དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་
པས་ཐབས་མི་ཤེས་པ་མིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་རབ་
ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ན་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྲོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་གཞན་དོན་ཕྱན་ཚོགས་སྐྱོབ་པ་ནི།

སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ།།
འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་རྩོད་མི་གསུངས།།
ཐུགས་བརྩེ་ལྡན་ཕྱིར་ཚོམ་ཀུན་ཀྱང་།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱོར་ཕྱིར་དོ།།

དེ་ཕྱིར་ཚད་ཡིན་ལོ།།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཅེ་བ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རབ་
 གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ལ་དེ་འབྲའི་ཡོན་ཏན་
 གསུམ་མངའ་བའི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྐྱོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་
 བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གཞན་ལའང་དེ་དག་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲའི་
 ལམ་དེས་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་གཏན་དུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་
 བ་དེ་སྟོན་པ་ལོ་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི།
 གཞན་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་དེས་སྐྱེ་བྱ་
 འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་སྐྱོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་གཞན་
 ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚིག་ཡིན་
 ཏེ་ཉེས་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྒྱ་མེད་ཅེ་ན།

འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་ན་སེམས་ཅན་སྐྱ་བའི་རྒྱན་
མི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆགས་སྣང་
སོགས་ཉེས་པའི་དབང་གིས་དགོས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡིད་ལ་
བཞག་ནས་དེ་འགྲུབ་པའི་སྲིར་རྒྱན་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་ཆགས་སོགས་ཉེས་
པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དེ་ལ་དེ་འབྲའི་ཞེ་འདོད་ཡོད་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ལོག་པར་མ་བསྟན་གྲང་མི་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྟོན་སྲིད་ན་ཡང་། འདི་ལ་མི་ཤེས་
པ་མི་མངའ་བར་བསྐྱབས་ཟེན་པས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པ་མི་སྲིད་དོ།།

དེས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པས་ཉེས་ཟད་གྱི་ལུང་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཆིག་སྐྱ་བ་ནི་རྟོག་དཔྱད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་
ཅན་ཡིན་ལ། སྐྱ་འདོད་གྱི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་འདི་
ལྟར་གོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དེ་ཆགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
བུ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རང་གི་དོན་མཐར་སྲིན་པས་ན་དེ་
མ་སྐྱས་གྲང་རང་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་གཞན་ལ་སྐྱ་

བ་ནི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པའམ་འབྲས་བུ་ཅན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མིན་
ཞིང་། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་ཡང་
བསྐྱབས་ཐོབ་ཏོ།།

དེས་ན་གཞན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་ངེ་ལྟར་གཞིགས་པའི་ལམ་སྟོན་
པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བུ་ཀུན་ལ་སྤྲུལ་བ་ཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྣུན་པའི་སྤྱིར་
སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་ཚུལ་པ་ཀུན་ཀྱང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་སྤྲུལ་པའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་བའི་ལམ་ཅི་སྤྱིར་སྟོན་ཏེ་མི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་
འགྱུར་དོ། །དེས་ན་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་ཉིད་གྱིས་མཐེན་དུ་ཐོབ་ཀྱང་
གཞན་ལ་མ་བསྟན་ན་གཞན་སྟོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་སྟོབ་པའི་སྤྱིར་སྟོབ་པ་ཞེས་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྱིར་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་བྱུང་སྟེ་མི་
སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་དོ།།

གཉེས་པ་རྒྱུ་སོགས་ལུགས་བརྒྱུག་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་བ་པའི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་བཤད། །དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་རྟོགས་པར་
བསྐྱབ། །དེ་ལས་སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བསྐྱབ། །དེ་ལས་བཙེ་ལྡན་
རྟོགས་པར་བསྐྱབ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞི་སྟོན་པ་རྒྱུ་བ་པར་
བསྐྱབ། །བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད། །དང་པོ།

.....ཡང་ན་རྒྱུ་བ།།

བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ།།

ཡང་ན་ལུགས་བརྒྱུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྟོགས་སུ་མཚོན་
པར་བཤད་ན། རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་པར་མཛད་
པ་དེ་ལས་ཤེས་ཏེ་ཐབས་དེས་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
ན་དེ་སྟོན་པ་སོ་རྒྱུ་བ་པར་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་དབང་རྒྱུག་ལ་སོགས་
པས་མཚོག་སྐྱེན་པ་དང་། མེ་ལྔ་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཐབས་མིན་པས་ནི་
འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་རྒྱུ་བ་པར་མི་བྱས་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བརྒྱུག་པ་
མེད་ལ། བདེན་པ་བཞི་བསྐྱེན་པས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུ་བ་པར་དངོས་

སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པས་ཐབས་དེ་སྟོན་པ་པོ་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་ཡང་
 དག་པར་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། འཇིགས་
 པས་སྐྱབ་པའི་མི་རྣམས་ལྟེ། །པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆོལ་
 དང་། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་གྱི། །སྟོན་ཤིང་ཆེ་ལ་
 སྐྱབས་འགོ་སྟེ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྐྱབས་དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་སྟེ། །སྐྱབས་ལྟར་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱི། །གང་ཆེ་
 གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཚོས་དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་
 སྟེ། །སྐྱབས་ལྟར་སྐྱབས་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་དང་། །སྐྱབས་ལྟར་ཡང་
 དག་འདས་པ་དང་། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེས། །སྟེ་
 ངན་འདས་པར་འགོ་འགྱུར་གང་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 པོ་དག །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལྟ་བུ་བཤད་པ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 སྟེ། །སྐྱབས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ། །སྐྱབས་ལྟར་ཀུན་ལས་གྲོལ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉེས་པ་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་
བདེན་པ་བཤད། །སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད། །འཛོལ་
བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད། །བསྐྱེད་བྱ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་བཤད། །མཚན་
ཉིད་སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་
ལོག་ཉོག་དགག། །དང་པོ།

སྤྱད་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་སྤྱང་པོ།

སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་འཚོའི་རྒྱུན་གྱིས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འདི་
ཡིན་ལོ། །འདི་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་རི་ལྟར་གྱུར་ཅེ་ན།
ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པན་ཆད་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ལྷན་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་སྣུན་པ་མེད་པས་ན་སྤང་པོ་དེ་དག་དེ་
ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་

བཏགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིར་
བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་
འགོག་པའི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ།

གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ།།
མཐོང་སྲིར་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ།།
རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་འགལ་སྲིར་རོ།།

རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་རེ། འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་འཁོར་
བ་མེད་དེ་སྲི་སྲིར་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་
ཕྱང་པོ་ཅམ་རྒྱ་མེད་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་ངོ་ཟེར་ན། ཇི་ལྟར་གོམས་
པའི་འབྲུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་སྤང་བ་བཅའི་བ་དང་ཤེས་རབ་
སོགས་གསལ་བ་སྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་སྲིར། ཆགས་
སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་བབ་བབ་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་གོམས་པའི་རྒྱ་ལས་འཕེལ་བ་

སོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་རྒྱལ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
བཀོད་ནས་འདོད་རྒྱལ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མེད་པར་
ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་ཏུ་
མི་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་བཀག་། །འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད། །འཁོར་བ་
མེད་ལ་གཞོན་པ་སྟོན། །དང་པོ། རྒྱུང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་མི་
འཐད། །དེས་ནི་འབྱུང་རྒྱུར་འདོད་པའང་ཁེགས། །དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

འཇུག་ཕྱིར་རྒྱུང་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན།།

རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་དེ། ཆགས་སོགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་
སྟོན་སོང་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུང་གི་ཁམས་ལས་གཏི་ལུག་

འཁོར་བཅས་འབྱུང་ཞིང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་ཤེས་རབ་
སོགས་དང་། བད་ཀན་ལས་ཆགས་པ་དང་སེར་སྣ་དང་བྱམས་
སོགས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་འབྲུལ་བའི་སྤྱིར་
ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་སོགས་ཉེས་བ་དེ་ཡི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ།
ཉེས་བ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་སོགས་དེ་ཡོད་བར་མ་ངེས་
ལ། ཉེས་བ་དེ་སྤི་ནས་སྤར་ལས་ལྗོག་པ་ན་ཆགས་སོགས་ལྗོག་
བར་ཡང་མི་འབྲུབ་བས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ན།

སྤྱིས་བུ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ལའང་འདོད་ཆགས་རྩུང་ལ་
ཤེས་རབ་དང་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་
བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་མདོག་དཀར་བ་ལུས་རྒྱས་པ་གཉིད་ཆེ་བ་
འགྲུལ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་སོགས་སོ། །མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་མདོག་
སེར་བ་ལུས་ལ་བྱིང་བ་བྱོད་ཆེ་བ་སོགས་དང་། རྣམ་ཤས་ཆེ་བ་
ཤ་སྐྱེམ་པ་མདོག་ནག་པ་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཡང་བ་སྤྱི་བ་མང་བ་
སོགས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་སར་བཤད་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་
ཚུལ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། །རྒྱ་འབྲས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། །འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འབྲས་པའི་ཕྱིར།།

སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན་དེ་ཡི་ཚོས།།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་།།

ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི།།

ཐལ་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན།།

གཞུགས་སོགས་བཞིན་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན།།

ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན།།

དེར་ཡང་རྩོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན།།

ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་གྱི།།

ཚོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ན་གོ།།

ཆེར་ཡོད་པ་ཡང་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། རྫོང་གྲིས་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་
ཆགས་པ་མཐོང་ནས་འདི་བད་ཀན་གྱི་ཚོས་སོ་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་
ན་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བར་འཛོག་བྱེད་དེ་ཡང་དེའི་ཚོས་མཐོང་བ་
ཅམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྲིད། གཞན་མཁྲིས་པ་སོགས་ལའང་དེ་
དང་འབྲ་བ་ཡིན་པས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ཅན་ལ་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་
བར་འཛོག་བྱེད་མེད་ཀྱང་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་རྒྱུད་མཁྲིས་
བད་ཀན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་ནམ་ཡང་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
དེའི་ཚོས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་བཞག་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱུད་སོགས་གྱི་ཚོས་ཚོངས་སོགས་སོ་སོར་ངེས་པ་
མིན་ཏེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཀྱང་
འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ང་རྒྱལ་
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་ཏེ་
ཁྱད་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་
གྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་འབྲ་བའི་སྲིད་ཆགས་སོགས་ནི་ཉེས་གསུམ་

ཀུན་གྱི་ཚོས་སྐྱེ་མེད་བར་གྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་
འབྲུང་བ་བཞི་ཅུ་ལ་ཁྲད་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གསུགས་དང་
དྲི་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྲད་བར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན་
སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་གསུགས་སོགས་དེ་ལའང་མི་འདྲ་བའི་ཁྲད་
བར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་སོ་ཡི་རྒྱུར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ན་དེར་ཡང་ཁྲད་བར་ཡོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་
ཡང་ཁྲིད་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གསུགས་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་དང་
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་དང་།
འབྲུང་བ་རང་ལའང་མདོག་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དང་། བང་
སྐྱེས་བུའི་གསུགས་སོགས་ལ་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡི་ཁྲད་བར་ལས་
མིན་པར་འབྲུང་བ་ཅུ་ལས་ཡིན་ན་ཁྲད་མེད་དུ་ཐལ་བར་གཉིས་
ཀར་གོ་བར་བྱའོ།།

ཆགས་སོགས་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་ཉེས་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱི་

ཚོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ན་གོ་རྒྱུ་ལུས་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རུས་
པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མེད་པས་ན་འབྲས་བུ་མི་མཚུངས་པ་
ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན། ཞེས་
སོ། །ཚོགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་གཞུང་ན་མི་སྣང་སྟེ་ཚད་མ་རྒྱན་
ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལོ།

གཞན་སློབ་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་རྣམས་ནད་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐབས་དང་ནད་དུ་གྱུར་ནས་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་
ཆགས་སོགས་རང་རང་གི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་
མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེའི་ཚོས་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སློབ་མེ་དང་འོད་བཞིན་དུ་
རྗེས་སུ་འགོ་བར་རིགས་སོ། །ནད་སོ་སོའི་བྱུང་པར་བཞིན་དུ་ཉེས་
པ་གཅིག་ལ་འང་བྱུང་པར་དུ་མ་ཡོད་པས་མི་སློབ་ཞེ་ན། གཅིག་
ལ་འང་དུ་མ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་
གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལོ། །རྟོགས་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ།
མཁྲིས་པ་ལྟ་བུ་ལྟག་པར་འབེལ་བས་ནད་དུ་གྱུར་ན་གཞུང་བ་

ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྦྲུམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཉལ་ས་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁྲིས་པར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ནད་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིས་གདུང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཁྲིས་
པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་སུ་མ་ངེས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཅི་འགལ་
སྦྲུམ་ན། ཀུན་ལས་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་
མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ལན་འགོག་པ་
ལོ། །དང་སོ།

རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན།།

འབྲས་བུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ།།

ཚ་བ་སོགས་བཞིན་ཆགས་སོགས་ཀྱི།།

འགྱུར་བ་བདེ་སྤུག་ལས་སྐྱེས་ཡིན།།

རྒྱ་བད་ཀན་ལྟ་བུ་ནི་སྤུག་པར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་

ཆགས་བ་དེ་ཙམ་འཕེལ་བ་རིགས་ཀྱི་འགྲིབ་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ།
དཔེར་ན་མཁྲིས་བ་སྣུག་པར་འཕེལ་བས་ལུས་ལ་ཚ་བ་དང་བྲིང་བ་
སོགས་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་བད་ཀན་སྣུག་པར་འཕེལ་བ་ན་གཏུང་བའི་དབང་
གིས་ཆགས་བ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རླུང་འཕེལ་བས་གཉིད་མི་འགྱུར་
བ་དང་། མཁྲིས་བ་འཕེལ་བ་ན་སློ་མི་གསལ་བ་སྟ་བུ་འགྱུར་
བས་འགལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
འགྱུར་བ་ནི་བད་ཀན་སོགས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བ་མཉམ་མི་
མཉམ་གྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་བདེ་
སྤྱུག་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་བ་དེའི་ལན་འབོག་བ་ལ། ལྷོགས་སྤེའི་འདོད་བརྗོད་དེ་འཕོག་
བའོ། །དང་པོ།

ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས།།
གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན།།

ཅེས་སྐྱེད་སློབ་ཤིག་ཆ་མཉམ་ལས།།

ཁུ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན།།

ཁོ་ན་དེ། བད་དུ་གྱུར་ནས་འཕེལ་བ་ན་ཉེས་བ་ཤིག་ཆེ་ཆུང་ཆ་མི་
མཉམ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྲིས་ཟེལ་གྲིས་མཉམ་ནས་
གལ་ཉེ་བད་ཀན་སོགས་འཕེལ་ན་ཡང་དེའི་ཚོས་འདོད་ཆགས་
སོགས་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆགས་སོགས་དེ་ཅེས་སྐྱེད་སློབ་ཤིག་
སྤྲུས་པ། འདུ་བ་ཆ་མཉམ་བ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་ལ་དེ་ལས་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།།

གཉེས་བ་དེ་ལོགས་ལ། བཀའ་བ་དངོས་དང་ཉེས་སྤོང་དགག། དང་པོ་

ཆ་མི་མཉམ་པའི་ལའང་⁽¹⁾ཆགས་ཅན་མཐོང་།།

གཞན་ནི་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་མིན།།

གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཁྲིམ་འཇགས་ཀྱང་།།

བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཁུ་ངེས་མེད།།

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་རིན་། ༡༧༧ཁ-༦ ལྷེ་དགོ་དཔེ་རིན་། ༡༠ཁ-༡ ། ལ། ༡

དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་དྲག་མི་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ་འདུ་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ནད་ཅན་དག་ལ་འང་
 ཆགས་པ་ཅན་མཐོང་ལ། གང་ཟག་གཞན་ནི་འདུ་བ་ཆ་མཉམ་ན་
 ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་སྲ་
 བ་ཟད་དེ་དེའི་ལམ་ནས་ཁྲག་འཇོག་གྲུང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་
 བས་གཞོན་ལ། གཞན་ཡང་སྲ་བ་འཕེལ་བ་ཅམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་ན་སྲད་མེད་གཅིག་ལ་སྲ་བ་འཕེལ་བའི་དེས་པ་མེད་བས་སྲ་
 བ་འཕེལ་བའི་སྐྱེས་སུ་དེ་ཀུན་ལ་སྲད་མེད་བར་ཆགས་རིགས་གྱི་
 ཡིད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་བའི་སྲད་མེད་གཅིག་སུ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་
 སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། གཅིག་ལ་སྲད་པར་དུ་ཆགས་པ་ཡང་
 མཐོང་བས་ན་སྲ་བ་ཅམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་རང་གི་ཉོག་པ་
 ལས་དེ་ལྟར་སྲད་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ།།

གཉེས་པ་ཉེས་སྤོང་དགག་ག།

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་གྲུང་ཡན་ལག །

མ་ཡིན་ཀུན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ།
 ངེས་པ་མེད་པར་འགྲུང་བའང་ཡིན།།⁽¹⁾
 ཡོན་ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྲུང།།
 གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་།།
 ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས།།
 ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྲུང་ཏེ།།
 རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་སུ་དེའི་གཞུགས་བཟང་བ་དང་སྲོད་ལམ་མཛེས་
 པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་
 སྐྱེས་སུ་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཅིག་
 ཆགས་པ་ལྟར་ཀུན་ཆགས་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་གཞུགས་བཟང་བ་ཁོ་ན་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ན་གཞུགས་བཟང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གཅིག་ལའང་ཆགས་

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་། ༡༡༡-༦ རྩོད་གཤེད་པའི་རིང་། ༡༠༧-༡ རྩིས། །

ན་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་དགོས་པའང་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དུ་
བཟུང་ནས་ཆགས་པའི་སློབ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱེས་བུ་དེ་ཀུན་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་སྲིར་རོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ་ནི།

གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད།།

དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྱུར།།

དེ་གཉིས་དོ་བོ་མི་མཚུངས་སྲིར།།

འདི་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད།།

གནས་སྐབས་གང་ལ་གང་ཟག་ཆགས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་སྟེ་
ཆགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་
ཅན་དུ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལས་ནམ་ཡང་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཡུལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་
སྤང་བ་དེ་གཉིས་ནི་དོ་བོ་ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ།

དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆགས་སྤང་གི་གནས་སྐབས་འདི་

ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་བར་མཐོང་བའང་མེད་དེ་རེས་སྤང་བའི་
གནས་སྐབས་དང་། རེས་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གས་
བར་མཐོང་བའི་སྲིད་རོ།

དེ་ཡང་རྒྱ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའང་འདུ་བ་མི་མཉམ་བ་མེད་པར་
ཁྱ་བ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་བཞིན་དུ་ཡུལ་
གཅིག་ལའང་སྤང་བ་དང་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གས་སུ་
མཐོང་ན་དེ་ནི་འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་བྱུང་
མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་ལས་བྱུང་བར་
མངོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཉམ་སྤྱད་ལྟེན་ལོ།

གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ།

རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་བྱུང་པར་ལ།

རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་འགྱུར་བ།

དེ་ལ་སློན་འདོད་ཐལ་བ་མེད།

ཆགས་སྤང་སོགས་གནས་སྐབས་མ་དེས་བར་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་
པའི་ཚུལ་ཅན་དེ་ནི་རྣམ་སོགས་ལས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྲིད་
ལ། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐོག་
མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ལ་རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་གོང་དུ་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་
བ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ནང་གི་གོམས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་
ཆགས་སོགས་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་དང་། དུལ་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
དང་། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ནི་འབྱུང་རྒྱུར་འདོད་པའང་ཞགས་པ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤོང་བ་

ལོ། །དང་ལོ།

འདིས་ནི་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་བཀག།

རྟོན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ལྱིར་རོ།།

རྣམ་སོགས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་མིན་པར་དབྱུང་བ་འདིས་ནི་

ཆགས་སོགས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། བང་གི་འབྱུང་བ་ས་རྒྱའི་ཁམས་ལས་བད་
ཀན་དང་། རྡོད་མེ་ཡི་ཁམས་ལས་མཁྲིས་པ་དང་། འབྲིན་རྩལ་
སོགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་རླུང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་ས་
རྒྱ་ལས་འདོད་ཆགས། མེ་རླུང་ལས་ཞེ་སྤང་། རྒྱ་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་
ལས་གཉི་ལྷན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པ་ཁ་སྲོལ་པས་
ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཁམས་ལྟན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་
ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ལ། བང་གི་རིག་བྱ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ལའང་པན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་
འབྱུང་བ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྤར་
དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་
སོགས་བྱུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ངོ།།

གཏེས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ལྷུང་གི་དོན་བཤད་འགལ་བ་
སྤང་། །དེ་ཡི་སྐབས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། །བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་རྟེན་སྐྱེ་ཡང་རྒྱ་དོན་ནམ། །ཡང་ན་⁽¹⁾རང་གི་རྟེན་དག་དང་།།

དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཇམ་མ་ཡིན།།

འབྱུང་བ་འདི་དག་རྟེན་མིན་ན་ཚོས་མངོན་པ་ལས། །གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་པ་འདི་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་

ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

གསུངས་པ་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་། དེ་རོ་རེག་གུ་

སོགས་འབྱུང་གྲུར་རྣམས་ནི་ས་སོགས་ལ་དུས་མཉམ་པར་མི་པན་

བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ངི་ཞེ་ན། །གཟུགས་སོགས་དེ་ས་སོགས་ལ་རྟེན་ནོ་ཞེས་

པའི་སྐྱེ་ཡང་དུས་མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་གྲས་ན་སྔ་མའི་འབྱུང་བ་དེ་

(1) ལྷུང་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡༡༥༧-༩ །སྤང་བ། །

དག་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དོན་
ཉེ་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བྱུང་བ་ལ་རྟེན་གྱི་སྐྱེས་བསྟན་པ་ཅན་ནམ།
ཡང་ན་ད་ལྟ་བའི་གཟུགས་སོགས་རང་གི་རྟེན་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་དག་
དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞི་གནས་པའི་སྤྱིར་གཞིའམ་རྟེན་ཡིན་གྱི་
གཞན་དུ་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་བུ་གྲུར་པའི་རྟེན་ནམ་དོ་སོ་དབྱེར་མེད་ལ་
རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་མིན་ན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་པན་གང་ཡང་མི་འདོགས་
པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་རྩོད་པ་
སྤང་། །དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་སོ།
གལ་ཉེ་སྤོས་སོགས་ཀུས་པ་བཞིན།།
དབྱེར་ཡོད་ཅེན་དངོས་སོ་ལས།།
ཀུས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན།།
དངོས་སོ་འདིག་འགྲུར་རྟེན་ཚང་བར།།

གནས་ན་བརྟེན་པ་འདྲིལ་པ་ཡིན།⁽¹⁾

དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་དེ་མི་འབྲང་
 དེ། རྟེན་ཆང་དང་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ན་ཡང་། གལ་
 ཉེ་སྤྱོད་པ་སོགས་རྒྱས་པ་ནི་ཆང་ལས་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཆང་ཡུན་
 རིང་ལོན་པ་ན་སྤྱོད་རྒྱས་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་སོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཡི་སྐྱབས་ན་ཆང་གནས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་།
 སོགས་ཁོང་ནས་དུག་གི་རྒྱས་པ་དང་། མེད་ཆ་བ་སྐྱགས་ཀྱིས་
 བརྒྱུག་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཆགས་པ་ལ་
 སོགས་པའང་དབྱེར་མེད་མིན་གྱི་དབྱེར་ཡོད་ཡིན་ཡང་དུས་མཉམ་
 པར་བརྟེན་པ་འབྲང་དོ་ཅེ་ན། རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སོ་དེ་
 ལས་དོན་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ས་སོན་སོགས་ལ་སྐྱུ་གུ་
 སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ས་སོན་རང་གི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
 ལོ་བྱེད་གྱི་བརྟེན་རྒྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དངོས་སོ་ལས་གཞན་

(1) ལོང་པར་དཔེ་རྒྱུན་། ༡༡༧-༡ ། རྣམ་འཛིན། །

གཉིས་པ་དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པར་གཞོན་
པ་སྟོན། །དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན།།

སྣང་བ་ཐ་དད་ཅན་རྟོགས་པས།།

འགྲུང་སེམས་ཐ་དད་ཉིད་སྲིར་རོ།།

དེ་སྲིད་ལྷུས་ནི་འགྲུང་བར་དུ།།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོ་བོ།།

མཚུངས་འགྲུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི།།

དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་།།

གལ་ཏེ་སྲོད་གྱིས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་པར་
བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་དེད་གྱིས་ཀྱང་ལྷུས་དང་སེམས་
དབྱེར་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲིད་ལྷུས་ཞིག་ན་སེམས་
ཀྱང་འཇིག་པ་ཡིན་ཞོ་ཤེ་ན། ལྷུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྟོ་
མ་འཇུག་པས་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པས་ན་འགྲུང་བ་དང་

སེམས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་
 ཉེ། རང་གི་སློབ་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ནི་རྣམ་བསགས་པ་མིན་པར་
 ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ། ལྷན་
 བེ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
 རང་གི་སློབ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ནི་རང་ཁོ་ནས་ཤེས་
 གྱི་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་ལ། རང་གི་ལྷན་ནི་རང་ཅམ་དུ་མ་བཟང་
 གཞན་ལ་འང་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་རང་གིས་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཞན་གྱི་ལྷན་རང་གིས་མཐོང་བའམ། རང་གི་ལྷན་གཞན་གྱིས་
 མཐོང་ཡང་སེམས་པན་རྒྱན་མཐོང་བར་མི་སྲིད་པས་ལྷན་ལས་
 ཐ་དད་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་མེད་ན་ནི་ལྷན་མཐོང་
 བ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཤེས་པས་གང་ཟག་འདི་ཡི་ཡིད་ལ་རྟོག་པ་རི་
 ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་
 སེམས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལྷན་གྱང་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཤེས་པར་
 ཡང་འགྱུར་རོ། །གཡོ་འགྲུལ་སོགས་ཡོད་མེད་ལས་འདི་ལ་སེམས་

ཡིད་དོ་མེད་དོ་སྣམ་དུ་རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་འདི་པ་རོལ་ལ་མ་
བསྟན་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་སྣམ་དུ་ཚིག་སྒྲ་བའང་མི་སྲིད་དེ།
ལུས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱོན་
མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་སྟུང་ལུས་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཇི་སྲིད་
ལུས་ནི་སྒྲ་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ལུས་གྱི་གཟུགས་
སོགས་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་སྒྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་
གྱི་རོ་བོ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་གནས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཉེ་དེ་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་སོ།

དེ་སྟུང་འདྲ་ལུས་ལ་ཁྱད་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྐྱེ་
བ་ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཉེ་དེ་སྟུང་མི་སྲིད་
དོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དང་ཉེ་བས་
ཡིན་ནོལེ་ན། ཡིད་རྟོག་བཅས་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་དབང་

ཅན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དོན་སྤྱི་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་ལུས་དང་དོན་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཞེས་སུ་འང་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ།

གང་ཆེ་ལུས་ལ་ལྟོས་མེད་པར།།

ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི།།

བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ།།

དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་ཡང་
རྣམ་ཤེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྣ་
ཚོ་གས་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། གང་ཆེ་
ལུས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཏེ་ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྣ་
མའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་སྣང་
སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་
ཤེས་པ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་རུང་བ་

ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་
ངོ་བོས་ཡུལ་སྣ་ཚོ་གས་འཛིན་རུང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཇི་
ལྟར་ཉེ་བ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ན་ཤེས་པ་སྣ་མ་སྣ་མའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་
མ་སྐྱེ་མ་མི་འདྲ་བ་ཅན་ཡང་འགྱུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལུས་ལ་
མི་སྣོས་པའི་ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ལ་འདྲ་སྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱུང་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་
སྤོང་རོ། །དང་པོ།

རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི།

ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་འགྲུབ།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྤྱིར་ཡང་
འཁོར་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་མི་སྲིད་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ཡང་སྣ་མ་ལ་མ་སྣོས་
པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མིན་པ་
གཞན་ས་སོགས་གང་ལས་ཀྱང་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་

བས་ན་དེའི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་ག།

གལ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི།།

རྣམ་ཤེས་རྒྱས་ལྡན་ཕྱིར་འདོད་ན།།

ཅུ་སོགས་ཅེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ།།

སྤོང་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས།།

དེ་སྐད་གྲངས་ཅན་སྤྱུགས་ལས་གཞན།།

ངོ་ཚར་བཅས་པ་སྤྱི་བརྗོད་ཚོལ།།

རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་ཕྱེ་ཡང་།།

ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་གྱུར་བའི།།

ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤང་མི་སྤང་།།

དེ་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར།།

རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རིགས་

བས་བསྟན་པ་ལ་འགོག་མ་རྒྱས་གྲུང་གལ་ཉེ་དངོས་པོ་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་
 སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་ན་ཉེར་ལེན་མེད་པར་མ་གྲུབ་
 བོ་ཞེས་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་
 འདི་ཅི་ཞེས། རྣམ་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱས་པ་
 མེད་པར་བཀག་ཟེན་ལ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་
 གྱུར་པ་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་སློབ་མེ་དང་འོད་ལྟར་ལུས་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་མངོན་
 དུ་མཐོང་བ་འདི་ཅམ་ཡིན་ན་འདི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བའི་
 ལྡོམ་དུ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་རིལ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བུང་ཡིན་ནམ། འགྱུར་བའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་སེམས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བུང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རིལ་སེམས་ཅན་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་ལ་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་ལོ།།

གཉེས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་དང་སྤྲོ་ཉག་མ་
 གཅིག་སོགས་དངོས་པོ་རེ་རེ་རྩེ་ལའང་འགྱུར་དུལ་དུ་མ་ཡོད་པས་

དེ་ན་སྤང་ཆེན་བརྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་
གྱུར་གསལ་བུར་གི་སེམས་ཅན་དུ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་ན་སྤོན་
ཆེ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྲུས་གྱུར་མཐོང་མ་སྲོང་བའམ་མ་མཐོང་བའི་
དངོས་པོ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྒྲ་བ་འདི་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་
སྒྲ་བ་གྲངས་ཅན་པ་ངོ་ཚ་མེད་པའི་སྤྲུགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་གཞན་
མི་རིགས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པ་ལ་ངོ་མཚར་བཅས་པ་སྲུ་ཞིག་གིས་
བརྗོད་པར་རྩོལ་ཏེ་རྩོལ་བར་མི་རིགས་སོ།།

དེས་ན་རྒྱུད་འཕེན་པ་སྲོད་རང་ཉིད་རྟོག་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་
གི་ཁོར་བུར་རྫོམ་ནས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལས་མ་མཐོང་
བ་གཞན་འགོག་པར་འདོད་པས་རྗེས་དཔག་གྱུར་ཚད་མར་ཁས་མི་
ལེན་པ་སྲོད་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་པ་ནི་མངོན་པས་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱ་རྩ་མཚོག་གི་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་
བརྒྱར་རྣམ་པར་སྲེ་ཞིང་དབྱུང་ན་ཡང་། ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་

གང་ཞིག་མངོན་སུམ་སྣང་བར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྣང་རྒྱུ་དུས་ན་
མི་སྣང་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་པོ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་
ད་ལྟ་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་སྐད་སྣ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་གསར་
སྐྱེད་གཤམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ།
སྣ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལས།⁽¹⁾

ཆགས་སོགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར།

སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྣ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་ས་སོགས་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ཆགས་སྣང་ང་རྒྱལ་སྣོ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ངེས་འགའ་མ་ཚང་བ་ཡང་སྲིད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་
བ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་སློབ་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་
ཚོགས་མི་འདྲ་བ་དང་། དབང་པོ་ཚང་མི་ཚང་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ།།

(1) ལྷོ་པར་དཔེ་རྒྱུ་དུ་ ༡༡༧-༤ ། ལ། ༡

རི་ལྟར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་
ཚོས་སེམས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡོད་རིགས་ནའང་
སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་
ཆགས་བྲལ་དང་སྤང་བྲལ་སོགས་མ་མཐོང་བས་གཞོན་དོ།།

གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྱུང་ཅམ་རྒྱུར་འདོད་ཉ་ཅང་
ཐལ། །འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་བའོ། །དང་པོ།

འབྱུང་བའི་བདག་ལས་མ་འདས་སྲིད།།

གལ་ཉེ་ཀུན་ཆགས་སོགས་ལྡན་ན།།

ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

གང་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་
འདས་པའི་སྲིད་གལ་ཉེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཆགས་སྤང་སོགས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྲོག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཉེ་
འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་པ་མེ

ཡི་རྩོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆགས་སྤང་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་
པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སེལ་སོགས་ཆགས་པ་ཤས་ཆུང་ལ་
སྤང་བ་ཆེ་བ་དང་། བོང་བུ་དང་མཆིལ་བ་སོགས་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་
བ་དང་། གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆེས་ཆགས་པ་དང་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དང་བྱམས་པ་ཤེས་
རབ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་མཐོང་བས་གཞོན་དོ། །

གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་
པ། །དང་གོ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བྱུང་ལས་ཡིན་ན།

འབྱུང་རྣམས་སློག་ཆགས་བྱུང་མེད་ཀྱང་།

བྱུང་པར་འདི་ཉེན་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་བཞིན།

དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཆགས་པ་སོགས་ཤས་ཆེ་ཆུང་

ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲུང་བའི་བྱུང་པར་ལས་ཡིན་ཏེ། དུལ་གྱི་བྱུང་པར་
ལས་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་མངར་ལ། དུལ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞིན། འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་སློབ་ཆགས་དང་
ཆེས་སློབ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཡིན་ལོ་
ཅོག་སློབ་དང་ལྡན་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདྲ་བར་འདོད་ཀྱང་།
སློབ་ཆགས་དེ་ལ་ཆགས་སོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་འདི་
ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ངང་ཚུལ་
གཅིག་ལ་མི་གནས་པར་རེས་ཡོད་པ་དང་རེས་མེད་པའི་སྤུལ་བྱུང་
དང་འགྲིབ་པའི་ངང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ཏེ། ལ་ལར་ཆགས་
པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་ལ་ལ་ལར་མེད་པ་ཡོད་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་རུས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དེ་
བཞིན་འབྲུང་བ་ལ་སྤར་ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ་ཡོད་པ་
ལས་སྐྱེས་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྲུར་སྲིད་དེ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་
ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་ནས་རྒྱུ་ཆད་པའང་སྲིད་པས་སོ།། །དེ་ལྟར་ན་

དེ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆགས་སོགས་མེད་
པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནིམ་པའི་ས་སོན་
ལས་སྐྱེས་པ་ལ་མངར་བ་མེད་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ་ལ། རོན་དང་དཔེ་ཡི་རྩལ་འགོག་
པ་ལོ། །དང་ལོ།

གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་།།
རྒྱ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་སྣོག་ཕྱིར།།
མིན་ན་བདག་ཉིད་འདྲ་རྒྱུའི་ཕྱིར།།
ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་འདྲ་བར་འགྱུར།།
མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་ལང་གི། །
ཤེས་བཤམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ།།
སྣོག་ཆགས་ཉིད་སོགས་ཁྱུང་པར་གྱི།།
རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུང་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣོག་ཆགས་དེ་

དག་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ལྷུང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅམ་
 བེ་མི་སྡོག་པའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ལོག་གྲང་
 ལྷུང་བ་ཅམ་མ་ལོག་པ་དེས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྲིད་པར་ལྷུང་
 བ་མེན་ཅོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་མཚུངས་པའམ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་
 ལ་བྱུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་
 རྒྱུར་གྱི་བྱུང་མེད་པར་འབྲེལ་བར་ལྷུང་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ལོག་སོགས་
 ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་བ་ལང་གི་ཤེས་པ་
 དེས་ཁྱ་བོ་དང་དམར་ཟལ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་བ་ལང་ཅམ་དུ་
 ཤེས་ཀྱི། བ་ལང་དང་ཆེས་བ་ལང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སློ་
 ལ་ཤས་ཆེ་རྒྱུར་མི་ལྷུང་བའམ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ལུགས་
 འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ་སློག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སློག་ཆགས་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་སློག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤས་ཆེ་རྒྱུར་གཞན་
 ཀྱི་རིམ་པ་སྐབས་ལ་ལང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སློག་
 ཆགས་ཅམ་དུ་བྱུང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་

ལའང་བྱད་པར་ཡོད་པ་ག་ལ་རིགས་ཏེ། རློག་ཆགས་དང་འདོད་
ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་མ་བྱུང་ན་པར་ཞོག་
བྱུང་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཡིན་པ་ཅམ་ལས་དེའི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ཐ་
དད་དུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་རློག་ཆགས་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱད་མེད་ཀྱང་ཆགས་
སོགས་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱད་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་འབྱུང་
བ་ཅམ་མིན་ལ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་
བའང་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཡང་གྲུབ་སོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་ཡི་རྒྱལ་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མི་མཚུངས་
ལ། །མཚུངས་པར་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ། །དང་སོ།

རྫོ་རིམ་བྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །རྫོ་མེད་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་ས།།

དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཞེན་མིན། །རྫོ་ལས་མེ་གཞན་བཀག་གྱིར་རོ། །
 གང་ཞིག་གཞན་ཡོད་ཡོན་ཏན་ནི། །བྱད་པར་རིམ་བ་དང་ལྡན་པ། །
 དེ་དག་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི། །ལ་ལར་འཆད་འགྱུར་དཀར་སོགས་བཞིན། །
 ཅ་རྒྱན་གྱི་མེ་དང་མེ་པལ་བ་བཞིན་དུ་རྫོ་བའི་རིམ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་
 བར་ཡོད་ན་ཡང་གཏན་དུ་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
 བ་དེ་བཞིན་འགྱུར་བ་འདིར་ཡང་ཆགས་སོགས་ཤེས་ཆེ་ཆུང་སྐྱེད་
 པའི་ཆ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་བ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེད་པའི་ཆ་མེད་
 བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་ཏེ་ངེ་ཅམ་རྫོ་བ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་
 གྱི་རྫོ་བ་ལས་མེ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་གྱིར་རོ། །ངེ་ལྟར་ན་
 རྫོ་བ་ལས་མེ་ཐ་དད་ན་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་རྟེན་བཀག་པ་སོགས་སྲ་གྱིར་བཤད་པའི་རིགས་བ་དུ་
 མས་གཞོད་པའི་གྱིར་རོ། །

དེས་ན་དཔེ་མེ་དང་དཔེ་ཅན་ས་སོགས་མི་མཚུངས་ལ། གལ་ཏེ་
 ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན་དེ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་མིན་པར་གཞན་

དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་བྱིའི་བྱུང་
པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་
ཚོས་ཅན་ནམ་ཉེན་དེ་ཡི་བྱུང་པར་ནི་འགའ་ཞིག་གམ་ལ་ལར་རྒྱུན་
འཆད་པར་ཡང་འགྲུར་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་སྣམ་སོགས་གྱི་དཀར་
པོ་སོགས་ཚོས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་ན་སྣ་མ་འཆད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་འགྲུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་ཤལ་ཆེ་
ཚུང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དེ་ཡང་འགྲུང་བའི་
བྱུང་པར་ལ་ལར་འཆད་སྲིད་པས་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །

གཏེར་པ་མཚུངས་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་དེས་མིན་ཏེ།
དེ་དག་འགྲུང་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན།
ཆགས་སོགས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་ཐལ་ཕྱིར།

རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་⁽¹⁾ཡུལ་ཡིན་གྱིར།།

ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ།།

མེ་དང་རྩོ་བ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་དེ་དཔེར་རུང་སྟེ། ས་སོགས་དང་
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མི་འབྲེལ་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བར་
 བསྟུན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱིར་དཔེར་མི་
 རུང་ཞེ་ན། ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་མི་རུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཔེར་
 བ་གཞུགས་དང་རེག་བྱ་སོགས་འབྲུང་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་
 འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་དང་དེའི་ཡོན་ཏེན་ཡང་དེ་
 དང་འབྲའི་ཞེ་ན། དཔེ་དེས་འབྲུང་བ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་ཡོད་
 པར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ནི་དུས་མཉམ་པའི་
 འབྲུང་བ་དེ་དག་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་
 མཚུངས་པར་ཆགས་སོགས་དང་འབྲུང་བའང་དབྱེར་མེད་པར་
 གནས་སོ་ཤེ་ན་མིན་ཏེ། ཆགས་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡།༡༧-༦ ། རྟོགས་པའི་ལེ་རྒྱུད་། ༡༡༧-༡ ། རྟོགས་པའི་ལེ་རྒྱུད་།

ལུས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐམས་ཅད་སྲ་སྲི་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
སྲེས་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སློ་ཡི་ཚོས་ཆགས་སྒར་ལ་སོགས་པ་ཅིག་
ཅར་དུ་སྐྱེན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་
རོ། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ་ཆགས་པའི་ཡུལ་སོགས་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་མེད་པས་སོ་སྟུམ་ན། ཆགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་པ་སོགས་རང་
མཚན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོ་ཞིང་། རང་གི་
སློས་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བརྩུང་བར་ཡུལ་ཅོམ་གྱིས་ཆགས་
པ་མི་སྐྱེད་པར་སྲར་ལན་མང་དུ་དབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱབས་པར་
རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཅོམ་ཡང་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་
ངེས་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བཟུ་བ།

སྐལ་མཉམ་རྒྱ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར།།

ཆགས་སོགས་ངེས་པ་མེད་པ་འཇམ།།

རྒྱ་ནི་ཉེ་ཕྱིར་སློ་རྣམས་ཀུན།།

ཐམས་ཅད་ཀུན་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཆགས་སོགས་འདི་སྟོན་གོམས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ལུས་
ཅམ་ལས་སྐྱེ་ན་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་
རྒྱ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་སྤང་སོགས་ཤལ་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པར་
ཡང་ངེས་པ་མེད་པར་གྱུར་བའཇམ། ཡང་ན་རྒྱ་ལུས་ནི་ཉལ་ཏུ་ཉེ་
བའི་ཕྱིར་ཆགས་སྤང་སོགས་སློ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱང་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་ན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ཅུམ་པ་ལ། མི་རྟག་
སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣོད་བདག་མེད། །དང་པོ།
དེ་ནི་རེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།།

མི་རྟག་ལྷོ་།།

སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅན་སྤང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བར་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ།

.....:ཉེས་⁽¹⁾པའི་རྟེན་ཕྱིར་དང་།།

རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན།།

དེ་འབྲེལ་ཉེས་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ནི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་
ཡང་ལས་ཉོན་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། བད་དང་འབྲས་དང་བས་དུག་ཅན་བཞིན་ཡིན་
པ་དང་། ཡང་སྣོན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ཡི་གཞན་

(1) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་། ༡༣༣-༡ ། གཉིས། །

དབང་ཅན་ཏེ་བློན་བཞིན་དུ་གྲུང་པའི་སྤྱིར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི་ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ཉེས་པའི་རྟེན་དུ་གྲུང་པ་དེ་མི་འདོད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡི་དབང་
ལས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་དོ།།

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ།

བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན།།

དེ་འབྲེལ་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་བདག་མིན་ཏེ། མི་རྟག་
པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་དང་ཆ་དུ་མར་གནས་པའི་སྤྱིར་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་གི་བདག་གམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཚམ་དུ་
ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་མིག་སོགས་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ་
དབང་བསྐྱར་བའང་མིན་པས་ན་བདག་གི་བའང་མེད་དོ།།

བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འབྲེལ་པ་

གཉིས། །དང་པོ།

རྒྱ་མིན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་མིན།།

དེ་འདྲའི་སྤང་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་མིན་ཏེ་
བདག་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་སོ། །སྐྱེད་བྱེད་མིན་ཡང་དེ་ལ་དབང་
བསྐྱུར་བའམ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་པས་ན་སྤང་པོ་ནི་བདག་དེས་སྣོང་བའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་ས།

རྟལ་པ་⁽¹⁾ རི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། །དེ་བྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། །
དུས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་མི་འགྲུབ། །རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་། །
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འགྲུབ་ན། །
དེ་ནི་རྟལ་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། །

བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྤང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་
པོ་བདག་རྟལ་པ་དེ་མེད་ན་སྤང་པོ་འང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྐྱེས་
བྱུ་མེད་ན་དེའི་གནས་དང་ཡུལ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བདག་

(1) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༣༣-༤ །རྟལ་པའང་། །

ཏེ་ཏྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་མེད་ན་གང་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་
ཡིན་ལ། འདི་ཡོད་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
ངེས་པའི་རིགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཀུན་འབྱུང་བའོན་པ་མཁའ་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་ལྡན་
ཉིད་དུ་སྐྱབ། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་སོ།

ངེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་:ཉིད་⁽¹⁾རྒྱ་བཅས་ཉིད་གྲུབ། །

རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །

ཏྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །

གཏན་དུ་བ་མིན་པར་ངེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
འདི་ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་
དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏྟག་
ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ། །

(1) ལྡན་བང་དཔེ་མིང་། ༡༡༤༡-༡ །འདི། །

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་རིས་བརླང་བ་ལ། མི་འཐད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
འགོག། །རིགས་པས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་བཞག། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་
མེད་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བཀག། །དབང་སོགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་
དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ།

རི་ལྟར་ཆེར་མ་ལ་སོགས་གྱི། །རྣོ་བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་མེད་ལ།།

དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་འགྲུར། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

གང་ཡོད་ཉིད་ནའང་གང་སྐྱེ་བའམ། །གང་འགྲུར་ན་ཡང་རྣམ་འགྲུར་ལ།།

དེ་ནི་དེ་རྒྱ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད།།

རི་ལྟར་ཆེར་མ་དང་སྒན་མ་ལ་སོགས་གྱི་རྣོ་བ་དང་རྣམ་པ་ཉིད་
སོགས་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཅེ་གཏོད་པ་དང་རྣམ་པོར་བྲས་པ་མིན་
པས་རྒྱ་མེད་པ་ན་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་བྱང་བ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པར་འགྲུང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་ནི་ཚུ་རོལ་
མཛེས་པར་སྤྲོ་བ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ།།

དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་སྤྲོ་སོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་

ཡོད་པ་ཉིད་ནའང་དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་གང་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའམ། ཚོས་
གང་ཞིག་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྗོག་ན་ཡང་ཚོས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འབྱུང་
བའམ་ལྗོག་པར་བྱུང་བ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོག་གྲེད་པ་དེའི་སྐོ་བས།
སྐྱ་མ་དེ་ནི་སྤྱི་མ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཞེས་འདི་ག་ཉེན་ན་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྗོག་གྲེད་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཚེར་མ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ས་སོན་ཡོད་ན་འབྱུང་
ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། དེ་
རྟེན་སྐྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་གོས་སྐྱོན་སོའི་ཉུགས་ཡིན་ནོ།

གཉེས་པ་རྩོད་པ་སྐྱབ་པ།

རེག་པ་གཟུགས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་སྤྱིར།

མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན།

རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རེག་པ་མེད་ན་གཟུགས་མེད་ལ།
ཡོད་ན་གཟུགས་གྲང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རེག་བྱ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རེག་པ་ནི་གཟུགས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་

རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་
དེ། རེག་པ་སྣ་མ་ནི་གཟུགས་ད་ལྟ་བའི་སྣམ་ཅིག་གེད་སྐྱེན་ཡིན་
ལ་ད་ལྟའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་ཡང་འབྲེལ་མི་རུང་དུ་
གནས་པའི་སྲིད། དེས་ན་རེག་པ་དེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ནི་བརྒྱད་
ནས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་
འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེག་པ་ཡིན་
ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཡིན་པ་
ཅམ་གྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉིད་མི་
འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉེས་པ་དབང་ཤོགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་དགག།

ཉལ་རྣམས་བཀག་ཅིང་དབང་སྤྱད་ལ།།

ཤོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྲིད་མིན་ཏེ།།

བུས་མེད་སྲིད་རོ་།།

སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་ཉལ་པའི་རྒྱ་ལས་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་ཉག་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་
བྱ་འབྲུང་བ་སྤར་ཡང་བཀག་ཅིང་། ཉག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེར་
མ་ངེས་པ་ཡང་མིན་ཏེ་ཉག་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་
པ་དབང་ལྷན་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པ་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ་ཉག་པ་ཡིན་ལོ་ཅོག་གང་ཡིན་
ཡང་། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཚད་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་
རྣམས་པ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་བྱུབ་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྤྱི་རྒྱ་སྲིད་པར་ངོས་
བཟུང་བ། །དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྦྲར་དོན་བཤམ། །དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
ལོ། །དང་ལོ།

.....དེ་ཡི་བྱིར།

སྲིད་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་བྱིར།

མི་རྣམས་ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།⁽¹⁾

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡༡༧-༩ །ཁྱད་པར་བཞུ། །

ཡོངས་འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་བས་བྱས།།

བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐག་བཅས་
 ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དེ་རྒྱ་མེད་པར་མིན་ལ་
 རྒྱ་ཉལ་པ་ལས་ཀྱང་མིན་པ་དེ་ཡི་སྲིད་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་
 བེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སྤང་ལོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་མཚོག་དམན་བར་མས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤང་ལོ་འདི་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་རང་རང་གི་སྲིད་པའི་དབང་
 གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྲིད་ན་མི་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཏེ་གནས་
 དང་གོགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འདོད་བར་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་སྲིད་
 པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་
 འཛིན་པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་དར་གྱི་སྤང་ལོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 བོ། །དེ་བས་ན་སྲིད་པ་ལ་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་

རྒྱུན་མར་ཞུགས་པས་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྲིད་པས་
 རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། རྒྱ་ཡི་དུས་ན་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་
 དུ་འགོ་བའི་ལས་དང་དུ་སྐྱབས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་
 བ་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་མ་ཟད་བར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་ལྡོག་པ་ནི་ཟས་
 དུག་ཅན་ལ་སྲིད་པས་ཐོས་པ་ན། ལུས་ན་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
 ཀྱང་འབྲུང་བ་བཞིན་དེ་ཡང་སྲིད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་དུ་
 གནས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤང་པོ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་དང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོངས་པའི་དབང་དུ་ཀྱུར་པའི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ལ་སྲིད་
 པ་མེད་པ་ན་དེ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པས་ལྷུལ་དེ་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པ་
 འགགས་ཏེ་གནས་སྐྱབས་ས་འོག་མའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་ཆགས་པ་གཏན་དུ་ཟད་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལུང་དང་སྐར་དོན་ལགས།

དེ་ནི་སྲིད་འདོད་གང་སྲིད་ཡང་།།
 སྲོག་ཆགས་བདེ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་དང་།།
 འདོད་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི།།
 འདོད་དང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད།།
 བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས།།
 བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུལ་ཤེས་པས།།
 གུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བ།།
 དེ་སྲིད་སྲིད་པ་སྲིད་རྟེན་ཡིན།།

ཅིའི་སྲིད་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་གུན་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་
 ལས། གུན་འགྱུར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྲིད་
 པ་འདི་ནི་གུན་འགྱུར་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ།
 དེ་དང་དེར་མདོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པའི་སྲིད་
 པ་དང་། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དང་། འཇིག་པའི་སྲིད་པའི་ཞེས་གསུངས་

བའི་སྲིར་སྣམ་ན། ལུང་གི་དོན་དང་མི་འགལ་ཉེ། བཤད་མ་ཐག་
 བ་མངལ་སོགས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་
 བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་གང་གི་སྲིར་གཞན་དབང་སྤྱུག་
 སོགས་གྱིས་དྲང་བ་མིན་པར་ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་རང་ཉིད་བདེ་
 སྤྱུག་འཛོལ་བ་དང་འདོར་བར་འདོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་
 བའི་མེས་བཞེན་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་འཇིག་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བདེ་བ་འཛོལ་བར་འདོད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་
 བ། སྤྱུག་བསྐྱལ་འདོར་བའམ་འཇིག་པར་འདོད་པ་འཇིག་པའི་སྲིད་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྲིད་པ་དེ་ལ་འདོར་ལེན་གྱི་བསམ་བསམ་དེ་
 ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་ལ་
 སྲིད་པ་དང་། སྲིད་སྲིད་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སྲིད་པ་དང་། འཇིག་སྲིད་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འདོར་འདོད་ལ་བཞེད་དོ། །སྲིད་པ་དེ་གང་ལས་
 བྱང་ཞིང་དེས་སྲིད་པར་རི་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཏུ་

ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་། རི་ལྟར་འཇུག་ན་བདེ་མིན་ལ་
བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་མངལ་གྱི་གནས་
ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱང་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
ཕྱིར་སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་ཉེན་ལས་རྒྱ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ།

- ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ཕྱིར།།
- ཞེས་ནི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།
- ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར།།
- ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་།།
- རྒྱ་མཚན་ཁས་སྦངས་ཕྱིར་ན་འདོད།།
- ཉེར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན།།
- རིགས་འདི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི།།
- རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོན་འགྱུར།།
- གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལ་ཆགས་མཐོང་ཕྱིར།།

སྐྱེ་དང་སྐྱེན་ཅིག་འབྱུང་ཞེས།

སྐྱེ་མཉམ་སྐྱེ་སྤྱིར་སྤྱིར་གྲུབ་ཡིན།

ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་སྟེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་
བྱུ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་
བའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཞེས་ནི་སྟོན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་སུའི་སྐྱེ་བ་མ་
མཐོང་བ་དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་རྒྱང་འཕེན་བས་སྦྱས་པ། འོ་ན་ལུས་མེད་པ་ལ་ཡང་
ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་སྟོའོ། །རྒྱང་འཕེན་བས་སྦྱས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་ལུས་མེད་
པ་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ ལུས་ཀྱང་ཆགས་པ་
སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཅོམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་སྐྱད་སྦྱོ་བ་ཡིན་ནམ། ལུས་

ཆགས་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་དུ་བསམས་ནས་ཡིན་ནམ། ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་
བ་མ་མཐོང་ཡང་ཆགས་བཅས་སྐྱེ་བ་ན་ལུས་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྐྱེན་
ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་ལུས་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཆགས་པ་ནི་ལུས་
ཅན་དེ་ལ་མཐོང་བ་བདེན་ཡང་། ལུས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོད་པས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བན་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྐྱོངས་པའི་བྱིར་ན་
འདོད་པ་ཡིན་ལ།

གཉེས་པ་ལྟར། ལུས་ལས་སེམས་འབྱུང་བས་ན་ལུས་ཆགས་
པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ནི་སྤར་རིགས་པས་བསལ་
བ་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ལྟར། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིན་སྐྱེ་བ་མ་
མཐོང་བས་ལུས་སྐྱངས་ཉེ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་དང་མ་
བྲལ་བའོ་ཞེས་རིགས་པ་བསྟན་པ་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་
ལྟར་འདོད་ན་ནི། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱོངས་དེས་རང་གི་

འདོད་བ་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་མེད་ཅེས་བ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆགས་
བཅས་ཀྱི་སེམས་དེས་ལུས་དེ་ལེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
གསུམ་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་བ་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་སྲ་མ་སྲོན་དུ་སོང་བ་མིན་ཡང་
སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཆགས་བ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། དུས་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་
ཆགས་བ་ལ་ཕན་མི་གདགས་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པར་བསྐྱབས་ཐེན་ལ་དེ་འདྲའི་ཆགས་སེམས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་
མེད་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་སྐྱེལ་མཉམ་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལུས་གྲུབ་པའི་གང་⁽¹⁾ནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
རིགས་འདྲ་ཡོད་པར་གྲུབ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉེན་བ་རྩོད་སྤོང་བ།

མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྗོད་སྲིད་བ་ཉིད་བཤད་པ།

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༠༦-༡༡ ། རྩམ་པ། །

རྒྱལ་ལོ་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན།།
དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ།

ཚོངས་པ་དང་ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་དུ་བཤད་ཅེ་ན། བདག་མེད་པར་མི་ཤེས་
པའི་མ་རིག་པ་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་
མ་བཟོད་པར་སྲིད་པ་ཉིད་རྒྱ་དུ་བཤད་པ་ནི། སྲིད་པ་སྐྱེའི་རྒྱལ་ལོ་
བར་མ་ཚད་པར་དངོས་སུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་
དང་བར་མ་ཚོད་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མ་རིག་
པ་ནི་སྐྱིར་བཏང་རྒྱུར་གནས་ཀྱང་སྲིད་པ་གང་དང་གང་འཛིན་པའི་ཉེ་
རྒྱ་སྲིད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བཟོ་འདུབ་པ་ལ་བཟོ་བ་དང་
ཁབ་སྐྱད་བཞིན་ལོ།།

མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ནི་དངོས་སུ་
སྲིད་པ་མི་འབྱུབ་སྟེ། མི་ཤེས་པས་དདུལ་དུ་འབྱུང་ཀྱང་སྲིད་པ་
མེད་ན་མི་ལེན་པ་བཞིན་ལོ།། །ལས་ཀྱང་མིན་ཉེ་ལས་དེ་ཡོད་ན་

སྲིད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །རི་ལྟར་ན་སྲིད་པ་ས་
 གསོས་མ་བཏབ་པའི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་
 བེ་ས་བོན་རྒྱན་དང་བུལ་བ་བཞིན་ལོ། །ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་རག་
 ལས་ནས་འགྲུབ་སྟེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་
 ཀྱང་འདོར་ན་ཆེད་དུ་སྤྲས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་
 བ་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ལས་བྲེད་ཅིང་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་
 བའང་སྲིད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེའི་སྲིད་སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་འགྲུབ་
 བ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འཐད་དོ། །དེ་
 དག་གིས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱའི་རྣམ་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རབ་སྐྱེ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེས་གཏན་ལ་ཐབ་
 (1) པའི་སྲིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །

(1) BDRC: W22313 ཚོག་ཡང་། ༡༠༧-༩ །ཐེབས།༽

དུ་གྲུབ་པའི་སྲིར་ནམ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐར་
 བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྲིར་དེ་འཁོར་བའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །འཆད་ཚུ་ལ་
 གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉག་པའི་སྲིར་ཐར་བ་མེད་ཅེ་ན། འཁོར་
 བ་ཉག་ན་ཐར་བ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བ་ཉག་པ་ཡིན་པར་
 ཉག་ས་མ་གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་འཁོར་བཞིན་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་
 པར་འདོད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་བ་མ་གྲུབ་
 ཅེས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འདོད་དང་། རྒྱན་ལ་བསམ་ན་མ་
 གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་དོན་དམ་པར་འདོད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་
 གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་འཁོར་བར་འདོད་པ་སྲི་
 རོལ་བ་བྲིད་ལྟར་ན་འདོད་དང་། བདག་མེད་སྲི་བ་ནང་པའི་ལུགས་
 ལྟར་ན་ཐར་བ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་
 དོན་ལ་གནད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་གཞོན་པའི་རྒྱ་རྒྱ་བའད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚིན་སྲང་

གཉིས། །དང་པོ།

ངེ་སྲིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་།།

དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་འགྱུར་བ།།

དེ་སྲིད་སྤྱག་བསྐྱེད་སློབ་ཀྱི་གས་ནས།།

རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད།།

གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་།།

ལོག་པར་སློབ་འདོགས་⁽¹⁾གཞོམ་ཕྱིར་བཅོམ།།

བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་ལ་སུ་ཞིག་གྲོལ་བར་
འགྱུར། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་སུ་ཡང་
སློབ་པར་མི་འགྱུར་བས་བདག་ནི་བཅོང་གྲོལ་གྱི་ཉེན་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་
ཅའོ་ཞིན། བདག་ཡོད་ན་གྲོལ་བ་གཏུན་ནས་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབས་
ཟེན་ལ། བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་

(1) ལོག་པར་དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ༡༡༧-༩ །སློབ་ཀྱི་གས། །

བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཇི་སྲིད་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་
 བདག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་
 དབང་གིས་སྲིད་པར་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་
 ཡོད་པ་ལྟར་བཟུང་ནས་བདག་དེ་བདེ་འདོད་དང་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 འདོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཆོག་གིས་
 ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་ཏུ་བདག་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་མཉམས་དོན་ཏུ་ནི་གནས་པ་མེད་དེ་སྐྱེད་མེད་
 ཀྱང་སྐྱེད་པ་འཇིན་སྐྱེས་པ་ན་ཇི་སྲིད་སྐྱེད་མེད་པར་མཐོང་གི་བར་ཏུ་
 སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་པོ་ཡི་བདག་བདེན་པ་ཞིག་ནི་མེད་ན་ཡང་བདེ་
 སྤྱད་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་
 སྐྱོ་འདོགས་པ་དེ་གཞོན་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡང་དག་
 པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་ཤིང་དོན་དེ་གོམས་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་
གྲོལ་བ་འཐད་པ་ཁོ་རེའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་བ་ལ། ཆགས་བྲལ་འཁོར་བར་མི་གནས་
དང་། །ལམ་དང་ཐོར་ནི་སྲིད་མེད་སྤང་། །དང་ཐོ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་ཐོ།

འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི།

བཅེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་གྲིས་ཡིན།

འཕངས་ཅི་ལས་⁽¹⁾ ལྷོག་མེད་འདོད་ཕྱིར་རོ།

སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ནས་འཁོར་
བར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ལྟ་སྤངས་པས་
བདག་ལ་པན་འདོགས་སྲུ་རེ་བ་རྩུང་བྱང་མེད་པས་དེ་མ་
ཐག་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཐག་འཁོར་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱ་

(1) ལོང་ཕར་དཔེ་རྒྱུན། ༡༡༧-༥ །༩༣།

གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་
བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་གནས་པའམ། ཡང་ན་
ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་བ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་
བྱེད་ཇི་ཅམ་བར་དུ་འཕངས་བ་དེ་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་བ་ལས་རྩོལ་བ་མེད་བར་རང་བཞིན་དུ་སྟོག་
བ་མེད་བར་འདོད་པའི་སྲིང་རོ།།

རི་ལྟར་ན་ཤིང་ལ་མེ་འབར་བ་བྱུང་ཤིང་རི་ཅམ་བར་འབར་
བར་འགྱུར་གྱི་རང་གར་མི་སྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཞུགས་
པ་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་
ཆགས་པ་ཟད་པའི་སྲིང་རོ། །རི་སྐད་དུ། འཆི་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་
ཞིང་། །གསོན་པ་ལ་ཡང་དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན་སྐྱ་པའི་སྐྱ་བཞིན་
དུ། །ཁོ་བོ་དུས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ་ལ། ལས་ཀྱིས་གནས་པར་རྩོད་སྟོང་
དང་། །བཅེ་བས་གནས་པར་རྩོད་པ་སྤང་། །གནས་ཀྱང་སྟོན་མེད་

འདུ་བྱེད་སྲ་མ་འཇུག་པ་ཅན།།

དངོས་ཚོས་བཅེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ།།

སེམས་ཅན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།།

དེ་བདག་མིན་པའི་ཚོས་ལ་ནི།།

བདག་གཞན་སྐྱོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས།།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱན་རིག་ཅམ་ལས་ནི།།

བཅེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

གཏི་མུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན།།

དེ་མེད་ཉེས་རྒྱ་ལས་ཁོ་མིན།།

དེས་ན་བཅེ་བ་ཉེས་མེད་འདོད།།

བཅེ་བ་སེམས་ཅན་བསྐྱེབ་འདོད་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཆགས་བྲལ་དེ་

སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་མ་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་

སྐྱངས་ན་སྐྱོང་རྗེའང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་ལ་སྐྱོང་རྗེ་བའི་

དུལ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཁོ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་
 ཆགས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྣང་རྗེའང་
 ཉེས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉལ་བ་
 སོགས་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་པས་ན་སྣང་རྗེ་འི་རང་གི་འདུ་བྱེད་སྲ་
 མ་སྲ་མ་ཅོམ་གྱི་རྗེས་སུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་
 དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གནས་པའི་བཙེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དང་
 སློག་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདག་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་འདུ་
 བྱེད་སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱན་གྱི་ཚོས་ཅོམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་
 དེའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བསལ་འདོད་ཀྱང་སེམས་ལ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་རྗེ་
 དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་
 པ་སྟེ་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅོམ་ལ་ནི་བདག་དང་གཞན་

དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཞན་
དུ་སྐྱོ་མ་བཟགས་པར་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་དུ་རིག་པ་
ཅམ་ལས་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཅེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་མེད་གྱི་
སྤྱིང་རྗེའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉི་ལུག་ནི་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་
ཅ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གམ་བདག་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་ཡིན་ལ་བདག་ལྟ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རང་ངམ་སེམས་ཅན་
ལ་གཞོན་པ་བྱས་པའི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་ཁྱོ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དེས་ན་
ཆགས་བྲལ་གྱི་བཅེ་བ་དེ་ནི་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་ཉེས་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་བསྟན་པ།

གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་སྟོན་འདུ་བྱེད།
ཟད་ནས་གཞན་མཚམས་མི་སྤྱིར་བྱིས།

(1) བ་གང་དེ་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་ཉིད་ནའང་འདམ་གྱི་བརྒྱ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཀུན་འགྲུང་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གཉིས་
 ཀུན་མཁར་མི་རྣམས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་ཡང་འཁོར་
 བ་ལ་ཇི་སྟེ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་ཆགས་བྲལ་དེ་དག་སྦྱང་རྗེ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་
 ཡང་སྲིད་པར་ཡུན་དུ་གནས་པའི་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་མེད་ལ། རྒྱལ་
 དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་གང་དག་གཞན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་རང་(2)གིས་འཇུག་པ་དེ་
 དག་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཚད་མེད་པ་སློན་
 ལམ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་
 འཕེན་པ་མ་ཟད་པ་རྣམས་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་ནི་སྲིད་པ་ཇི་
 སྲིད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༠༧-༡༦ །། ༣༣།།

(2) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༡༠-༥ །། ༣༤།།

གཉིས་པ་ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་སྲོང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་

བཤད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་སྲིད།

ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་འགྲུང།

རྟོན་གཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤངས་སྲིད།

སྤངས་ན་ཡང་སྲིད་གལ་ཡོད།

གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་
མཐོང་ལམ་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། དེས་བདག་
འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་རྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
མ་སྤངས་པའི་སྲིད་སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། རྟོན་སྐྱེས་དེ་
སྤངས་པ་ན་ཡང་སྲིད་པ་གལ་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྲུང་རོ།

གཉེས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ངོ་བོ་བསྟན། །དེ་
མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྤྱག་བསྟུན་བར།

མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན།

ངའོ་སྙམ་པའི་སློབ་གང་དེ།

སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས།

བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་གང་ཞེ་ན། བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའམ་
སྤྱག་བསྟུན་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ན། དེ་གཉེས་ཀྱི་
ཉན་དུ་ངའོ་སྙམ་པའི་སློབ་སྐྱེས་སུ་རང་⁽¹⁾གིས་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ངའམ་སེམས་ཅན་དུའམ་བདག་ལ་ལྟ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉེས་པ་དེ་མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ།

ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི།

(1) BDRC: W22313 རྟོག་ཡང་། ༡༡༠-༡༥ །ངང་། །

འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་མ་ཡིན།།

བདག་ལ་སྲིད་པ་⁽¹⁾མེད་པར་ཡང་།།

བདེ་བ་འདོད་པས་མངོན་རྒྱུག་མིན།།

བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་གོམས་པ་ན་དེ་འདྲའི་སྣེན་
སྦྱེས་ཀྱང་ལྷོག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་
ནི་ངའོ་སྣམ་དུ་འགའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་
ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་བདག་དེ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་
པས་སྲིད་པར་མངོན་དུ་རྒྱུག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་ཡོད་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པ་ལ། ཉག་བདག་
ལ་ནི་བཅིང་ཐར་མེད། །བརྗོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པའོ། །དང་པོ།

སྦྱག་བསྔལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི།།

འཆིང་ཡིན་ཉག་ལ་དེ་གང་ལས།།

(1) རྣམ་འགྲུལ་ལེགས་བཤད་། ༡༡༧-༡ །ཆགས་ལ། །

སྤྱད་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་⁽¹⁾ རྒྱ་ཉིད་ནི།།

ཐར་ཡིན་ཏུག་ལ་དེ་གང་ལས།།

གལ་ཏེ་བཅིང་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཏུག་ལ་ཞིག་མེད་ན་
བཅིངས་བའང་མེད་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་པོ་མེད་ལ། ཕྱིས་ཐར་བ་གྱུ་
འོམ་པའི་བདེ་བའང་སྤྱས་སྤོང་སྟེ་ལྷན་བྱིན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་སུ་
བཅུག་པ་དང་ལྷགས་སྐྱོག་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་
འདྲའི་ཏུག་བདག་དེ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ་བཅིང་ཐར་གང་
གིས་གྱང་དེ་ལ་ཕན་གཞོན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ངེ་རྣམ་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ཉིད་ནི་འཆིང་བ་
ཡིན་ཡང་ཏུག་ལ་ལ་འཆིང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་
ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འཕེལ་རྟེན་ཉིད་ནི་ཐར་བ་ཡིན་ཡང་
ཏུག་ལ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་

(1) རྣམ་འབྲེད་པོ་ཅིང་། ༡༡༧༡-༩ རྩི་བརྒྱུད། །

དོ། །དེས་ན་དེ་བཅིང་གྲོལ་གྱི་ཉེན་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ།།

གཉིས་པ་བརྗོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པ།

མི་ཉལ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མེད་གང་།།

དེ་ནི་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན།།

བརྗོད་བྱ་མིན་ལའང་བཅིང་དང་ཐར།།

རི་ལྟ་རུང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

གང་གི་རང་བཞིན་འདིག་མེད་པ།།

དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཉལ་ཅེས་བརྗོད།།

དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི།།

སྒྲོངས་ལ་དེ་ནི་ཉལ་པར་སྒྲོས།།

གནས་མ་བྱའི་སྟེ་པ་ན་རེ། བཅིངས་གྲོལ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་

ཉེན་དུ་བདག་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ནི་ཉལ་མི་ཉལ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་

དུ་མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གང་མི་ཉལ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་

རྒྱ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མས་བྱབ་བས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་མིན་ན་དེ་
ལས་བྱེད་པོ་དང་སྲོང་པོ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་
གི་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་མིན་ཡང་རྟག་པའང་མིན་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་
མེད་དོ་སྟུམ་ན། བཤད་ཀྱང་བཤད་བྱ་མིན་པ་ལའང་བཅིང་དང་ཐར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོག་གི་བཤད་
པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་དེ།
དངོས་འགལ་གཞི་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་བྱུབ་མ་སྲོང་བས་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་དེ་འབྲེལ་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་སྲིད་དོ།།

དེ་དག་ན་ལེ། དེ་མེད་ན་ལས་བྱེད་པོ་དང་སྲོང་པོ་གཅིག་
པར་མི་འཐད་པས་ལས་འབྲས་རྒྱུད་ཟ་ལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་ལམ་ལ་བཙོན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་
ན། ལས་བྱེད་པོ་བཤད་མེད་གྱི་བདག་དེ་འབྲས་བུ་སྲོང་བ་པོ་
དང་། བཅིངས་པའི་དུས་གྱི་དེ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་ན་སྐར་གྱི་དེ་

ཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཚོས་གང་གི་རང་བཞིན་སྣ་མའི་རང་
 བཞིན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
 རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱ་བའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཉམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་བཞུགས་པ་(1)གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་
 བ་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་སྤྱད་པའི་ངོ་ཚའི་ལྟ་བུ་འདི་སྤོངས་
 ལ་བདག་དེ་ནི་ཉམ་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་དང་སྣ་མའི་
 ཁས་ལེན་དེ་ལས་དེ་བཟང་ངོ། །དེ་བས་བྱིས་པའི་ཅེད་མོ་
 དང་འབྲ་བར་ཚིག་ལ་འཆེལ་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཚིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 གྱུར་དོན་བཅིང་གྲོལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་འབྲ་ཡོད་
 མི་སྲིད་པས་སོ།།

ཡང་ན་ལས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་དེས་པར་ཁས་ལེན་ན་
 མི་ཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་

(1) ༼གཞན་ནི༽ ༼བྱེད་པའི་མཚན༽

ཅན། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་མི་ཉག་བརྗོད། །དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་
འདི། །སྒྲོངས་ལ་དེ་མི་ཉག་པར་སྒྲོམ། །ཞེས་འདོན་བ་བསྐྱུར་བས་
འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་འགོག་བ་ཉིད་བཤད་པས་ཞི་བ་སོགས་རྣམ་པ་
གཞན་ཡང་ཤེས་པར་འགྲུར་ངོ།།

བཞི་བ་བསྐྱེད་བྱ་ལམ་བཤེན་བཤད་པ་ལ། བདག་མེད་གཏུན་དུ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན། །དེ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལ་ཚོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ།

བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས།།

གནས་གྱུར་།།

བཤད་ཟིན་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལམ་དེ་གོམས་པ་རབ་
ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་འདྲིན་སོགས་གཏུན་
མི་གནས་པས་ཉེས་པ་སྤོ་མོ་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་གྱུར་
པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་བ་ལ། སྤང་གཉེན་རྒྱས་སྟོབས་མཚུངས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་མི་འཇོད་དང་། ཉོན་མོངས་གཏན་ཟད་
མི་སྲིད་དང་། ཟུང་ཀྱང་སྤང་སྟོག་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉེས། །དང་པོ།

.....གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་ཀྱང་།།
ལམ་བཞིན་སྐྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེས།།
མ་ཡིན་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ནི་མ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་ཀྱང་།
སྤང་གནས་མ་གྱུར་བ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་ལམ་ཉེས་མེད་
འབྱུང་བ་བཞིན་སྤང་ཡང་སྐྱོན་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བར་སྲིད་པས་གོལ་
བ་གཏན་དུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་
བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ལམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལ་
གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནས་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་

བར་འགྲུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབད་པ་མེད་པར་ལྷོག་པ་
མེད། །འབད་དུ་རྒྱག་གུང་མི་ལྷོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་
དུ་གྱུར་ལ་གཏན་ལུས་མེད། །མངོན་གྱུར་མིན་ཡང་མི་ལྷོག་
པ་ལོ། །དང་པོ།

རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཚོས།།
ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་།།
ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ།།
འདི་ཡིས་སྐྱེད་བར་བྱེད་བའང་ཡིན།།
རང་བཞིན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ།།
རྒྱུན་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྲུར་ཞིང་།།
ལྷོག་པ་ཡང་ནི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས།།⁽¹⁾
མི་བཏུན་སྐྱུལ་གྱི་སློབ་ཞིན་ནོ།།

(1) ལྷན་བཤད་པའི་དེ། ༡༡༧༡-༤ ལྷན་བཤད་པའི་དེ། ༡༡༧-༡ རྟོག་པར་བཤད་པའི་རྣམ་པ། ༡༡༧-༤ །རྒྱུག་
པ་ལ་ནི།

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ།།

དེ་མ་རྣམས་ནི་སློབ་བྱ་བ།།

དེ་སྤྱིར་སྣང་ཡང་རྣམས་མེད་རྣམས།།

དེ་བདག་གྱུར་ལ་སྤྱིས་རྣམས་མེད།།

བདག་མེད་པའི་སེམས་མཐར་སྐྱེན་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ན་སྣང་མི་
སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རིག་ཅིང་
གསལ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་བ་ཡི་
ཚོས་སམ་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་
དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡི་
ནི་བདག་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འདི་ཡི་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་
ཏེ་སློབ་འཇུག་པའི་གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་སོ།།

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་
པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པས་སྲུས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མེད་
དོ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་ལས་

སེམས་དེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་མ་ཞུགས་པར་རྟག་བདག་གཅང་བའི་སོགས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་གོལ་བ་ན་འབྲུལ་བའམ་
 སློ་འདོགས་པ་དེ་ལྡོག་པ་ཡང་ནི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་བྲངས་
 པའི་ལམ་གོམས་པ་སོགས་ལྡོག་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་
 རང་དགར་མི་ལྡོག་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲུལ་རྒྱུ་གཞན་སྐྱུལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་དོགས་པ་ཟ་བ་དང་ཐག་པ་འབྲིལ་ལུགས་གྱི་དམིགས་
 རྒྱུ་དང་ལུན་པ་ཚབ་ཚུབ་སོགས་རྒྱུ་ཏུ་གནས་པ་ལས་ལུལ་ལ་
 མེད་ཀྱང་རྟོག་བཅས་གྱི་ཤེས་པས་ཐག་པ་དེ་སྐྱུལ་ཏུ་སློ་འདོགས་
 ལ། ཇི་སྲིད་སྣང་བ་སོགས་ལྡོག་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་ཏུ་
 སྐྱུལ་ཡོད་སྟམ་པ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲུལ་པའི་སློ་དེ་དག་རྒྱུ་
 ལ་ལྟོས་ནས་མི་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མས་གཞོན་པ་ཅན་དང་སློ་བྱུར་བ་སྟེ་
 སེམས་དང་འབྲུལ་བྱུང་ཡིན་པས་ན་མི་བརྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་

ལ་སྐྱལ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་ལ་འདོད་རུང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲུལ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོར་ནས་འབྲུལ་པ་དང་འབྲུལ་མི་རུང་བ་ཅན་
མིན་ཞིང་། སློབ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་པ་ན་དེ་དང་འབྲུལ་མི་རུང་བ་
ཡིན་པས་ན་རང་གཤེས་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐུན་པ་དང་བྲལ་བ་འོད་
གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་བདག་ལྟ་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྗེ་མ་རྣམས་ནི་
དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པས་སློབ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྤྱིར་སྤྱད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱུང་བའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པའི་ལུས་པ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་སློབ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་གྱིས་མ་ཞོར་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་
སློབ་སྦྱོར་གྱིས་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་ཤེས་པ་ལ་
སྐྱལ་འདོད་ཀྱིས་སྤྱད་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་གནས་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱད་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པའི་

སྣོ་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་
སྣོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པའི་སྣོ་ལ་སྤྱིས་
རྒྱས་པ་རྩུང་བཤད་པ་ལྟ་ཅི་སྣོས་སོ།།

གཉེན་པ་མངོན་གྱུར་མིན་ཡང་མི་སྣོག་པ།

རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་གཞོན་པ་ཅན། །སྤྱིད་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན་དངོས་ལ།།
ཡུན་དུ་གནས་རྒྱས་ཡོད་མིན་ཏེ། །ས་སྣོན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།།

གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པས་བག་ཆགས་མ་བཤད་པའི་རྣུད་ལ་
ལར་སྐབས་དེར་བདག་འཇིན་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྩུང་བཤད་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་
སྤྱིར་འབྲུལ་འཇིན་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྤྱིད་རྒྱས་པའི་སྤྱིང་
པོ་ཅན་གྱི་སེམས་རྣུད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
གི་སྣོ་དེ་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྣུད་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བུས་སྤྱིར་བཤད་ན་ས་སྣོན་པ་ལ་ནི་མེ་རྩུང་བཤད་འབར་
ཡང་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་འབད་དུ་ཚུག་ཡང་མི་སྒྲིག་པ།

འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་གིས།།

འབད་དུ་ཟེན་ཡང་མི་སྒྲིག་སྟེ། །སློབ་ཉི་ཤུགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ།།

འབད་བས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ནས་
རིགས་པས་གཞོན་པའི་སྐྱོན་མཐོང་ན་འབད་བས་སྒྲིག་སྟེན་ཡང་
འདི་ལ་དེ་མེད་དེ། ཉེས་པ་གང་གི་ཡང་རྟེན་མིན་པས་འཆེ་བ་མེད་པ་
དང་། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷགས་པ་གནས་ལུགས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ཅན་གྱི་སློབ་ཡིན་པ་དང་། ཆེས་གོམས་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་
སྟེ་སློབ་ཉི་ཤུགས་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་ནི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟེན་ཡང་མི་སྒྲིག་སྟེ། སློབ་ཉི་ཤུགས་པའི་དོན་
དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལས་སྒྲིག་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མི་
སྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་འཇོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཆགས་
སོགས་གཞན་གྱིས་གཞན་མི་འཇོམས། ། ཀུན་འཇོམས་གཉེན་པོ་
ངོས་བབུང་བའོ། ། དང་པོ།

བདག་འཇོན་རྒྱ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་།།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར།།
འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་པན་ཚུན་དུ།།
ཐ་དད་ན་ཡང་གཞོད་མ་ཡིན།།
བྱམས་སོགས་རྫོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར།།
ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན།།

བདག་འཇོན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དམིགས་རྣམ་འགལ་བ་ཡིན་
པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཉེས་ཀུན་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་
ཆགས་པ་དང་། ཡུལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་ཞེ་སྤང་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་
འགལ་ཡང་དེ་གང་རུང་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཟད་པ་མེད་

བ་དང་། ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་
 ཟད་པར་མི་རུས་ལ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་གོམས་ཀྱང་ཟད་མི་རུས་ཏེ་མི་
 རྟུག་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་སྐྱར་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ལོ་བཟེར་ན། ཆགས་སྤང་གཉེས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྲིར་རྒྱ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དང་། ཆགས་པ་ལས་དེ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བའང་སྐྱེ་ཞིང་། ཁོ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་སྲིད་
 ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྲིར་མན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
 ཅན་དུ་སྲིད་པའི་སྲིར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་མན་ཚུན་དུ་འཛིན་
 རྟུངས་མི་མཐུན་པའི་ཐ་དད་ན་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟུག་པ་སོགས་བདག་མེད་ཉོགས་པ་དང་མ་
 འབྲེལ་བར་རང་རྒྱུང་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཉེས་པའི་རྒྱ་རྫོངས་པ་སྐྱེ་
 བདག་ལྟ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རེ་ཞེས་ཆགས་སྤང་སོགས་
 མངོན་རྒྱུར་ཞེས་ཀྱང་དེའི་ས་བོན་བཅས་པ་འཛོམས་པར་མི་

རྣམ་པའི་ལོན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཙོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ཀུན་འཛོམས་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཞོམ་བྱ་ཉེས་ཀུན་ཅ་
བ་བཤད། །འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན། །དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་ཅ་བ་ཅན།།

དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན།།

ཉེས་པ་ཐ་དད་པ་གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ནི་གཉི་ལྷན་གཤམ་རྫོངས་པ་དེ་ཡི་
ཅ་བ་ཅན་ཏེ་དེ་གཅིག་སུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྫོངས་པ་
དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བདག་དང་བདག་གིར་
འཇིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ན་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་མི་
སྲིད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ།

རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤོགས་སྤྱིར་དང་།།

སེམས་བྱུང་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པའི་བྱིར།

ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར།

གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན།

འགལ་བ་གང་ཡིན་འདྲར་བཤད་བྱ།

འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། དེ་
མི་འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་སློ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པས་
ཅ་ཉོན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་
གཉིས་ཐ་དད་དེ། འཇིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་
པས་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་
རིག་པ་ནི་རིག་པ་མེད་པ་ཅམ་མིན་ཏེ་ས་རྩོལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །མི་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལུལ་མ་བཟུང་བ་ཅམ་ཡང་མིན་ཏེ་མ་
བཟུང་བ་ཅམ་ལ་ལུལ་དམིགས་པའི་སློ་ཡི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་
པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།

དེས་ན་རིག་པའི་འགལ་སྐྱར་གྱུར་པའི་འཇིན་སྣངས་ཅན་གྱི་

སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འཇིག་
 ལྷ་ལ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་
 མཐུན་སྲོགས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། རིག་པ་
 མེད་ཅམ་མིན་པར་སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་ལུལ་བདག་ཏུ་དམིགས་
 པའི་སྲིར་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་ལས་སྲིན་ཅི་ལོག་པར་
 དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་སྲིར་འཇིག་ལྷ་འདི་ཡང་
 སྲིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པའི་སྲིར་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་
 བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་
 ལྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། ས་
 བརྩ་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྟོད་པ་སྟེ་བ་གང་རི་
 སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འགྲུང་ངོ་ཞེས་

ཉེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་ལྟ་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་རིགས་
པའི་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་ལྟ་
ཡང་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས། བ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་
ཞེས་དང་། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་
ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྟ་འང་ཡིན་པའི་དོན་འདྲིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །འགལ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་རྐང་བ་འདི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་
ཏུ་འོག་མའི་དམ་བཅའ་ལ་འང་སྐར་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་བྱིས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱན་དང་། །

འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན། །

ཉེས་ཀྱན་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའམ་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལྟ་དེ་འགལ་བའི་བྱིར་ན་བདག་ལྟ་
དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་ནམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་བ་

ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་དང་ཡང་འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གོམས་པས་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཅད་ནས་
གཙོད་པ་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་ཞོན་མོངས་གཏན་ཟད་མི་སྲིད་པ།

ཟད་མིན་སློག་ཆགས་ཚོས་ཉིད་སྲིད།།

གསུགས་སོགས་བཞིན་མིན་མ་གྲུབ་སྲིད།།

གཉེན་སོའི་སློགས་དང་འབྲེལ་བ་ན།།

སློག་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་སྲིད་རོ།།

ཉེས་པ་ཀུན་རེ་ཞིག་སློག་ཀྱང་གཏན་དུ་ཟད་པ་མིན་ཏེ་སློག་ཆགས་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་
ན་དཀར་སོ་ལ་སོགས་པ་གསུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དང་མའི་ཚ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་སེམས་ཅན་
ནས་སློག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །ཅིའི་སྲིད་ན་
གཉེན་སོའི་སློགས་བདག་མེད་པ་སོགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

འབྲེལ་བ་ན་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་ཚད་
མས་མཐོང་བས་ན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་གཉེན་
པོ་དང་འབྲེལ་ཡང་ལྡོག་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མེ་དང་ཉེ་བའི་ས་
ཕྱོགས་ལ་ལར་གང་རེག་མེད་པ་སྣང་གཉེན་པོ་གོམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལ་ལར་ཉེས་པ་དེ་ལྡོག་སྲིད་པར་གྲུབ་པའི་སྲིར་སེམས་
ཅན་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

བཞི་པ་ཅན་གྱང་སྣང་ལྡོག་སྲིད་པ།

ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི།
སྲ་བཞིན་སྣང་ཡང་སྐྱེ་མེད་དེ།
དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་དང་།
ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་སྲིད།

གལ་ཏེ་རྒྱུད་ལ་ལར་རེ་ཞིག་ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་ཏེ་གཏུན་
དུ་ཟད་པ་སྲིད་ཀྱང་འགགས་ཟེན་པ་དེ་ནི་སྣང་ཡང་གསེར་སོགས་
བཞུས་པ་ན་སྲ་བ་གཏུན་མེད་ཀྱང་མེ་དང་གྲུལ་བའི་ཚེ་སྲ་བ་འབྱུང་

བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོས་གཏན་དུ་ཟད་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་སྐར་
ཡང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནམ་ངོ་མོའི་བདག་ཉིད་གྱིས་འབྲལ་བ་མེད་པ་དང་། སྐར་
བྱ་ལྷག་མ་མེད་པར་བཅོམ་ཟེན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་དེར་གཏན་ནས་མེད་
པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་མེས་ཤིང་བཅོམ་ཟེན་ནས་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་
ན་སྐར་ཡང་ཤིང་དུ་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་སྐར་བྱ་རང་གི་ངོས་
ནས་ཀྱང་ལྷོག་པར་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ངོ།།

གཉེས་པ་བདག་མེད་རྫོགས་པ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟ་མིན་
པ་ལ། བདག་འཛིན་ཡོད་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད། །གྲོལ་བའི་ལམ་
གཞན་འདོད་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ།

གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་མི།
ང་ཞེས་ཏྲག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར།
ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ།

སྲིད་པས་སྐྱོན་རྣམས་སྐྱིབ་པར་བྱེད།།

ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ།།

ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན།།

དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ།།

དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས།།

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་།།

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས།།

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འགྱུར།།

བདག་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པར་བཤད་ན་བདག་མེད་བསྐྱོམ་

པས་ཅི་ཞིག་གྲ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བསྐྱོམ་པ་དང་དཀའ་

ཐུབ་བསྐྱེན་པ་སོགས་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་སྐྱུམ་ན།

བདག་མེད་པ་སྐྱོམ་པ་མ་གཏོགས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་བཞིན་

ཐར་པའི་ལམ་གཞན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་སྐྱིན་ཅི་ལོག་གི་

སློམ་བདག་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སློངས་པ་ཅན་དེས་ཡུལ་བདག་དེ་
 ལ་ནི་ངའོ་ཞེས་ཉལ་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཞེན་པས་ནི་བདག་དེ་
 བདེ་བ་ལ་འབྲུང་པར་འདོད་ནས་ཡུལ་ལ་སྲིད་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་
 སྲིད་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཉེས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྐྱིབ་པར་
 བྱེད་དེ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲིད་བ་
 སྐྱེས་ནས། ང་ཡི་ཞེས་བདག་དེའི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་ཐབས་
 སུ་གྱུར་བ་མཐའ་དག་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་བ་དེས་ན་བདག་ལ་
 མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡོད་བ་དེ་སྲིད་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་སྲིད་པར་འཁོར་
 བར་འགྱུར་ལ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་གཞན་
 དུ་ཤེས་པ་འགྱུར་ཞིང་། བདག་གཞན་གྱི་ཆ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བརྩུང་
 བ་ལས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་དང་གཞན་
 ཕྱོགས་ལ་སྤང་བ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་སྤང་འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་
 འགྲེལ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་རྩལ་བཤད་པ་ལ། བདག་གི་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་
མེད། །ཡོད་ཀྱང་གྲོལ་བདག་དོན་མེད་འགྱུར། །དེས་ན་བདག་
འཇོན་སྤང་བར་གདམས། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་
མཛུགས་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ།

དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི།།

བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་།།

ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་།།

བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་གྱི་བདག་
གི་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པས་གྲོལ་བའོ་ཞེ་ན། དེ་མི་སྲིད་དེ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་
པ་དེ་ནི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བདག་ཡོད་
པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དེ་ཉེས་མེད་དུ་ཞེན་པས་ན་དེའི་ངོར་
བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་

བདག་ཡོད་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱོན་དུ་མཐོང་བས་ཆགས་སྤོང་
དགག། སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་སྤོང་དགག། །དང་པོ་
ལ། སྐྱོན་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྤོང་མི་རུས། །སྐྱོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བ་
ལོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་ན། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་སྤོང་འགྱུར།།
འདི་ཡུལ་སྐྱུག་སྐྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན།།
ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྣང་སོགས་སྤོང་བ་ནི།།
དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་ཅེག་⁽¹⁾གིས་མིན།།
ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆགས་མིན་གྱི། །དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིན།།
མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་རྫོག་པར་བྱེད།།
གལ་ཏེ་བདག་ཉེས་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྐྱོན་དང་བཅས་

(1) སྤོང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༧-༨ །བདག་ཉེ།

བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར་
ཞེས་ངེས་པ་ན། སྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པས་བདག་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་བདག་དེ་
ཉིད་སུན་སྤང་བ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བར་ནི་རྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་སྐྱོན་ཡོད་
པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དང་སྤང་བ་སེར་སྣ་
དང་སྤྲུག་དོག་ལ་སོགས་སྤོང་བ་ནི། ཡོན་སྐྱོན་དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་
མཐོང་བས་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་ནང་སློ་ཡི་འཇུག་པ་ནི་སྤྱི་ཚུལ་གང་གིས་
ཀྱང་ཚེར་མ་འབྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་སྤིད་པ་མིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་
ཤེས་ནས་ནན་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་ཆགས་ཡུལ་དོན་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཆགས་སློ་བ་སློག་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆང་
ལ་ཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པར་ཤེས་ཀྱང་ཆང་གི་རོ་སོགས་
ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་ཆང་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་སྣ་སུ་ཡིན་པ་དེས་

ན། བདག་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བདག་དེ་ཉིད་དེ་
འཛིན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣོད་ཀང་གིས་སྣོད་ཀ་པར་བྱེད་དེ་སྣོད་བྱེད་མི་
སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་བྱེད་མེད་སོགས་ནི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་
པ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་མ་དེས་ཀྱང་། དེ་མཐོང་བའི་སྣོ་
ཅམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ནི་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་འཛིན་
ལ་དེར་བབྱུང་བ་ན་ངའི་སྣམ་དུ་མི་ཆགས་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉེན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བ།

ཆགས་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་།།

གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉེན་ཞེ་ན།།

དེ་ལྟ་འང་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་ན།།

བདག་གིར་མཐོང་བྱིར་དཔེར་བདག་བཞིན།།

གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད།།

རྒྱ་མིན་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ།།

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ།།

དེ་སྤྱིར་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན།།

བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་སྐོང་བ་
 ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་
 བ་དེ་ལྟ་ནའང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་
 འདོར་བར་བྱེད་ཀྱིས་པ་མིན་ཏེ་བདག་གིར་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་དེའི་
 དུལ་ཅན་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་བདག་སྐོང་མི་ཀུས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཆགས་དེ་མེད་ན་བདག་ཡན་གར་བ་ནི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བདག་ཆགས་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་
 བདག་མེད་པའི་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཉིད་དུ་ཁྱོད་མི་འདོད་པས་སོ།།

རི་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་བདག་
 མེད་པར་བདག་ཆགས་རྒྱུར་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱིད་པ་ཁས་མི་ལེན་

བའམ། ཡང་ན་སྲོད་ལྟར་ན་བདག་མེད་ན་བདག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱེད་སྲོད་བ་པོ་མེད་པས་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བས་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཉེན་མི་བྱེད་བའམ། ཡང་ན་བདག་ཏུ་དམིགས་བ་
ལས་ཉེས་བ་འབྱུང་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉེས་ཀ་ཉེས་བའི་ཉེན་ཡིན་
ལ། རྒྱུ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་བ་ལ་ཡུལ་དེས་ཉེས་བ་མི་སྐྱེད་ན་ཡུལ་དང་
བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་བའང་མི་སྲིད་པས་ན། དེ་ལའང་ཉེས་བ་མེད་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉེས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་བ་
དེ་སྤྱིར་དེ་གཉེས་ཀ་ལའང་ཆགས་བ་དང་བྲལ་བ་མིན་ནོ།།

གཉེས་བ་སྐྱབ་བསྐྱེས་ས་ཆགས་སྲོང་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བསྐྱེས་ཤེས་
ཅམ་ཆགས་བྲལ་མིན། །སྐྱབ་བསྐྱེས་བསྐྱེས་བར་གསུངས་དོན་
བཤད། །དང་པོ་ལ།⁽¹⁾ སྐྱབ་བསྐྱེས་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་མི་སྲོང་། །དེ་
ཡིས་བདག་གི་སློ་མི་འདོད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བཟུང་ཡན་ལག་བཞིན།།
སྐྱབ་བསྐྱེས་བསྐྱེས་ས་སྲོང་འགྲུང་ན།།
བདག་གི་བསློ་བཅོམ་བས་འདི།།
འདོར་བ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་ལ་⁽²⁾མིན།།
དབང་པོ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤོད་གྱི།།
ཉེན་ཉིད་དུ་ཉི་བཟུང་བ་ལ།།
རང་སློ་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྲུང་ཏེ།།

(1) མི་ཚོན་ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༡༡༢-༡༩ །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བསྐྱེས་ཅམ་ཤེས་ཆགས་བྲལ་
མིན། །ཆགས་བྲལ་གྱི་ཉེན་ཡིན་པ་བརྟན། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱེས་མཐོང་ཅམ་དང་། །ཁ་དང་
ཤེས་པ་ཆགས་བྲལ་མིན། །དང་པོ་ལ། །འདིར་མི་ཚོན་ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༡༡༢-༡༩ རྣམ་པའི་གཉེན་
རྒྱུ་པ་ཉིད་གྱི་མི་སྲོང་།

(2) རྣམ་པའི་གཉེན་དེབ་། ༡༡༠༧-༩ །བསྐྱོག་ལས། །

དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས།།
 ལུས་ལས་ཐོག་པའི་སྐྱོ་སོགས་ལ།།
 ཡིད་བྱུང་ཚོ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།།
 གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན།།
 དེ་ལ་འདུ་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས།།
 རང་གི་ཚོ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི།།
 འབྲེལ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཕྱིར།།
 མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་འགྱུར།།
 འདུ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་།།
 བན་འདོགས་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད།།

གལ་ཏེ་དུག་སྐྱུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
 ལག་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཀྱང་དུག་མ་མཆེད་གོང་དུ་གཙོད་པར་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་

ལྷག་བསྐྱེད་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ལྷག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་
 ཉེ་བདག་ལ་ཐན་པའི་རེ་བ་ཟད་ཅིང་གཞོན་པར་དོགས་པས་བདག་
 གི་བ་ཡི་སློབ་པཅམ་པས་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་སློན་ཅན་འདི་འདོར་
 བ་ཉིད་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱོག་པ་བདག་གི་བའི་སློབ་པཅམ་པ་ལ་
 ལྷག་བསྐྱེད་བར་ཤེས་གྱུར་དེ་འདོར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཉེ། རི་ལྟར་མིག་
 སོགས་དབང་སོ་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་
 ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ་རང་གི་བའི་སློབ་གང་གིས་
 བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་དེ་
 ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

དཔེར་ན་ལུས་ལས་སོག་པའི་སྐྱེ་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་
 བྱུང་སྟེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སློབ་ཉི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལུས་
 དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་སེན་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་

བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་རྣམ་ཏུ་གཏོགས་པ་
 ལ་བདག་གི་བའི་སློང་ངར་གིས་སྐྱེ་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་ཤེས་
 གུང་ཆགས་པ་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་
 བར་ནི་བྱ་མི་བྱས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྣང་ན་སློང་དང་ཡན་ལག་
 ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་སྣན་པ་སོགས་གྱིས་བདག་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་རང་གི་བའི་སློང་ནི་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱབས་ན་
 ཡང་། སྣང་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་
 བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མཐོང་དུ་ཟིན་གུང་རང་གི་
 བ་ལ་ཆགས་པ་སློང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པས། བདེ་བ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 བེ་བདག་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་ལ། ལུས་དང་དབང་སོ་
 རྣམས་སྣན་འབྲེལ་ལམ་སྣན་པར་གྱུར་པ་ལ་འདུ་བས་འབྲེལ་ཞིང་
 སན་ཚུན་འབྲེལ་བར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་གུངས་ཅན་པ་སོགས་

འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སློབ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱེས་
བྱ་དང་ཡུལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཞེན་བས་བདེ་བ་ངའི་འོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་
བ་ཡིན་བས་སྐྱེས་བྱ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་རང་གི་བའི་སློབ་མི་
འབྱུང་བར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་ཡང་བདག་དང་ཚོས་དེ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་བ་
ཙམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སློབ་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་བདེ་བའི་ཡན་ལག་
དུ་བབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་ཡིན་བས་འདུ་བ་ལ་སོགས་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་
ན་ཡང་བདག་དུ་བབྱུང་བ་ཡོད་པ་ན་ཆད་དངོས་པོ་གང་ལ་བདག་
དེར་པ་ན་འདོགས་པར་འཇོན་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་
བདག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བའི་སློབ་འདོར་བར་མི་རུས་སོ།།

གཉིས་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དེས་བདག་གི་བའི་སློབ་
འདོར་བར་མི་རུས་པར་བསྐྱེན་པ་ལ། གཅིག་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མ་ཡིན་
དང་། །ཡིན་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་དང་། །མཐོང་ཡང་བདག་
གི་བའི་སློབ་མི་སྤོང་། །དང་པོ།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་སྤྱིར་སོར་མོ་བཞིན།།

རང་གི་སློབ་མི་ལྟུང་ན།

གཅིག་ཏུ་དེ་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་ན།

པལ་ཆེར་དུག་བཅས་ཟས་བཞིན་ལོ།

བྱུང་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས།

དེ་འགལ་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་ལྟུང་།

བྱུང་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྲིད་པས།

བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་སྲོང་།

བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

ཇི་ལྟར་རྟོག་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ།

བྱུང་མེད་དག་གི་མ་རྟོག་པར།

དུང་འགྲོ་ལ་འདོད་སྲོད་མཚོང་བཞིན།

གང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་

གྱིས་ཟེན་པའི་སོར་སོ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་ན་གོམས་

པའི་ཆེ་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་རང་གི་བའི་སློབ་མི་སྐྱེ་བར་མི་

གལ་ཏེ་བདག་གི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་རྙེད་པ་ཞིག་ན་བསམ་
དཔྱོད་མེད་པར་རམ་ཚུལ་བཞིན་བསམ་མི་བྱས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་
ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡིས་སྐབས་སུ་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་རེ་བས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་རི་ལྟར་རྙེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
འཇུག་པའམ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལེན་དུ་བཤེས་པས་ཟས་
དུག་བཅས་ཀྱང་ཟ་བ་དང་། ལ་བར་ཤེས་ཀྱང་སྐྱོམ་པས་ཉེན་པ་
ན་ཚུ་བསེལ་བ་འཕྱང་བའམ། བྱད་མེད་བཟང་མོ་དག་ནི་མ་རྙེད་པ་
ན་བཟུང་མ་⁽¹⁾དང་། དེ་ཡང་མ་རྙེད་པར་རྒྱུར་ན་དུད་འགོ་ལ་འདོད་
པ་སྐྱོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བདག་བདེ་བའི་རྙེན་དུའང་
རུང་བའི་ཆ་ནས་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་
གཏན་དུ་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉེས་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ། ཆགས་སྐྱེས་བར་མི་འཐད་
དང་། །ཆགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་སྐྱེས་

(1) ཤེས་འོག་དཔེ་འདིར། ༡༡༩༡-༥ རྒྱལ་ལོ་དེབ་གཞུགས། ༩༡༡-༡༢ ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༡༡༧-༡༨
། རང་ལ།

བདག་ནི་སྤོང་བ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེགས་དོན་མེད། །དང་པོ།

བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །རི་ལྷར་དེ་ནི་འཛིག་པར་འདོད།།

སྤོང་བ་དང་ནི་མ་སྣང་དང། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ།།

རི་ལྷར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། །ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་མིན།།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི། །བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད།།

དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི། །ས་བོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས།།

བརྩོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་བརྟེན་ནས། །འདུག་ལྡན་བདག་གི་བ་ལ་ནི།།

ཆགས་བྲལ་གཤགས་བྱེད་བ་ཉིད་དང། །དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡང་སྤྱིབ་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་འང་ཆགས་བྲལ་ན། །དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་མེད།།

དེ་ནི་རི་ལྷར་བདག་འདོད་པ། །སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།

ཆགས་པའི་རྒྱ་བདག་མེད་པར་སྲུན་སྲུང་ནས་མ་སྤངས་པ་དེས་

ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་ཡང་མི་སྤོང་སྟེ། ཡུལ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ལྷར་ཆགས་པ་ཡོད་ན་དེས་བསྐྱིབས་ནས་

སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའང་སྤྱད་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་

ཡང་མི་རུས་ལ། མཐོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཚོ་ན།
 བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ནི་འཆིང་གྲོལ་སྤོང་བ་སོགས་
 གྱི་ཉེན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་འདོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་
 བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་ན་
 གྲོལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བདག་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བདག་
 ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། བདག་
 ཆགས་ཡོད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོར་ཏེ་འདོར་མི་རིགས་
 སོ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་བདེ་སྤྱུག་སོགས་སྤོང་
 བ་དང་ནི་ཉུག་མི་ཉུག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཀུན་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་པ་ལོག་པ་ཞིག་
 ཏུ་འདོད་ན་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤོང་རང་གི་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་དེ་ཡིན་
 པར་འདོད་དེ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཞེ་
 འདོད་ཀྱིས་འདོར་དུ་མི་བཏུབ་པའི་བདག་ནི་དེ་འབྲ་བ་མིན་ཏེ། གྲོལ་

བའི་བདེ་བ་ལྷོང་བ་པོ་དང་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
སྟོན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། འཁོར་བར་མི་འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འདོད་པས་ན་ལྷོང་བ་སོགས་དེ་ཀུན་མེད་ན་ཞེ་
འདོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་ཀུན་ཚུད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ལྷོང་སོགས་ངེས་པར་མེད་པ་ན་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
བཞིན་དུ་མེད་པ་དང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་བདག་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་སྤྱིར་མེ་མ་བཏང་ན་སླེག་པ་གཏོང་མི་རུས་པ་བཞིན་བདག་
མ་བཏང་ན་བདག་ཆགས་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་
ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་བདག་དེ་ལ་
ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་
བྱུང་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པ་མིན་པས་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བདག་ཏུ་
ཆགས་པ་ཡིན་གར་དུ་འབྲལ་བའི་ཐབས་སྤིང་བ་མིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་

བདག་ཆགས་དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། བདག་ཆགས་དེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འབྲལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་དེ་འབྲའི་
 བདག་ཆགས་དེ་ནི་ཐར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཅན་
 ཡང་⁽¹⁾སྲ་མ་བཞེན་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་
 རོ། །དེའི་སྲིར་ན་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་ངེ་ཅམ་བཙོན་ཡང་བདག་གི་བ་དེ་དག་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཆ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་འཇུག་
 བའམ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་བ་ལ་ནི་
 ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་དུ་
 ཞེན་པས་དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡང་མཐོང་མི་རུས་པར་སྐྱིབ་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པས་
 བྱུང་མེད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་མི་མཐོང་བ་བཞེན་ལོ། །གལ་ཏེ་

(1) ཞིང་ཚེན་དེབ་གཞུགས། ༡༣༠-༡༡ ། །རྣམ་ཡང་། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་བདག་གི་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བདག་ལའང་
 ཆགས་པ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཞི་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་བ་སོ་བདག་གང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
 ཉེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་
 བེ་བདག་འདོར་བ་སོ་ཡིན་ལ། བདག་ཅི་དེས་དོར་བར་བྱ་བ་ལུང་
 ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཅི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སོ་
 མིན་ནོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ཅི་
 རི་ལྟར་བདག་འདོར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན། དེས་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་
 ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བྱེད་
 གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་བདག་
 མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་
 ལ་སྐྱོན་གྱི་གཙོ་བོར་ཉུང་ལུང་སྟེ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་
 ལྟ་དབང་སློའི་འབྲེལ་བའི་འགྱུར་ན། གལ་ཉེ་བདག་ལ་ཆགས་བྲལ་
 ཡང་། །འདི་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་གྱུར་ན། །འདི་དོར་མ་ཡིན་དཔེར་

བདག་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམ་དོན་མེད། །ཅེས་བདག་
ཆགས་བྲལ་ལོ་ཟེར་ཡང་ཉེས་མེད་ལ་ཆགས་བ་བྲལ་བའི་རྒྱ་མེད་
ལ། ཆགས་བ་ལ་ཆགས་བ་བྲལ་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་འདོར་མི་
བྱས་ཏེ་བདག་བཞིན། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆགས་བ་
མི་སྐྱོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉེས་བ་དེ་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་དོན་མེད་ལ།

དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་།།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་བྱེད།།
དེ་ནི་སྤར་ཡང་མཛོན་སུམ་ཉིད།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེད།།
གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་བ་ཡིས།།
སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་སྐྱོ་ལྡོག་ཀྱང་།།
དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ།།
འདོད་ལྡན་བྱད་མེད་གཞན་ལ་བཞིན།།

སྒྲིབ་དང་དོར་བྱའི་ཁྱད་ཡོད་ན།།

གཅིག་ལས་རླུང་བའི་ཆགས་གང་ཡིན།།

དེཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཚེ།།

ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན།།

བདག་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་དག་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་བ་སྐྱོམས་ས་སམ་
ཀྱང་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་ཉི་རྣམ་སར་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱང་
སྤྱད་པ་སྤྲེལ་དེ་ཉི་ལྟར་ཆགས་བཅས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་མངོན་སུམ་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་དེ་ལྷུས་ན་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དེ་དག་དེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ་མེད་དེ་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་སྐྱོང་བཞིན་
དུ་འཁོར་བ་ལ་སུ་ཡང་སྐྱོ་བ་མེད་པ་འདི་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་
སྤྱད་པ་སྤྲེལ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་སྐྱོང་བར་མི་རུས་ཏེ་མེད་པ་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དང་འགལ་བའི་ལམ་མི་ཤེས་སམ་ན་བའི་སྤྱད་
པ་སྤྲེལ་སྐྱོང་བཞིན་པ་སྤྲེལ་བ་སྤྲེལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
སྤྱིད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཉི་ལེས་འགའ་སྤྱད་པ་སྤྲེལ་མངོན་སུམ་གྱུར་

།ཀྱང་སྲིད་པ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་
 བས་ཡིད་མ་སྤྱང་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བ་
 ལ་གཏམ་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཡིད་ལོག་
 པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་པ་མིན་ཡང་མི་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་
 འགྲོངས་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་དུ་ཆགས་
 དུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཡིས་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བའི་སློ་མ་
 ལོག་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སློ་ལྡོག་ཀྱང་།
 ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་གཏམ་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་ཞིག་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་རེ་ཞིག་ཡིད་
 ལོག་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་ཀུན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་
 བསྐྱོམས་པས་ཡིད་ལོག་པ་དེ་ཡང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 ལ་ཡིད་ལོག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྲིད་པ་མཐའ་
 དག་ལ་ཡིད་ལོག་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་གང་ལ་ཆགས་སྟུང་
 བ། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་སྤང་བུ་ཅན་ལ་ཡིད་

མོག་གྲང་དེ་བས་ཆེས་བདེ་བའི་ཐར་བའི་རོ་གྲུ་ལོམ་པ་བདག་གི་
 བར་ཞིན་ནས་སྤང་བའི་ཆགས་པ་སྤོང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་
 ལ་ཐན་པ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་མི་ཐན་པ་དོར་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་
 བའི་བྱུང་པར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་བྱུང་བ་གཅིག་
 ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གངས་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བའི་ཚེ་ན་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དེ་བདག་ལ་
 ཐན་འདོགས་པ་ལ་སྤང་བུར་ལྟ་བའི་ཆགས་པ་མ་ཟད་པར་ཡོད་ལ།
 དེ་ལ་རེ་ཞིག་མི་མཁོ་བའི་དངོས་པོར་མཐོང་ནས་མ་ཆགས་ནའང་
 ཕྱིས་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་ཉེར་བར་གྱུར་པ་ན་སྤར་
 དོར་བ་ལའང་སྤར་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། སྤར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་
 བྱུང་མེད་དག་ལའང་ཕྱིས་ཆགས་པ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་སྤང་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱིར་དོར་བའང་ཞིང་སོགས་ལ་མཁོ་བར་མཐོང་ནས་སྤར་
 ལེན་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉེས་པ་ཆགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་བྲལ་བ་ནི།

སྐྱོན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་།།

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཡིན།།

འགྲོ་བའང་དེ་ཅུ་ཉིད་ཡིན་ན།།

དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར།།

དེར་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན།།

དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

དེར་དེའི་སྐྱོན་ལ་ཆགས་བྲལ་མེད།།

དེ་ནི་གང་ལ་དེ་ཆགས་བྲལ།།

གལ་ཉེ་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེར་ཆགས་པ་ཡང་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་
རིགས་ཉེ་སྤོ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་སྐྱོན་མེད་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་
ཉེ་སྐྱོན་མེད་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་མེད་པའི་བདག་

སྐྱེས་བྱ་དེས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་བདག་དེས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་སྲིད་བདག་པོ་སེར་སྣ་ཅན་གྱི་
ཅུང་མ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་ཡང་བདག་གི་མི་སྣོ་མི་སྣོང་བ་ཞེ།

ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི།།

ཞེན་པ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག །

དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་དེ་མིན།།

བྱིས་སོགས་ལ་ཡང་མཐོང་བྱིར་དང་།།

སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་ཡོད་བྱིར་དང་།།

ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་དག་ལ།།

མེད་བྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ།།

བདག་གི་བ་ལ་མེད་བྱིར་རོ།།

དེ་ཉིད་བྱིར་ན་བདག་གི་བའི།།

སློབ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་མིན།།⁽¹⁾

དེ་བྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་མཐོང་བས།།

དེ་ཡང་སློང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནོ།།

སློབ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་ཡང་མཐོང་།།

དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞོན་མེད་ཅན།།

བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞོན།།

ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་བ་ནི་ཉེས་པ་
མཐོང་བས་འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་གི་དབང་པོ་སོགས་
ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ཉོག་
དཔྱོད་མེད་པའི་བྱིས་པ་དང་སྤྲུགས་སོགས་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་
པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། མིག་རབ་རིབ་དང་
ཞར་བ་སོགས་དབང་པོ་སློན་ལྡན་ཡིན་བཞིན་དེར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡༣༡༡-༡ །མཐོང་བ་ཡིན།།

རང་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
ཀྱི་མིག་གསལ་བ་དང་ལུས་མཛེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་
ཤེས་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་དག་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་འདས་པ་ཡི་རང་གི་དབང་
པོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་
ཞེས་པས་ད་ལྟར་ཡང་སྐྱ་སེན་ཡན་ལག་སོགས་ལུས་ལས་ལོག་
པར་རྒྱུར་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི་སློབ་སྤྱེ་བའི་རྒྱལ་ཡོན་
ཏན་མཐོང་བས་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་པ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་
ཀྱང་བདག་གི་བ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་
ཉེས་པར་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་དུའང་མི་སྦྱར་ཉེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཡོད་
པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སློབ་འདོགས་
པའི་ཆགས་པས་སྐབས་དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་མི་ལྡོག་པ་དེས་
ན། བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་བདག་ལྟ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་

ཅན་གྱི་བདག་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་དུ་བསྐྱོམས་པ་སོགས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་
བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོན་དེ་གཞོན་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པས་ཆགས་བྱལ་མིན་པ་ལོ།

མཚོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་དང་། །སྤྱོད་ལྡོག་སྤྱོད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱིས།།

སྤྱོད་ལྡོག་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། །བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས།།

དེ་བྱིར་གཅིག་ཉིད་མཚོང་བས་གྱུར། །ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ།།

དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྱུར།།

གང་ཞིག་ད་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་བས། །ཡིད་འགྱུར་དེ་འདྲ་སྤང་ཡིན་གྱི།།

ཆགས་བྱལ་མ་ཡིན་དེ་ཆེ་ཡང་། །ཆགས་ཡོད་སྐབས་གཞན་འཚོལ་བྱེད་དོ།།

ཞེ་སྤང་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་ཅན་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་སྲིད་ཅམ་དུ་གནས།།

དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བཞེན་འགྱུར།།

གངས་ཅན་པ་ན་རེ། །ཡོན་ཏན་མཚོང་བས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་

ཤིང་འཁོར་བ་མིན་གྱི་སྤྱི་དོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་

སོགས་རྣམས་འགྱུར་རྣམས། །སྤྱོད་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་དོས་

གཉིས་པ་ལྟ་བུས་སྤྱི་ནང་མཚམས་སྦྱར་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་
 སྐྱེས་བུ་དང་ཡུལ་འབྲེས་པར་སོང་བ་ལྟ་བུས་འབྲུལ་པ་ལས། དེ་
 བདེ་བ་དེ་གཟུགས་ཞེས་སོགས་སུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་
 བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་ནི་ཐར་པའོ་ཞེ་
 བ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 བ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བདག་གིས་འཕྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་དུ་
 དེ་འདྲའི་དབང་པོ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིར་དང་། དབང་པོ་
 དང་ཡན་ལག་སོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་ཤེས་པའི་སློ་
 ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་ཀྱང་དབང་པོ་
 སོགས་ལས་བདག་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལ་པོ་
 བྲང་བཞེན་པ་བཞིན་བདག་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ཞེན་ནས། དབང་
 པོ་གཞན་དང་གཞན་འཕྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་གཞན་ཞིག་
 འཕྲོལ་ན་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྱལ་ཡིན་དགོས་
 བ་ཡང་ཐ་མལ་བ་སྲུ་ཡང་ཆགས་བྱལ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཀྱང་བདག་གི་
 བ་ལ་ཆགས་པ་མིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་དེ་ནི་གཟུགས་
 སོགས་རང་གི་རྒྱུད་དུ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་
 ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སྲུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་
 བ་དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཚོལ་མེད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ད་
 ལྟར་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་རང་གི་མིག་སོགས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཅམ་
 སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་ཡུལ་དེ་ལ་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་
 བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་བ་ལ་ཡིད་མི་
 དགའ་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཡང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱད་
 བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་བདག་གི་བ་དེ་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་གནས་
 སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཡིད་མ་ལོག་པར་དེ་འདྲ་

འཚོལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཞེ་སྤང་
སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེ་སྤང་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལོག་པ་དེ་
སྲིད་ཅམ་དུ་གནས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལོག་པ་ན་ཞེ་སྤང་ཡང་ལོག་
པར་འགྱུར་ལ། ཞེ་སྤང་བ་ཡིད་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལོག་ན་ནི་བདག་
གི་བ་ལ་ཆགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལ་སྤྲང་ཡང་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་ཀྱི་ནད་སོས་པ་དང་སྐྱེ་
བ་གཞན་དུ་མིག་དབང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་རང་
གི་རྒྱུང་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་གྲོ་བའི་གནས་སྐྱབས་ལོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེན་པ་ཆགས་བྲལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

- སྤང་དང་དོར་བུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།།
- ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྦྲེམས་ཅན།།
- ཅཅེན་སྟེ་ཕུ་མཚུངས་པ་ལ།།
- ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།

རང་ལུགས་ལ་བདག་ལྷ་རྒྱུང་ནས་སྤྱང་བས་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་
ལྷང་བྱ་དང་མི་ཕན་པ་དོར་བྱ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྤྱུགས་མཉམ་པར་སྦྲོམས་པའམ་
བཏང་སྦྲོམས་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་ཅོན་གྱི་ལྷོ་གྲུས་བྱུག་པ་དང་།
སྤྱི་ལུ་དག་གིས་བཅད་པ་ན་བདག་ལ་ཕན་ཅོལ་སྦྲུམ་དུ་ཆགས་པ་
དང་གཞོན་དོ་སྦྲུམ་དུ་ཁྲོ་བ་མི་སྦྱེ་བར་མཚུངས་པ་ལ་ཆགས་
བྲལ་ཞེས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འབྲེལ་གང་ལའང་ཆགས་
པ་གཏུག་སྦྱེ་མི་སྤིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།
འདུ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས།།
སྤྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན།།
དེད་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས།།
དེ་ནི་བདག་མེད་ལྷ་རྩེན་ཡིན།།
སྦྱོང་ཉིད་ལྷ་བས་གྲོལ་བར་འགྲུང།།

སྒོམ་པ་སྤྲུལ་མ་དེ་དོན་ཡིན།།

དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྲུལ་བསྐྱེད།།

སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས།།

འོ་ན་བྲིད་ཅག་གི་བཅོམ་སྐྱོད་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་
 མེ་ཡི་རྒྱབས་དང་སྲིབ་མོའི་སྤིང་སྤྱིར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བར་བསྒོམ་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་ལ་
 མི་བཞུགས་པར་རི་སྤྱིར་བཤད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསྒོམས་པས་ཐར་
 པ་ལ་བཞུགས་མི་འདོགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བསྒོམས་པ་ཁོ་
 བས་ཐར་པ་འཁོབ་མི་རུས་ཏེ་ཐར་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རག་
 ལས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཅོམ་གྱི་
 རྒྱ་བྲེད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་འགྲུར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་
 ཅོམ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་འདྲུ་བྲེད་གྱི་
 སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེད་གྱིས་འདོད་པའི་

འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་སྤང་བོ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉེས་པ་སྤྱི་མའི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་བ་ཅམ་སྐྱད་ཅིག་
 མའི་དངོས་པོ་འདི་རྟོགས་ན་དེ་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ཅུས་ལ། དེས་བདག་
 དང་བདག་གི་བར་འཇོན་པའི་ཆགས་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་ནས་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དེ་མི་ཅུས་ལ་སྐྱོམ་པ་སྐྱུག་
 མ་མི་རྟག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་
 དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་དོན་དུ་གྱུར་པའམ་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་སམ་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དོན་དུ་གཞོལ་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་

འདྲའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་
གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག་གཟུགས་ཉག་པ་ཡིན་ནམ་
མི་ཉག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་ཉག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་ཉག་པ་
དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྤྱད་བསྐྱེལ་བ་
ལགས་ཏེ་གང་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །གང་མི་ཉག་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་བ་རྣམ་པར་
འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ་འདི་ནི་ང་ཡིན་
ནོ་འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་བལྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ།

ཆགས་བྲལ་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་། །ཚོམ་པ་ཤུན་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །
ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྲ། །
བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པ་དང་། །དེའི་དབང་གིས་
བདག་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་དམིགས་ནས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པ་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་དོར་གྱི་ལས་ཚུམ་
བ་ཀྱུན་ལ་འདུག་ཅིང་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
བ་རྣམས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་
མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་དེ་ནི་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལས་ཉོན་རྒྱུ་མ་
བཅད་པས་ན་རྩལ་ཟད་ཀྱང་ཐར་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་གྲོལ་
བའི་བདག་དེ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད།།

བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན།།

:དེ་བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་ཆེ་མེད།།⁽¹⁾

གལ་ཉེ་སྤྱི་རོལ་བ་བྱིད་ལྟར་ན་ཐར་པའི་ཆེ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་
ཉིད་ནི་མི་འདོད་པར་རྩལ་ཟད་མེད་པར་འདོད་ན། བཟའ་བྱ་བདག་
གི་བ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་མེད་པའི་

(1) རྒྱུ་བཤད་པའི་མིང་། ༡༡༡-༡ རྒྱུ་ལྡན་པའི་བདག་ཀྱང་མེད།། རྒྱུ་བཤད་པའི་མིང་། ༡༤༡-༡ རྒྱུ་བཤད་
པའི་མིང་། ༡༤༡-༤ རྒྱུ་ལྡན་པའི་བདག་ཀྱང་མེད།།

ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱ་བ་པོ་དང་
འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཡི་བདག་གྲུང་ཐར་པ་དེ་ཡི་ཆེ་ན་མེད་པས་བདག་བཅིང་གྲོལ་དང་
ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བདག་འཛིན་སྤང་བར་གདམས་པ།

དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི།

རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས།

བྱུང་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་དག །

ཅ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས།

བདག་མེད་མ་གོམས་ན་ཐར་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་པས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
བརྒྱུད་དེ་འོང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡུལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་
དངོས་པོ་ལ་བཏེན་ནས་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་གོམས་པ་ཅམ་གྱི་རང་
གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་

ལ་ཐ་མལ་བའི་དཔྱོད་བས་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། དབང་འདས་གཞན་
གྱིས་རིག་བྱ་མིན། །པ་རོལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཤར་སྲོང་དེ་
དག་ཚིག་ལ་ནི། །རྗེས་སུ་དབག་བས་གཞོད་མ་ཡིན།

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་ལྷུག་གིས་བཤའ་བ་
སོགས་ལུང་ནི་རི་སྐད་བཤའ་བ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་བ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཡི་གང་ཟེག་རྣམས་ལ་ནི་
ལུང་ན་དེ་སྐད་བཤའ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་གྱིས་
གྲོལ་བར་ཡང་སྦྱ་བ་རྟོག་ལྡན་ཡོངས་སུ་མགུ་བྱེད་གྱི་ཚིག་མིན་
ཏེ། ལུང་དང་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་བ་ལྟར་
ལུང་ནས་བཤའ་བ་ཅམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པེས་གྱི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
སྐྱང་བཀག། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ།
ས་བོན་རུས་ཉམས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ལྷི་བ་ཡང་གྲུར་གྲང་མིན་
ཚུལ། །དང་པོ།

ས་བོན་སོགས་གྲུབ་ཚོ་གཞི།།

སྐྱེས་བུ་མི་སྐྱེད་⁽¹⁾པར་རུས་མིན།།

ཉིལ་མར་བསྐྱས་དང་མེས་བསྐྱེགས་སོགས།།

ཨ་བདག་གྲང་⁽²⁾གྲོལ་བར་ཐལ་ཕྱིར་བོ།།

དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱན་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དབང་ལྷག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དེའི་སྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་
ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གུ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ན། དབང་དེ་ཐོབ་པའི་
སྐྱེས་བུའི་སྐྱེ་བའང་རྒྱན་གཅོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞི་ན། དེ་རྒྱ་མཚན་

(1) ལྷན་བཤད་དཔེ་མིང་། ༡༣༡༧-༩ །མིན་བསྐྱེད། །

(2) ལྷན་བཤད་དཔེ་མིང་། ༡༣༡༧-༩ །ལས་གྲང་། །

ཡང་དག་མིན་ཏེ་ས་བོན་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་ཚོ་ག་སྐྱགས་
ལ་སོགས་པས་ནི་སྐྱེས་བུ་སྐྱར་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་པར་
བྱས་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་ཏེལ་མར་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་མེས་
བསྐྱེགས་པ་དང་བཙུགས་པ་སོགས་གྱིས་ས་བོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་
གཙུག་པས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ཚོ་ག་དེ་དག་བྱས་པས་བདག་གྲུང་གོལ་
བར་ཐལ་བའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་ས་བོན་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱགས་
ལ་སོགས་པ་དེས་སྐྱེས་བུའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་མི་བྱས་པས་རྒྱ་མཚོན་
འཁྲུལ་པ་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་གྲུང་གྲུང་མིན་ཚུལ།

སྐྱར་སྐྱེ་བ་དག་གྱིས་ཡང་བྱིར། །
སྐྱེག་པ་བཙུགས་པར་བྱས་པ་མིན། །
འདི་ཡི་སྐྱེ་ཉིད་མེད་འགྲུང་གི། །
ལུས་ཅན་མིན་བྱིར་སྐྱེག་སྐྱེ་མིན། །

སྐྱེག་ཅན་གྱི་སྐྱེག་པ་སྐྱེ་མས་ཚོ་གའི་སྐྱོན་སྐྱེ་སྐྱེད་ཏེ་སྐྱེན་སྐྱེག་

བྱས་པ་ན་དེའི་སྒྲིག་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་སྐྱེས་བྱ་སྤང་ལ་
 གཞལ་བ་ན་སྤར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཡང་དུ་སོང་བ་མངོན་སུམ་
 མཐོང་བའི་སྤར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲིག་པ་བཙུག་པར་བྱས་ནས་ཟད་པ་ཡི་
 ཏྲགས་མིན་ཏེ་སྐྱེས་བྱ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ས་ཚུའི་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ལ། སྐྱེན་སྲེག་གི་མེས་གཏུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དུ་སོང་
 བ་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིག་པ་མེད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མཚན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་སྤར་སྒྲིག་
 པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་སྤར་རོ། །ཡིན་ན་མཚམས་
 མེད་སོགས་ལས་བྱས་པ་དང་སྔོན་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ལྗོད་ལས་སྐྱེས་
 བྱ་ཁ་ཅིག་འདེགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 མ་གཏོགས་པ་སྒྲིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ལ། རྗེ་བའི་རྒྱ་དང་དེ་མི་
འགལ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་ལྷགས་བཞག །དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྦྱོང་དགག །དང་པོ།

ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་།།

སྲིད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས།།

དམན་གནས་འགྲོ་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་དེ་བཅད་འགྲོ་མི་འགྱུར།།

དེ་ཅུམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།།

རྗེ་ལ་དེ་དག་ཉིད་རུས་ཡིན།།

སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས།།

ཡིན་ཕྱིར་རྗེ་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད།།

འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཙང་བདེ་ཉག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་
ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པའི་
དབང་དག་གིས་མངལ་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་

སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ཐེན་ལ། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་ལོག་ཤེས་གྱི་སེམས་
 བ་དང་སྲིད་པའི་སེམས་བ་དེ་རྒྱུན་བཅད་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་
 འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལོག་
 སྲིད་དེ་ཅམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་དེ་དག་ཉིད་ཅུས་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་
 །ཀྱང་རྒྱ་མིན་ནམ་སེམས་བ་ཅམ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཅི་ལ་བཤད་སྟུང་
 བ། སེམས་བ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་བ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་སྡོན་གྱི་སེམས་བ་
 རྒྱུང་ཐེན་པ་ལ་སྡོན་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་བགོས་པའི་རྒྱུན་སྤྱིར་
 ཡང་སེམས་བས་གསོས་བཏབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྐྱེན་པར་
 ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བ་ཉིད་ལས་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིར་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བ་ཉམས་
 བ་མེད་པས་ན་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་བཤད་
 བ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པས་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷུང་གང་

ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཆད་རྗེས་དཔག་
གིས་འགྲུབ་པའམ་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོན་མི་སྲིད་ལ། རྗེས་
དཔག་ཚད་མས་ངེས་པར་གཞོན་པར་ཆད་ལུང་དོན་དེ་ཡང་མི་
འགྲུབ་པར་ངེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་ཀྱང་ལུང་དོན་གྲུབ་
པོ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པོའི་སྣ་བའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ། མ་མཐོང་ལས་ཉམས་ལན་མི་
རུང་། །དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན། །དང་པོ་

འགོ་དང་རྟོགས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན།།
དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་འགྱུར།།
མ་མཐོང་ཞིག་ཕྱིར་འགོ་བ་མེད།།
དེས་ན་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་མིན།།

ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །བྱེད་པ་སྐྱེད་ལ་སློལ་ཡི་ནི།།
རྣམ་མཐོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཡོད་དེ་དག་ཅིས་མི་འགོ།།
གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམ་མེད་ན། །དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག།

སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག།

གཡེང་དང་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།

ཅི་སྟེ་དེ་ཚེ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མི་འགྱུར་བྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ།།

མཚམས་སྐྱོར་དེ་རྣམས་རུས་མེད་ན།།

གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རུས་མེད་འགྱུར།།

གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་སྟོགས།།

∴འཕེལ་ན་⁽¹⁾འགྲིབ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།།

ཉེས་རྒྱུན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། །དབང་བསྐྱར་བ་ལས་སྟོགས་པ་མེད།།

ཁོ་ན་རེ། མངལ་ལ་སོགས་གནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་དང་། དུལ་

རྣམས་རྟོགས་པ་ཡི་ཉེན་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་དབང་པོ་དུག་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་

དུག་པོ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་སྟོན་གྱི་ལས་དགོ་

མི་དགོ་ཉི་ཤུ་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་མ་འོངས་པའི་དེ་དུག་གྱང་

ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་ནི་འདི་ལྟ་

(1) ལྷན་བང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡ །འཕེལ་དང་། ་།

བྱེད་ཞེས་སྐྱུ་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ལོ།།

དེ་འདྲའི་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཞིག་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེས་ན་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་
 གྱི་མིང་ཅན་དེ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟའི་སེམས་པ་མིན་པས་ན་དབང་བསྐྱར་
 བས་སྐྱེ་བ་མ་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན།
 གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བྱེད་པ་བྱུག་པོ་
 སྐྱེད་པ་ལ་སློ་སྟེ་སེམས་པ་དེ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་མཐོང་སྟེ། སེམས་པ་ཉིད་
 ལས་གཞན་དུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་ཡིད་གྱི་སེམས་
 པའི་དབང་གིས་ལྷུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བསྐྱབས་
 ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་སོགས་གཞན་
 གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་དེ་ཡོད་
 བ་ཡོད་ཅིང་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་རིགས་པས་བྱུབ་གྱི་དེ་ལས་
 གཞན་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གང་ཡང་མེད་པས་མཚོན་དང་རྣའི་

རྒྱུར་སྡོང་དུམ་རྟོགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་སྲིད་སྲིད་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡི་གང་ཟག་དེ་དག་ལོང་
བར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་རྒྱ་ཚང་བས་སོ།།

གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བྱེད་པ་བྱུག་འཕེན་བྱེད་གྱི་སེམས་པ་
དེ་དག་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་གས་རྣམས་པ་མེད་པར་བྱས་སོ་ཞེ་ན།
དབང་དང་སྲུགས་སོགས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དབང་པོ་དེ་དག་ཡིད་གྱི་
སེམས་པའི་དབང་གིས་མཐོང་བེན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལར་དབང་པོ་གཏང་
དེ་དེར་འཛིན་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་འཕེན་པའམ་
འཇུག་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་མཐོང་བེན་གྱིས་འཇུགས་
ནས་དེ་ལས་གཡང་བ་སྟེ་གཞན་དུ་བྱོལ་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་
ཡུལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགོག་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
དགོས་ནའང་། ཤིང་བལ་རྒྱུང་གིས་གཡོ་བ་སྟར་བྱེད་པ་བྱུག་པོ་དེ་
ཡུལ་ལ་འཇུག་སྟོན་བྱེད་པ་ལ་དབང་སྐྱར་བའི་ཡིད་གྱི་སེམས་པའི་
རྣམས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་ན། དབང་གིས་བྱེད་པ་བྱུག་སྐྱེད་

བའི་རྒྱས་པ་ཅི་ཞིག་བཙོམ་སྟེ་གང་ཡང་བཙོམ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་ཁོ་ན་དེ། ད་ལྟ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་གྱི་
 རྒྱས་པས་ཤི་བའི་ཆེ་སྟོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེ་ཡི་ཆེ་སྟོ་མེད་པའི་སྲིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སྲིད་པ་སོགས་
 དྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་མཚམས་
 སྟོར་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དབང་སོགས་ཀྱིས་མེད་
 བར་བྱས་པའི་སྲིར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གསོན་
 བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནའང་ཆགས་པ་སོགས་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྟོ་རྣམས་
 ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 ཆགས་སོགས་དྲི་མར་གྱུར་པའི་སྟོ་རྣམས་ནི་གཉེན་སོ་བདག་མེད་
 སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་ནི། རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་མིན་
 ཡིད་བྱེད་གཉེས་སོ་རྗེས་བཞིན་འཕེལ་བ་ན་དྲི་མ་ཅན་དེ་འབྲིབ་
 བ་དང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར། ཉེས་པའི་སྟོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་

རང་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་དེ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་
ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན་པ།

། ཉམ་པ་⁽¹⁾ ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར། །དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན།

བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་པར་འགྱུར། །རུས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།

གཞན་གྱིས་བྱ་དང་ལོངས་སྤོད་སོགས། །ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཉེ།

འགའི་ཡང་བྱ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། །དེས་ན་སྤོང་ལས་བྱ་བ་འབྱུང་།

སེམས་པ་ཅམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མིན་ཉེ་བདག་ཡོད་པ་ལས་ལོག་ཤེས་

དང་སྲིད་པའང་སྐྱེ་བས་ན་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་

བས་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བཅོམ་པ་ན་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་སེམས་པ་

ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ལོ་ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བདག་མ་ལོག་པ་སྲིད་

(1) སྤོང་ཡང་དཔེ་རྒྱུད་། ༡༥༧-༡ །རྟོགས་ལ། །

དུ་འཁོར་བའང་མི་ལྷོག་པས་དབང་བསྐྱུར་སོགས་ལས་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བ་རྒྱུན་འཆད་པར་འདོད་པ་རང་གི་ཁས་ལེན་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་
 ལ། གཞན་ཡང་བདག་ཉག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་རིམ་གྱིས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཉག་པ་རྒྱུན་ལ་
 ལྷོས་པ་མེད་པའི་སྲིར་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་
 བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལས་དེ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་གི་གནས་
 སྐབས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བདག་གཅིག་པོ་
 དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་སྤར་
 མི་བྱེད་པའི་དུས་སུའང་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་ད་ལྟའི་བྱེད་པོ་འདི་དང་
 གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་པའི་དུས་ནའང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ཏེ་སྤར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱེད་པར་མི་
 འབྲ་བའི་འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉག་པ་
 དེ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །ཡང་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 སོག་གཅོད་པའི་མི་ལྟ་བུ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་པོ་དཔུལ་བའི་གང་

ཟག་དེ་གཉིས་ཀའང་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་གཅིག་
 ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་དེ་ལས་ཐ་དང་
 གུ་འདོད་ན་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའང་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གང་ཡང་མ་བྱས་ལ་གང་ཡང་ལོངས་མ་
 སྤྱད་དེ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་འགྲོ་བ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་དངོས་
 སུ་ལས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་རུས་པས་ལས་བྱེད་
 དོ་སྣམ་ན། ཉག་པ་ལ་རུས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྡོག་མེད་པར་སྤར་མང་དུ་དབྱུང་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉག་
 པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞན་
 གྱིས་གཞོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་
 ཉག་པ་མེད་ན་ཕུང་པོ་ཅམ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་སྤྱིར་རང་གིས་
 སྤར་སྤོང་བ་བྲན་པ་ན་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་བྲན་པར་
 ཐམས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་
 གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུད་ཟ་བ་དང་། སོགས་ཁོངས་

བས་སྐྱར་མཐོང་བ་སྤྲིས་ངོ་ཤེས་པ་ན་མ་མཐོང་བ་གཞན་མཐོང་མ་
 མྱོང་བ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་མེད་དུ་ངོ་ཤེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ནི་སངས་
 རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་གཅིག་
 རང་དབང་བའི་སྤྲིས་བྱ་འགའི་ཡང་བྲན་པ་མེད་པར་འདོད་ལན་དོན་
 མཐུན་ཐེབས་པའི་སྤྲིར། ཉལ་བདག་ལ་བྲན་སོགས་མི་སྲིད་པ་དེས་
 བས་སྐྱར་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བའི་སློ་ཡི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྤྲིས་བྲན་
 པ་འབྲུང་སྟེ་བདག་མེད་པའི་སྤྱང་པོ་མི་ཉལ་པའི་རྒྱན་ཅམ་ལས་དེ་
 ལྟར་བྲན་དང་མྱོང་དང་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་འབྲུང་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་
 དེ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉེན་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་ལུགས་བཞག་པ།

བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་།།
 བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས།།
 ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དུག །
 སློ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟེད།།

དེཉིད་ལས་ནི་དེ་འགལ་དོན།།

དེཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་ཉོགས་ཅན།།

ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས།།

སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཛོམས་བྱེད།།

རང་ལུགས་གནས་ཚུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོ་
འདོགས་པ་བརྟེན་བའམ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་ངའི་འོ་
ཞེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་
ཏུ་སྐྱོངས་པས་སྐྱོ་བཏགས་ནས་ནི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས་སུ་
སྲིད་ཅིང་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་
བཞིའི་དེཉིད་ལས་ནི་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཅུ་
དྲུག་གི་ཆ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་འཛོམས་
པ་ཡིན་ནོ། །རི་རྟུང་ན། བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་
ཉོགས་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་སྐྱོང་བ་རྒྱ་ཀུན་
འབྲང་སོགས་ལེགས་བར་བསྐྱོམས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་

ལ། དེ་ཡིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྫོག་བཏགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་
དང་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སེར་སྣ་
སོགས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སོགས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ཉེས་པ་ཀུན་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།

གཉེས་པ་ལས་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག་པ་ལ། དངོས་
དང་དེ་ལན་འགོག་པ་གཉེས། །དང་པོ།

ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་།།

གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་གསུམ་ཅན།།

སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་སོན་མེད་པར་སྐྱ་གུ་བཞིན།།

ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་མིན་ཏེ། །གཉེན་སོ་དག་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་།།

རུས་མེད་ཕྱིར་རོ་སྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྐར་ཡང་འབྲུང་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །ལས་ཟད་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན།།

འབྲས་སུ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།

ལས་རྣམས་རུས་པ་ཐ་དད་དུ།།

སོགས་པ་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དཀའ་ཐུབ་
 གྱིས་ལས་དང་ལུས་ཟད་ན་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པས་སྲིད་པ་
 མ་སྤངས་ཀྱང་དཀའ་ཐུབ་ཁོ་ན་ཐར་ལམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་དང་
 ལུས་དག་ནི་སྲོང་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལས་ལུས་དེ་
 དག་རྒྱང་པ་ཟད་པར་སྲོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་
 མེད་པའི་སྲིར་ཤེས་མི་རུས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ་སྲིད་པ་
 སྤངས་ན་ལས་དང་ལུས་ཅམ་ལ་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་
 སྲིར་རོ། །ལས་ལུས་ཁོ་ན་སྲོང་དུ་ཡང་མི་བཏུབ་སྟེ་སྲིད་པ་ནི་ཡོད་ན་
 ལས་དང་ལུས་སྤང་ཡང་འགྲུང་བའི་སྲིར་སྤང་ཡོད་སྤངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
 མི་ལེན་པ་ལ་མི་པན་པའི་སྲིར་རོ། །

གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་འབེལ་བྱེད་སོགས་ན་དེ། གཉེན་པོ་མི་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་སྲིད་པ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་
 ཡིན་པས་ན་ལས་དང་སྲིད་པ་གཉེས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་དཀའ་ཐུབ་
 ལ་འབད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་

ཤེས་ན་དེ་བསྟེན་པར་རིགས་ཀྱི་ལས་ཟད་པའི་དོན་དུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
ངལ་དུབ་བསྟེན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་སྲིད་པ་
ཟད་མི་རྒྱས་ལ་སྲིད་པ་མ་ཟད་ན་ལས་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཟད་
ན་དེ་ཡང་འཇོག་དོ་ཟེར་ན། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པ་
ཡིན་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་ཏེ། བཟང་ངན་བདེ་སྤྱད་མི་འབྲས་བུའི་འབྲས་
བུ་སྣ་ཚོ་གས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱ་ལས་རྣམས་ཀྱང་
རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ངེས་པར་དགོག་པ་དེས་ན་སྐྱ་
འབལ་བ་དང་ཟས་མི་ཟ་བ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སམ་
གདུང་བར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་ལྟོང་
འགྱུར་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཇོག་པར་གྲུབ་པོ།།

དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བའི་རྣམ་པ་འགས་དེ་དང་ཆ་འབྲས་
བུའི་ལྟོང་བ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྟོན་ཚུང་བའལ་
ཡང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལྟོང་བ་དེ་དང་རིགས་མི་

མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེ་ལན་འགོག་པ།

ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་རུས་པ་ཡིས།།

རུས་པ་འབྲེས་པ་ཟད་པ་ན།།

ཉོན་མོངས་ཆ་འགའ་སྤོང་བ་འཇ།།

ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྤང་འགྱུར།།

གལ་ཉེ་དཀའ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་ལས།།

གཞན་འདོད་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཅེ་ན།།

དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་སྲིད་འདིས།།

རུས་པ་འབྲེས་སོགས་འགྱུར་མ་ཡིན།།

སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་སྲིད།།

གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ།།

དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི།།

ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར།།

ཀུན་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི་དཀའ་ཐུབ་
མ་ཡིན་པས་དེས་ལས་སྣོང་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་
གདུང་བ་དེ་པལ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྣོང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའམ་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ནི་ལས་འབྲས་
སྐྱུག་པའི་ཉོན་མོངས་པའམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དེ་
འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་
དཀའ་ཐུབ་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་བདེ་བའི་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྣོང་བར་ཐལ་བ་
དེར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ཉོན་མོངས་པའམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེ་ན། པལ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣོང་
བ་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་ནི་སྣོན་གྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དཀའ་ཐུབ་འདིས་སྣོན་ལས་ཐ་དད་པའི་རུས་པ་འདྲེས་པ་དང་།
ཟད་པ་སོགས་རུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་ལས་

བྱུང་བའི་རང་འབྲས་ཅམ་ཡིན་པས་གྲོ་ཡི་སྤྱུ་གྲུས་འབྲས་སོགས་
ས་བོན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་འབྲེས་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་དཀའ་ཐུབ་དེ་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་ཡིན་ཡང་
ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་བར་སྤྱི་བའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཡང་ལས་སྡོན་
སོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེས་སྡོན་སོང་གི་འབྲས་
བུའི་ཆ་ཇི་ཅམ་སྤྱིང་བ་ཟད་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ཀུན་ཟད་པར་མི་རྣམས་
སོ། །རང་ལྷགས་དོན་ཞགས་ཀྱི་སྤྱིང་བར་གནས་པ་སོགས་ལ་མི་
མཚུངས་ཏེ་ལས་མཐའ་དག་དེ་ཅམ་གྱིས་ཟད་པར་འདོད་པའང་མ་
ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱིང་བ་ཚུང་བུ་དེས་ཀྱང་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ནི་ཐབས་ཁྲུང་པར་ཅན་ལ་སེམས་
པའི་དབང་གིས་མ་འོངས་པའི་སྤྱིང་འགྲུང་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིག་
པ་བཞགས་པ་སོགས་ཚུལ་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ་ཟས་མི་ཟ་བ་
སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་
པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཅམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ།།

བ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་སྤོང་མི་རུས་པར་ཁས་སྒྲངས་
 བས་ཡང་སྲིད་པ་སྤངས་པས་ལས་སྤོང་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་འགལ་
 ལོ་ཞི་ན། དེད་ཀྱིས་ལས་བྱས་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྲིད་པ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྤོས་པའི་
 ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྲིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ལ།
 སྲིད་པ་སྤངས་ན་ལས་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེའང་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་སྲིད་པ་བཙོམ་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་
 རྣམ་འགྲུབ་པ་བདག་མེད་མཐོང་བ་གང་ཡང་གཟོད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་
 འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བར་
 བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི་ངེ་སྣང་སྤར་བྱས་པ་ཉམས་
 བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་ངོ། །དེས་ན་ལས་སྐྱིབ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་
 གཟུངས་བཟུང་བ་དང་ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་པ་མ་འོངས་པའི་སྤོང་བ་སྲབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྲིད་པ་ལས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་

མ་ལུས་བྱུང་བར་མཁྱེན་པར་གྱུ་བ།
གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིར་ཏེ།
དེ་གྱིར་གྱི་རོལ་བ་དང་སྐྱོབ།
མི་སྐྱོབ་ལས་ལྷག་ལོ།།

བདེན་བཞི་སྟོན་པར་མཇུག་པའི་སྐྱོབ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་
ལེགས་གཤེགས་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པས་ན་རྣམ་
པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་བརྟན་པ་སྤར་མི་སྲོག་
པར་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏིང་གྱིན་པའམ་མ་ལུས་པར་
གཟིགས་པའམ་ཡང་ན་དེའི་མཐུས་ཇི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པ་གཟིགས་
པ་སྟེ། བྱུང་བར་གསུམ་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ།
དེ་ཡང་སྤར་སྤངས་པའི་སྐྱོ་ནས་བསྟན་ཅིང་འདིར་ནི་གཤེགས་
པ་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གྱིར་ཏེ། སྐྱོབ་པ་བདེན་བཞི་
གསུངས་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་གྱིར་སྐྱོབ་པ་ལས་
བདེ་གཤེགས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་

བ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་སྲིད་རིམ་བཞིན་སྲི་རོལ་བ་དང་འཕགས་
བ་སློབ་བ་དང་། མི་སློབ་བ་ཉན་རང་གི་དབང་བཅོམ་ལས་ཀྱང་ལྷག་
བ་ཡིན་ནོ། །མཁུན་པའི་བྱུང་བར་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བདེན་བ་བཞི་
བསྟན་བ་སྟར་ཚད་མས་ཤིན་ཏུ་ངེས་བ་དང་། གསུང་རབ་སྡེ་སྡོད་
རྣམས་སུ་ཡང་སྲ་སྲི་མི་འགལ་བར་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་བ་དང་།
ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་ནས་སྐྱེས་བུའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་
དོན་ཐབས་དང་བཅས་བ་ཚང་ཞིང་དཔྲིས་སྲིན་བར་བསྟན་བ་ལས་
རྗེས་སུ་དཔོག་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་སྟོན་བ་རྟོགས་པར་བསྟན་བ་ནི།

.....དེ་ཡི་སྲིད།

གཞན་དོན་མཁུན་སྲོར་དེ་སྟོན་བ།།

དེ་འདྲའི་མཁུན་བ་བྱུང་བར་ཅན་མངའ་བ་དེ་ཡི་སྲིད་གཞན་གྱི་དོན་
ཏུ་ཐབས་མཁུན་བ་ལ་སྲོར་བའམ་བཅོཅ་བར་མངོན་བ་རྟོགས་
བུས་ཏེ། གཞན་ལ་སྲོབ་ངེས་པའི་ལམ་སྟོན་བ་ན་ལམ་མཁུན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་
མེད་པར་མི་འགྲུང་བས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཤེས་
སོ། །ཡང་ན། རང་གིས་མཁྱེན་པ་ཅམ་མིན་པར་གཞན་དོན་དུ་
མཁྱེན་པ་དེ་སྦྱར་བ་སྟེ་མཁྱེན་པ་གཞན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཅན་ཡིན་
བས་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་དེས་རྗེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་གཞན་
ལའང་བསྟར་བའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་བ་པན་བཞེད་ཀྱི་བཅེ་བ་ནི།

དེ་ལས་བཅེ་ཡིན་གཞན་དོན་དོར།།

དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་བྱིར།།

སྟོན་པ་དེ་ལས་བཅེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་གཞན་
དོན་ཀྱི་དོར་བྱས་ནས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐུགས་
སུ་ཚུད་པའི་ཚེས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་སྦྱོབ་ངེས་ཀྱི་ལམ་བསྟར་བ་དེ་ལ་དབག་ན་དེ་སྟོན་པ་པོ་མཁྱེན་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཡང་གྲུབ་

གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་མི་བདེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
བདེན་པ་གསུངས་པར་མཛད་པས་ན་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ནི་
དེ་ལྟར་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་དེ་འབྲེལ་མཁུན་བཅེ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་
བས་ལམ་དུས་གྱི་ཐན་བཞེད་དང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་
བཅས་པས་ན་དེ་འབྲེལ་པར་སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཐའ་གཅིག་
དུ་ལེགས་ཤིང་བདེན་པའི་ལམ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་གསུངས་པར་ཡང་
མངོན་པར་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པའི་བཙུན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་
མངའ་བ་གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པས་
ཤིན་དུ་གུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་མཁུན་དུ་ཟེན་ཀྱང་མ་བསྟན་ན་གདུལ་
བྱ་སྐྱོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་བསྟན་པར་མཛད་པས་ན། སྟོན་པ་དེ་
འབྲེལ་བ་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་མི་སྐྱབ་བྱེད་པ་ན་སངས་རྒྱས་

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།།

སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མའི་སྐོ་
ནས་བསྟོད་པ་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་སྐོ་བཏགས་པ་མིན་
པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་
ལྡན་འདས་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་ལ། །སོགས་
གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པ་སྐོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱང་བོས་
མཇད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་བཙུག་
ལྡན་འདས་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ནི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ཉིད་གྲུབ་པར་
སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་དུ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནས་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྐོ་བ་དཔོན་གྱི་
རང་བཟོས་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ཡུལ་མ་ཞོར་བར་

འཇམ་བའི་མི་སྐྱ་བའི་སློ་ཡིན་ལ། མ་ཞོར་བར་འཇམ་ནས་དངོས་
 པོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་སློ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཞིན་དུ་
 སློ་གྲོས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྟན་
 པའི་ལུགས་ལ་མེད་པས་ན་མི་སྐྱ་བའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རྒྱ་
 བའ་གིས་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 བའ་རྒྱ་གང་ལ་སྟོས་པ་དང་། ཚོས་གང་གི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་
 ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ཞོར་བར་བསྟན་པ་དེ་ཅུམ་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདུ་
 ལ། མ་ཞོར་བ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་ལས་གཞན་དུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་མེད་དེ། སྤྱ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་ལས་པ་རོལ་པོ་
 རབ་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་གསོག་སྟེ། ང་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་གསུངས་
 པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ཤིན་དུ་དག་པས་

དངོས་པོ་མ་ཉོར་བར་གཟིགས་པས་ན་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་
 པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྟན་པ་གཏན་བཙུག་
 ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་
 ལྟོན་པ་དེ་ལ་སྤྱག་འཚེལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འཐད་པ་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པས་སྟོན་པོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་འོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། གཞན་གྱི་ཚོད་མི་ཟིན་པར་གསུངས་
 པས་རང་སྟོ་རང་ལ་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 དང་། ངའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུན་གྱིས་སྟོགས་བཅུ་རི་སྟེད་པ་རྣམས་སུ་
 སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྟན་པ་སོགས་གཞུང་གི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་གསུངས་ལ། རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡང་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་མ་

བརྗོག་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་བཞེད་པ་མིན་ལ། ཚད་མར་བཞེད་པར་ཡང་
གསལ་ཉེ། ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ནི་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། རྗེས་དཔག་འདི་ཡི་སྐྱེར་བ་བཞོད་
པར་མཛད་པའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སོགས་ཁོངས་ནས། དུ་བ་ལས་ནི་མེད་ཤེས་དང་། །རྩ་
རྒྱུར་ལས་ནི་རྩུང་ཤེས་བཞིན། །བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་ལྡན་
གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོགས་འབྲས་
ཉགས་དང་། ང་དང་ང་འདྲ་བ་མ་གཉོགས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གང་
ཟག་གིས་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་། གཞན་ཡང་འགལ་དམིགས་དང་། རྩུ་མ་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱེར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅི་ཕྱིར་ཉགས་གྱི་སྐྱེར་བ་བཞོད་པར་མཛད་པས་རྗེས་དཔག་
གྲུབ་ཅེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉགས་

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་བསྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་འབྲུལ་
བའི་སྤྱིར་དེ་བཞོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་
མཚན། འགག་བའི་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱས་གཏུན་ཚིགས་སྐྱེ་
བའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟགས་
ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའམ་ཁྱབ་པའམ་རྗེས་འགོ་སློག་པ་དེ་ཡང་གསུང་
རབ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་རང་བཟོར་བྱས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་ཚད་མ་ཡིན་
པས་ཚད་མའི་ཚུལ་ནི་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པས་ན་གཞན་ཐ་དད་
བར་བསམ་བར་མི་བྱའོ། །

ཚད་མ་རྣམ་འགྲུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཚད་མ་གྲུབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་གྲུབ་པའོ། ། །

པར་བྱང་སློབ་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་
 དལ་འབབས་སྐྱེད། །ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དི་
 མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་
 དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སློ་མོ་སློང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་
 ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་
 འགྲོར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདིའང་དེད་དུས་ཡིད་སྤུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་ལྷ་སྒྲིའི་སྤྱིག་སློང་མི་བཟང་པས་གངས་ལྗོངས་
 ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་མའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
 ལུས། ཚོགས་དང་ཚོགས་ནས་རྟུལ་ཐབས་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆོ་རྒྱ་སྐྱའི་སྣང་བ་ནི་ཉེ་མེ་བཞིན་དུ་དར་བ་
 སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཚོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་
 བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོ་སྐར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྣངས་འདྲིང་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་ཀྱི་མ་མེད་པ་
 དར་རྒྱས་སུ་འཁེལ་བ་དང་འཇམ་གྱིང་ཡངས་པའི་ཚོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ལྷ་སྐྱ་སེམས་ཤིང་ལུགས་སློ་
 ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་སྐབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
 དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྲུར་གང་ལའང་སྤར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སློབ་ཚིག་ཏུ། ལྷ་སྐྱའི་དགོ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་
 རྒྱུ་བཟང་བསྐྱུན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྲུར་མེད་སློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

རྗེ་ཅུལ་ལས་སྤྱིང་རྗེ་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྤྱོད་པ་བརྟའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འབའགས་
 བོད་མཁས་བྱུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིང་འཕྲུལ་བར་
 གསར་སྐྱབ་གྱིས། །ལྷ་ག་བསམ་དག་བས་སྤེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
 བསྐྱབ་དམ་ཚེས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང། །བསྐྱབ་འཛིན་དམ་བ་རྣམས་དང་
 འདུལ་བའི་སྤྱེ། །སྤོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྤྱེ། །འབྲུལ་རྟོག་
 ཞགས་བས་བཅིངས་བའི་མཁའ་ཁྲུབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བ་བའི་ཚོགས་
 ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོད་གྱུར་
 ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོད་གྱུར་ཤོག །ཅེས་བའང་སངས་རྒྱལ་ཚོས་གྲགས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བའི་རོང་དཔལ་སྐྱལ་བརྗོད་ལུས་སྟོན་བའོ།

རིག་པ་ལུག་ཚོན་གྱི་རྟོགས། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད། རྣང་ཐང་བཀའ་འཁྲུང་། རྒྱུད་དཔ།